"LIETUVA" SAVAITINIS LAIKRAŠTIS
Išeina kas Pětnyčia, Chicago, Ill.
Prenumerata metams:
Suvienytose Valstijose..... $2.00
Kanadoje ir Mexike..... 2.50
Kitose viešpatystėse..... 3.00
Prenumerata apmokama iš viršaus. Prenumeratos metas skaitosi nuo dienos užsirašymo, ne nuo Naujų Metų. Apgarsinimų kainos klausk laiške. Visada adresuok:
A. OLSZEWSKI
3252 SO. HALSTED STREET, CHICAGO, ILL.

LIETUVA

THE LITHUANIAN WEEKLY "LIETUVA"
Published every Friday at Chicago, Ill.
Yearly Subscribtion rate:
In the United States..... $2.00
Canada and Mexiko..... 2.50
To Foreign Countries..... 3.00
Advertising rates on application. Address all communications to publisher:
A. OLSZEWSKI
3252 SO. HALSTED STREET, CHICAGO, ILL.

Nr. 20 CHICAGO, ILL., PENKTADIENIS, 14d. GEGUŽIS, (May), 1909 m. Metas XVIII

Entered as Second-Class Matter July 13th, 1893, at the Post Office at Chicago, Illinois, under Act of March 3rd, 1879.

POLITIŠKOS ŽINIOS.

BALKANŲ PUSSALIS.

Pereito panedėlio dieną Turkijos sostapilyj Konstantinopolij su didelėms iškilmėms atsibuvo ceremonijos prijuosimo kardo naujam sultanui Mahometui V. Ceremonijos tos atsibuvo mečete (mahometonų bažnyčioj) Ajub, vienatinėj Konstantinopolij trioboj, kur krikščionys ne gali įeiti. Prijuosimas kardo Turkijos valdonams yra teip svarbus, kaip pas krikščionis vainikavimas valdono. Bažnyčioj ceremonijos traukėsi trumpą laiką. Išėjas, sultanas išsitraukė iš makštų kreivą kardą Osmano I, uždėtojo Turkijos viešpatystės, pakėlė augštyn ir tuom paėmė valdžią į savo rankas. Jam atseis valdyti jau labai sumažėjusią viešpatystę. Sutverta Osmano I buvo didesnė. 19 amžyj Turkijos sultanai ne galėjo išplatinti rubežių, bet žudė vieną po kitai jos dalis, gana tankiai be karo: be karo anglijonai paėmė Egyptą, o prancuzai Tunisą; be karo Austrija užgrėbė Bosniją ir Hercegoviną. Išėjus iš bažnyčios, pasveikinimui naujo sultano mokyklų vaikai atgiedojo ant pliaciaus "Laisvės hymną".

Nors ceremonijoj prijuosimo kardo uždrausta dalyvauti krikščionėms, bet šalia sultano stovėjo, apart mahometoniškosios dvasiškijos: grekiškasis patriarchas, vyriausias Turkijoj žydų rabinas, trįs armėniškieįie kunigaikščiai, atstovai bulgarškojo exarchato ir protestonų tikėjimo. Leidimas svetimtikių labai nepatiko mahometoniškiemsiems fantikams, kurie tą gali sunaudoti kaipo ginklą prieš naujajį sultaną.

Važiuojant sultanui miesto gatvėmis, prišakyj bėgo šarvuotas automobilius, kuriame buvo pastatyta revolverinė kanuolė. Matyt tikėtasi užpuolimo šalininkų, nuo sosto numesto sultano.

Kraujo praliejimai Azijatiškoj Turkijoj dar nepasiliovė, bet ir čia prietikiai iš palengvo eina geryn. Kiek tose skerdynėse žuvo žmonių, tikrai nežinia, nes gubernatorių garsinamos žinios visai nesutinka su privatiškoms; sulyg privatiškų žinių, Adena apskrityj užmušta apie 50000, o apie 100000 žmonių neteko pastogės ir turtų. Tuom tarpu Adena provincijos gubernatorius pagarsino, buk laike paskutinių riaušių užmušta mahometonų 1924, o sužeista 533; armeniečių — užmušta 1455, o sužeista 382. Toms gubernatoriaus pagarsintoms žinioms nieks netiki. Aišku, kad jisai už paskutines riaušes visą kaltę stengiasi sukrauti ant armeniečių. Visokiuose užpuolimuose mat visada daugiau žuva užpultų, negu užpuolikų. Todėl tai ir Adena apskričio gubernatorius didina gal skaitlių žuvusių mahometonų, o mažina ir tai labai, skaitlių žuvusių krikščionių parodymui, kad neva krikščionys buvo užpolikais, todėl jis, nors tai jo pareiga buvo, jų negynė. Tikro užmuštų krikščionių skaitliaus turbut niekada nebus galima sužinoti, bet aišku, kad skaitlinės gubernatoriaus garsinamos yra neteisingos. Aišku teipogi, kad ne krikščionys skerdynes pradėjo, bet mahometonai, kadangi, sulyg svetimų konsulių pranešimų, armeniečiai kur kas daugiau nukentėjo. Vietose, kur buvo armeniečių kaimai, dabar yra tik griuvėsiai, kaimai išnyko. Miestuose išplėštos armeniečių pardavynės ir namai. Daugelyj vietų, užpulti armeniečiai, negalėdami atsiginti, pasidavinėjo užpuolikams, tikėdamiesi tuom bent gyvastį išmelsti, bet pasidavusius, tankiai paties senojo sultano kareiviai sušaudinėjo. Ne mahometonai, bet krikščionys nužudė veik visus savo turtus. Dabar iš riaušių išnešę gyvastį armeniečiai, kaip avys be piemens, vilkų išvaikytos, vaikščioja pulkais po laukus, badą ir šaltį kenčia ,neturi pastogės, net drabužių jiems trukšta. Tai jau užpuolikus, ir riaušių surengėjus tokia nelaimė ir vargas ne gali pasiekti.

Dabar, stabdymui skerdynių ir įvedimui šiokos tokios tvarkos iš Konstantinopolio atsiuntė dalį ten buvusios kariumenės, kadangi stovėjusi Azijatiškoj Turkijoj kariumenė pasirodė neištikima: kareiviai, vietoj ginti skerdžiamus krikščionis, pats dalyvavo skerdynėse ir plėšimuose. Dalį badą kenčiančių, netekusių turtų ir pastogės armeniečių gabena į riaušių neišnaikintus apskričius, kur visgi lengviau prasimaityti negu išnaikytuose apskričiuose. Parlamentas sušelpimui badą kenčiančių paskyrė 150-000 dol. Bet jeigu visus savo turtus nužudė šimtas tukstančių žmonių, tai ką teip maža pašelpa gali sverti? Ypatai išpultų vos po 1½ doliario. Su tiek pinigų badaujantis neilgai gali pramisti.

Armeniečių komitetas atsišaukė į Turkijos parlamentą reikalaudamas teisingo ištirimo dalykų Azijatiškoj Turkijoj ir nubaudimo kaltų; nubaudimo valdininkų už nepildymą pareigų. Reikalauja, kad išplėšti armeniečių turtai butų sugrąžinti; išdeginti namai, kad butų atstatyti. Parlamentas žada ištirti armeniečių reikalavimus ir kas galima, išpildyti. Lengviau vienok pažadėti, negu prižadėjimą išpildyti. Sušelpimui riaušėse nužudžiusių turtus reiktų milijonų doliarių, o pinigų ir jaunųjų turkų partijai truksta.

Prietikiai Mažojoj Azijoj tuom tarpu eina geryn, bet užtai Londonan atėjo žinia, jog Libano kalnuose prieš Turkijos valdžią pasikėlė druzai, mahometoniškojo tikėjimo fanatikai. Kaip fanatiškiejie Mazosios Azijos kurdai jau nekartą surengė krikščionių armeniečių skerdynes, teip druzai surengė teipgi Libano kalnuose gyvenančių krikščionių maronitų skerdynes. Neperseniai, kadangi Turkijos valdžia ar negalėjo, ar nenorėjo ginti druzų užpultų maronitų, Prancuzija atsiuntė savo kariumenę ginti užpultą fanatikų mažą maronitų tautelę r druzus suvaldė. Turkijoj, ypač Azijatiškose jos valdybose beveik kiekvienas sukilimas neapsieina be skerdynių, tai ir Libano kalnuose laukia atsinaujinimo maronitų skerdynių.

Londonan ir Vindobonan atėjo žinia, buk vienas iš numesto nuo sosto sultano Abdul Hamido sunų, išvažiavęs drauge su tėvu į Saloniki, iš ten prasišalino į Albaniją, renka ginkluotų albaniečių pulkus ir nori su jais traukti į Saloniki išliuosuoti tėvą iš nelaisvės. Kiek teisybės yra tame paskale, tikrai nežinia, bet negalimo tame nėra. Albaniečiai buvo labiausiai atsdavę sultanui Abdul Hamidui; iš jų buvo asabiškoji jo sargyba. Kada jaunųjų turkų kariumenė užėmė Konstantinopolį, albaniečiai paskutiniai pasidavė. Sukelti todėl išliuosavimui Abdul Hamido albaniečius ir dagi jo sunui prašant, ne butų labai sunku. Albaniečiai geriausi ir narsiausi Turkijos kareiviai. Jie galėtų dar daug nemalonumų padaryti jaunųjų turkų partijai.

MASKOLIJA.

Caras atmetė ministerių apdirbtą ir dumos priimtą laivyno programą, kuriame, terp kito ko, buvo sumanyta, įsteigti laivyno štabą, prižurėjimui laivyno reikalų. Tokiu budu caras davė per nosį ne tik dumai, bet ir ministeriams. Manoma buvo, kad Stolypin su visais ministeriais pasitrauks nuo vietų, bet pasirodė visai kas kitas: caras ir šitame atsitikme cariškai pasielgė: jis atmetė ministerijos plianą, bet ministeriams išreiškė užsitikėjimą ir liepė jiems pasilaikyti urėdus. Stolypin prikalbėjo carą išleisti manifestą, kuriame aiškinamos priežastys atmetimo laivyno sumanymo, butent, kad sumanytas štabas aprubežiuotų caro teises, o jis, nors apie laivyno reikalus mažiau išmano negu kiaulė apie pipirų skanumą, savo prisisavintų teisių išsižadėti nenori. Caro manifestas bus apgarsintas pirmiausiai valdžios laikraštyj.

Ministerius caras nuo nemalonumų apsaugojo, bet užtai Peterburge mano, jog duma neužilgo vėl bus išvaikyta, bet Stolypin dar išvaikymą dumos nori ant toliau nukelti, todėl jis dabar ne drysta joje pasirodyti, nes dabar jam tuojaus aištriai atseitų su duma susiremti. Jis todėl prašė caro dar pailginti jam pirma pripažintą atsilsio laiką.

Caras nori pats prisakyti įsteigti laivyno štabą, bet ne leis, kad jį steigtų duma. Teip jis bent Stolypinui pasakė. Taigi mat jis ne nori dumos norų paisyti ir siaurina jos teises; daro tą, ką pirma carai darydavo, kada dumos nebuvo. Nežinia dar, ką duma ant to jai suteikto atsausio atsakys. Bet aišku, kad ateina laikas, kada duma stos prieš caro norus ir jis ją vėl išvaikys, o Stolypin gal vėl pasistengs dar labiau susiaurinti rinkimų teises.

10 d. gegužio maskoliškoji duma visai iš savo tarpo, reikalaujant policijai, prašalino atstovus — Kolubiakiną ir Kosorotovą. Abudu buvo apkaltinti neva už laikymą revoliucijonieriškų kalbų. Teip mat caro viešpatystėj elgiasi su žmonių rinktais atstovais. Juo toliau, juo ten blogiau. Nežinia, kaip ilgai žmones dar kęs neaprubežiuotą caro ir jo tarnų sauvalią. Siuom kartu paalsinti žmones tyli, bet ir caras, savo apjakime negali per toli žengti, nes styga jau ir dabar per daug įtempta, ji gali trukti, o sykį jai trukus, gali ir sostas išvirsti.

PERSIJA.

Persijos šachas, matydamas, jog revoliucijonieriai ima viršų, sutiko išpildyti revoliucijonerių atstovų reikalavimus jam paduotus angliško ir maskoliško pasiutinių. Jis prižada paskirti naujus parlamento atstovų rinkimus ir parlamentą sušaukti liepos mėnesyj. Bet panašius pažadėjimus, prie sienos prispaustas, jis nekartą davė, bet jų neišpildė. Tą patį gali padaryti ir dabar.

Įsiveržęs į Persiją maskoliškasis jenerolas Snarsky joje elgiasi, kaip ir Maskolijoj. Klausymas, ar įsiviešpatavus Persijoj tvarkai, jis panorės iš jos pasitraukti.

PRANCUZIJA.

Prancuzijoj rengiama vėl telegrafo ir krasos tarnaujančių streikai, kuris dabar gali but dar didesni negu buvo pirma Paryžiuj, nes dabar prie streiko pažadėjo prisidėti teipgi tarnaujanti provincijose, kurie pirma ne prisidėjo. Randas ne nusileidžia, bet atstato nuo vietų visus, kas tik darban neateina. Tarnaujanti atsišaukė į parlamentą ir laukia jo nusprendimo.

Rodosi Prancuzijai reiks atnaujinti karą su naujuoju Morokko sultanu, nes jis pradeda prieš svetimtaučius šiaustiesi. Nuo Išpanijos pareikalavo, kad ji pasitrauktų nuo Atlantiko pakrančių apskričio ir jį atiduotų jam. Šiuom kartu, jeigu atseis karas vesti, susitaikius su Vokietija, Prancuzija turės liuosesnes rankas. Prancuzija turės už Išpaniją užstoti, jeigu Morokko sultanas užsimanys jos valdybas veržti.

IŠ LIETUVOS.

IŠ VILNIAUS.

Balandžio 1 ir 5 d. buvo šokių vakarėlis. Kovo 4 d. buvo vakarėlis su vaidenimu ir dainomis. Vaidino — "Vienas iš musų turi apsivest".

Vilniaus gubernatorius draudžia dalyvauti Kalvarijų procesijose orkestrams ir lydėti raitoriams, maldininkams-gi devėti ypatingus rubus ir nešioti veluvas ir ženklus, kurie nieku nepriguli prie bažnytinių apeigų. Einant iš vienos gubernijos kiton reikia turėti ir gubernatoriaus leidimas. Prasikaltusieji busią baudžiami 500 rub. arba 3 mėn. kalėjimo.

"Kur. Lit." gavo žinoti iš Peterburgo, kad Vilniaus general-gubernatoriumi busiąs paskirtas buvusis Odesos miesto viršininkas Neugardas.

General-gubernatoriaus raštinės viršininkas Stankevičius busiąs, kaip sako, paskirtas Kievo arba Voronežo gubernatoriumi.

Balandžio 7 d. atvyko Vilniun 20 kariumenės korpuso viršininkas generolas Smirnovas, kuris bus laikinai Vilniaus kariumenės apskričio viršininku.

Trečiajai Lietuvių Dailės parodai, per "Vilties" redakciją, atsiuntė 14 nepaprastai gražių margučių p. Jieva Frankienė iš Balbieriškio Suvalkų gub. Du kiaušiniu kelionėje sudužo.

("V-tis").

IŠ ŽASLIŲ,
Vilniaus gub.

Apie Žaslius gyvena vien tik lietuviai, tik keletas yra sulenkėjusių. Iš tų sulenkėjusių vienas yra knyginimkas, bet lietuviškų knygų pas jį tai ne tik už jokius pinigus negausi, bet jeigu paklausi, tai dar busi iškoliotas. Jeigu žmogus nori nusipirkti kokią lietuvišką knygelę ar kalendorių, tai reikia laukti atpusko (atlaido) ar jomarko. Tada atvažiuoja su lietuviškomis knygomis iš kitur. Bet ir tada gerų knygų nerasi. E. S.

("L. U.").

IŠ MALĖTŲ,
Vilniaus gubernijos.

Apšvietimas pas mus žemai stovi. Girdėjau, kad žada susitverti ukio ratelis Malėtuose ir įsitaisyti savo krautuvę. Prašymą jau padavė gubernatoriui. Gal ir pas mus pradės žmonės atsibusti.

Visoje apielinkėje tik viena mokykla tebėra, ir toji vaikais užkimšta (120 vaikų). Kitiems vietos nėra. Mokytojas vienas rusas.

Ant viso Malėtų valsčiaus valdžios buvo manoma atidengti 16 naujų mokyklų, bet žmonės per vyrijas neprisiėmė, dėlto kad nenorėjo niekas žemės dovanai duoti mokyklai, nes bijo kad neprisieitų paskui ir mokytojas užlaikyti. Valstiečiai sako: "Kad valdžia duotų nors lietuvį, tai negailu butų ir išlaidų, o dabar — atsiųs ką ir penėk". — Ir atsisakė žmonės nuo mokyklų.

Malėtiečiai įtaisė savo klebonui už 200 rublių aukso kryžių, kaipo atmintį naujai išmurytos bažnyčios. Ar negeriau but padaryta, kad už tuos pinigus butų įtaisyta knygynėlis? Tai, man rodos visai parakvijai butų didesnė nauda, negu dabar, kad vienas žmogus nešios ant savo krutinės puikų kryžių.

Pavasaris, matyt, bus sunkus. Jau dabar žmonės neturi kuom šerti gyvulius, o kur bus galas? Be to valdžia pakėlė per-pus nuo žemės mokesčius ir dar labiau apsunkino ir taip apgailėtiną ukininko buvį. J. Kaziškis.

("L. U.").

IŠ ŠANČIŲ,
Kauno priemiesčio.

Apskritai imant Šančių gyventojų didesnė dalis tai Kaune esančiųjų dirbtuvių darbininkai. Daugumas iš jų tikri, dagi ir apsišvietę, lietuviai, ypatingai iš jaunimo. Ant vietinių kapų yra nedidelė koplyčia, kur kas nedėlia iš Kauno bažnyčių atvažiuoja kunigas sumos laikytų. Pirmiaus pamaldos buvo vien lenkų kalboje, dabargi tapo įvesta kas antras šventadienis ir lietuvių kalboje. Giesmininkai, kaip lietuviai, taip ir lenkai, gražiai pagieda; nesutikimų jokių nematyt. Žmonių prisirenka pilna koplyčia. — Laikraščių atskirais numeriais čia negalima nusipirkti. Jn. Kg.

("Šaltinis").

IŠ PANETERIŲ,
Raseinių apskr.

Paneteriečiai po truputį pradeda susiprasti. Parsisiuzdina laikraščius, knygas; vakarais susirenka pasiskaityti, pasišnekėti apie savo bėgančius reikalus... Gaila tik, kad jaunimas prie apšvietimo nelinksta, vakaruškas mėgsta.

Petras Vaičiunas.

IŠ PANEVĖŽIO.

Vasario 5 d. buvo komisijos susirinkimas dėl užlaikymo "stoikos" prie valsčių. Susirinkime dalyvavo bajorų vadas, mokesčių inspektorius, žemiečių viršininkas, po vieną atstovą nuo kiekvieno valsčiaus (Viso Pan. apskr.), ir nuo dvarponių — Spvinickas iš Remygalos. Bajorų vadas perskaitė gen. gubernatoriaus nusprendimą apie palengvinimą dėl valstiečių "stoikos". Dabar 70% mokės valdžia iš "zemskų" mokesčių, o 30% valstiečiai iš "mirskų" mokesčių. Už 1908 metus 70% valdžia sugrąžins kiekvienam valsčiui kiek prigulės ir tie pinigai eis į valsčių atsargos kapitalą. Pinigai už žandarų, areštantų važiojimą taip-pat pačtoriui (stoikininkui). Paskui buvo kalbama, kaip paskirti mokesčius — ar nuo žemės, ar nuo arklių, ar po kontraktais. Didžiuma balsų prieš vieną nutarta mokėti pagal kontraktus. Taip išeina teisingiausia. Baigiant posėdį bajorų vadas pasakė valstiečiams, kad dabar valdžia tiek gero daro valstiečiams, ir dabar tik valstiečiai turi žiurėti, kad viskas butų kuo geriausia. Mat viename valsčiuje buvo ekspropracija, ir užpuolikai pasislėpė tik todėl, kad buvo prasti arkliai — negalėjo laiku duoti žinią policijai.

Komisijos narys A. Kupstas.

("L. U.").

IŠ RADVILIŠKIO,
Kauno gub.

Jau antri metai klebonas Sarapas renka pinigus bažnyčios taisymui — "mulevojimui" (tapymui) po 10 kap. nuo dešimtinės ir stogui — po 15 kap. nuo deš.; nuo tarnų ima po 1 rub., o nuo tarnaičių po 50 kap. Jeigu kas neturi, tai lepia pasiskolinti, o ant bažnyčios, girdi, reikia. — Nesunku mums butų po tiek užmokėti, bet tas labai negerai, kad klebonas renka pinigus, visai nesiklausęs parapijonų. Nepadarė dargi nei vienos parapijonų sueigos, nekalbant jau apie kokius komitetus, arba maršalkas. Taip-pat nieks neišduoda jokios atskaitos, ir nežinome — nei kada pasibaigs tos rinkliavos, nei kada prasidės bažnyčios taisymas. — Parapijos reikalais reikėtų visiems pasirupinti, o ne pavesti vienam klebonui! Pagalvokime. Parapijietis.

("L. U.").

IŠ GRUŽDŽIŲ,
Kauno gub.

Pas mumis atsirado jaunas vaikinas, kuris visokiais budais išvilioja iš kaimiečių pinigus.

Viename kaime, sakės, esąs mokinys Šiaulių gimnazijos ir meldė sušelpti ant tolesnio mokslo. Antrame kaime apsimetė gydytojum, karalienės pasiųstu žmones gydyti, ir reikalauja užmokėti tiktai už vaistus. Gydymas sekėsi, nes tiktai viename Biržių kaime kur vos 13 ukninkų,, — surinko 18 rub.!

Matote, valstiečiai, kaip mumis apgauna kiekvienas gatvės vaikas! Vaitas.

("L. U.").

IŠ UTENŲ,
Ukmergės apskr.

Neseniai Utenos lenkai, surinkę kelias dešimtis parašų, siuntė J. M. Vyskupui prašymą, kad butų jiems skaitoma bažnyčioje lenkiška evangelija. Bet kadangi pasirodė, kad iš visų pasirašiusiųjų tik viena dora ir bažnyčią lankanti šeimyna nemoka lietuviškai, tai lenkai nieko nepešė.

Draugijos narys.

("Šaltinis").

IŠ RAUDĖNŲ,
Šiaulių apskr.

Blaivininkų draugja žada įtaisyti skaityklą. Ligšiol nebuvo iškur gauti knygelių.

Mokytojas rusas ligšiol nemokė vaikų lietuviškai nei literos. Tėvai, nesulaukdami, kada vaikai pradės naudoties maldaknyge, buvo nebeleidžią vaikų. Mokytojas paskelbė, jog tai per kunigo įkalbėjimą. Dėl gi kunigo!

Vaitui valsčiaus sueiga buvo sumažinus algą. Vaitas nenorėjo už tokią algą tarnauti. Buvo išmetęs keletą penkinių magaryčioms, kad nemažintų. Vienas "blaivininkas" buvo jau besigviešiąs, bet kiti vyrai jį išmetė laukan. Alazas.

("V-tis").

IŠ PASVILIO,
Šiaulių apskr.

Vaidintojai-mėgėjai rengia lietuvių vakarą — "Ameriką pirtyje" ir "Neatmezgamąjį mazgą". Tik sunkiai eina darbas, nes vaidintojai kits-kitu neužsitiki.

1905 m. pastatyta naujas mokyklos rumas. Išaikvojus pinigus, dėl kurių tebeina byla, rumas tebėra nepabaigtas, vis dėlto pradėta jame mokyties. Per dvejus metus lietuviškai buvo mokama. Bet rumas pagedo, padrėko. Mokytojas pranešė žemiečių viršininkui, susirinko vyrai ir ne rumą pataisė, tik lietuviui mokytojui patarė pasijieškoti geresnės vietos. Šis ir išsikėlė į Vabalninką. Jo vietoj atėjo rusas. Laimė dar, kad gavo pagelbininkę lietuvę — Klungevičiutę, kuri šiais metais mokė lietuviškai. Pranašaujama, kad ateinančiais metais ir pagelbininkė busianti rusė. Pavyzdžių netruksta, galima tikėti. Česnakas.

("V-tis").

IŠ PAŠVINTINIO,
Šiaulių apskr.

Lapkričio 16 d. praeitųjų metų ant kelio iš Pašvintinio į Kriukus, ties Tubinų kapais, atrasta užmuštas Bačgalių Kazimieras Nainis. Tą dieną nabašninkas buvo valsčiaus teisme liudytoju savo kaimyno Kaniušo byloje su Granckiene, kuri norėjusi 25 rub. prisisavinti. Nabašninkas Nainis nenutylėjo, žinodamas tiesą, ir Granckienė pralaimėjo. Pasibaigus bylai, Nainis, matant dviem siuvėjom, išvažiavo su Vytartų Augustausku ir Grybu ir Butkunų Augustausku, ir žuvo. Nabašninko galva sudaužyta geležine ratų ataseja, kuri pasiliko ant vietos; ten pat rastas ir Butkunų Augustausko botagas. Kraujui suturėti galva aplieta degtine. Policija dvi savaiti laikė lavoną ant lauko, nepašaukdama tardytojo. Nainis buvo žmogus ramus, nieko ne skriauzdavo. Visi kalba, jog jį bus užmušę iš keršto. Kartu važiavusieji suimti ir kalėjiman pasodinti. Nabašninkas paliko 4 vaikučių, kurių motina taip-pat jau mirusi. Seniau Pašvintinio parapijos žmonės buvo labai dori, bet dabar įsikerėjo girtavimas ir visokios bylos. Pašvintinietis.

("V-tis").

IŠ VIEKŠNIŲ,
Šiaulių apskr.

Prieš penkioliką metų musų valsčiaus tvarką prižiurėjo tarpininkas, kaszin-koksai Selezniovas. Nors jo seniai jau nebėra, bet valstiečiai, jį minėdami, tebedejuoja. Norėdamas įtikti savo vyriausybei, per sueigą paprašė valstiečius paskirti apšvietimo reikalams 150 rub., paminėti valstiečių išliuosavimui nuo baudžiavos. Sueiga nepriештaravo. Nutarime įrašė, kad šitie pinigai skiriami kasmet cerkvinei mergaičių mokyklai valsčiuj laikyti. Taip ir mokėjo per keliolika metų, t. y. iki 1905 m. Tada valsčiaus sueiga atsisakė. Viršininkų suvažiavimas tą nutarimą patvirtino. Pernai vienok gen.-gubernatorius tą 1905 metų nutarimą atmainė ir įsakė užmokėti už visą laiką, per kurį valsčius nustojęs buvo mokėti.

Viekšnių cerkvinėj mokykloj mokosi keliolika rusių iš apylinkės ir kelios žydaitės — lietuvaičių visai nėra.

Prieš dvejatą metų valstiečiai, padarę sueigą, prašė direkciją atidaryti mergaičių mokyklą su mokytoja lietuve, bet iki šiol atsakymo negavo. Labai butų teisinga iš valdžios pusės, kad ji atidarytų mergaičių ministerinę mokyklą ir tuos 150 rub. paskirtų tai mokyklai; nes skauda valstiečiams mokėti pinigus mokyklai, iš kurios jokios naudos neturi.

Pernai met dar atsidarė liaudies ministerinė berniukų mokykla. Mokytojas paskirtas rusas, lietuviškai moka, bet nemoko.

Antra liaudies mokykla yra nuo senų laikų. Vaikų joje yra apie 120. Mokytojai du: užveizdėtojas rusas, antras — lietuvis. Valstietis.

("V-tis").

IŠ TRAUPĖS,
Ukmergės apskr.

Pas mus šįmet žmonelės prisidejuoja su pašaru. Niekas neatmena, kada šiaudai buvo taip brangūs kaip šįmet: pudui 50 kap., ir tai sunku gauti. Stinga ir dvarai: rudenį nemaža vasarojaus supuvo, kitur neužaugo.

Mokyklos neturime nei vienos. Klebonas norėjo įsteigti, bet žmonės nesutiko. Kam, girdi, mokyklos, ypač mergaitėms? Užtat ir skaitytojų čia veik nėra.

K. Laukiukas.

("V-tis").

IŠ ERŽVILKO,
Raseinių apskr.

Balandžio 1 d. naktį mėgino krasos kasą išvogti. Krasininkas, išgirdęs langą krapštant ir išvydęs langinę pravirą, ėmė šaudyti, bet iš išgąsčio nepataikė. Vagims pabėgus, rasta maišelis su dviem piuklais geležiai ir medžiui piauti. Lango geležįs jau buvo gražiai perpiautos. Beto, grąžtas, kaltas, medinis pleištas ir štanga prie virtuvės durų. Tuos įrankius pasiėmė urėdninkas. Panorėjęs, galės vagis surasti, nes jie, matyt, nebus buvę ištolo. Buta kelių. 1907 metais, kada galvažudžiai du senu žydu papiovė, buvo pastatę nakties sargą. Bet jo ir vėl nebliko. Gal gi dabar pradės samdyti.

("V-tis").

IŠ SUVALKŲ.

Neseniai čia buvo labai daug kratų. Priežastis — kad kovo 24 d. policija sugavo siuvėją Pšibylą su Lenkų S. D. P. atsišaukimais. Pšibyla begaudant policistas jį sunkiai sužeidė iš revolverio. Paskui buvo kratos pas P. draugus ir 7 areštavo. Kovo 25 d. nakčia buvo krata pas Karaliaus darbininkus, bet nieko uždrausto nerado. Paėmė visus laiškus, 2 numeriu "Kovos" ir buv. Marijampolės "Šviesos" D-jos įstatus.

Gerutis.

("L. U.").

IŠ DABRAVALĖS,
Suvalkų gub.

Kovo 23 d., bevažiuodami, du žemsargiai pamatė einant žmogų ir liepė sustoti. Bet kad tas ne stojo, tai žemsargiai ėmė šaudyti ir mirtinai sužeidė; į antrą dieną mirė. Velionis, 26 metų Plaktinės kaimo J. Klimanckis buk dvarponio J. Domanckio pagelba buvo pasiliuosavęs nuo kariumenės; bet kad D. numirė, tai Kl. manė, kad ir jo "lgota" numirė, už tai ir bijojosi su policija susitikti. O policija, mat, "tuščiais nešaudo".

Jaunaturkis.

("L. U.").

IŠ MARIJAMPOLĖS.

Kovo 18 d. Marijampolėje teisė buvusius Marijampolės gimnazijos mokinius už išniekinimą 1908 m. Komunikantų. Kartu buvome užklausę, ar pasirodė per teismą kuonors prigulėjimas prie to biaurausdarbo "Šviesos" ir Grinių, kaip tai kaikurių kunigų buvo paleistas paskalas. Dabar gavome iš tikrų šaltinių žinią, kad per tą teismą apie "Šviesos" draugijos arba kokių nors pašalinių ypatų prigulėjimą prie to dalyko niekas nei puse žodžio neprasitarė, gimnazijos-gi direktorius dargi stačiai pasakė, kad tuomet, kaip jis su savo komisija tyrinėjimą darė, "kenonors įtekmės iš šalies susekti nepasisekė". Prie tos komisijos prigulėjo kun. Dr. M. Gustaitis ir kun. V. Antanavičius.

IŠ BARDAUCKŲ,
Vilkaviškio apskr.

Čia turime vieną mokyklą, bet jau labai seną ir maža sutelpa vos 30—40 vaikų; o norinčių eiti mokyklon yra apie 70 vaikų. Žinoma, vaikai, susikimšę, negali nei mokyties, išeina iš mokyklos kaip apsvaigę. Neseniai buvo čia sueiga tarties, ar statyti šįmet naują mokyklą, ar ne. Atsirado daug, kurie norėjo kad šįmet statyti, bet dauguma užrėkė, jog šįmet blogi metai, nėr pinigų, reikia atidėti kitiems metams. Po ilgų ginčų nutarė pastatyti naują mokyklą ateinančiais metais. Tą pačią dieną

buvo atvažiavęs direktorius. Keli vyrai nuėjo jo užklausti, ar neduotų valdžia medžių mokyklai, bet jokio atsakymo negavo.

Vincas Barzdyla.

("L. U.").

IŠ PLOKŠČIŲ,
Naumiesčio apskr.

Uždarius Sakiuos "Sviesos" skyrių, Plokščių "Žiburys" gerokai pasidaugino — narių yra apie 50. Dauguma tikėjosi, kad bus šioks toks veikimas, bet dabar nieko panašaus nematyti. Viskas tartum apmirę. Visa valdyba atsidavusi kun. Palubinskiui. Kunigas gi P. susirinkimuose nežiuri ant daugumos narių reikalavimų — išrašyti "L. U." ir "V. Ž.", bet kiša veik niekam nepatinkančias knygas ir laikraščius. Beto ir iš sakyklos visus be skirtumo teršia įvairiais, palevėkais ir tt.

Dagis.

("L. U.").

IŠ GRAŽIŠKIŲ,
Vilkaviškio apskr.

Balandžio 1 d. sargybiniai, p. Ienko S. vedami, darė kratą pas vietinį vargonininką, buk ieškodami revolverio. Neko nerado.

M. Tikuris.

("Šaltinis").

IŠ KALVARIJOS KALĖJIMO.

Dabar kalėjime išviso yra 250 kalinių. Tarp politiškųjų įvyko šios permainos: "šviesiečių" skaitlius pasididino J. Ambrozevičium nuo Liudvinavo (suimtas mėnuo atgal) ir laukiame Petro Vitkausko iš Marijampolės (pirmosios dumos atstovo), kuris dar neseniai suareštuotas. Vilkaviškio šerių fabrikų darbininkai nubausti administratyviškai: Filanovskis Chaim išvarytas 4 metams Siberijon į Narimo kraštą, 7 ištremti 2 metams iš Suvalkų ir Kauno gub. ir 4 išsiųsti iš Lenkijos, kol bus nepaprastoji sargyba. Atgabenti trįs nauji kaliniai iš Suvalkų kalėjimo: Habicki, Demskis ir Žiedaitis. — Išleista A. Tamašutskas, atsėdėjęs paskirtus metus už kalbą per vestuves ir Sarosiek atsėdėjęs 2 metu už uždraustas knygas. Klimašaucką (Mikališkio dvaro kerdžius), kaipo didelį prasikaltėlį nufotografavo, išmatavo ir paleido po policijos priežiura 2 metams (jis išsėdėjo apie 1 mėn.).

Es-es.

("L. U.").

IŠ METELIŲ,
Seinų apskr.

Metelių bažnytkaimis nemažas. Gyvena čia 120 ukininkų, yra dvi jis tabokinės sankrovėlės, mokyvalsčiaus raštinė ir kelios alu- Apie šią vietą teisingai gali pasakyti, jog tai viena iš tų miųjų Dzukijos vietelių", kur beveik jokis šviesos spindulėlis nešviečia. Ir nėra ko stebėtis. Ant viso valsčiaus, kur yra apie 4—5 tukstančių žmonių, laikraščių pareina: "Šaltinio" 5 ir "Vilties" 2 egzeplioriū, kuriuos išsirašo vietiniai kunigai. Kartais užsimeni ukininkui apie laikraštį, o jisai tik mostelėja ranka ir eina sau po nosia murmėdamas: "Ku cia jus šnekat apie tas gazietas".... Kitas: "Velik pragersiu, nei ku atiduosiu ant tų raštų". Ir teisybė. Nežiurint į tai, kad klebonas kas šventadienis smarkiai bara girtuoklius, aiškina degtinės kenksmingumą, vienok dar pamaldoms nepasibaigus žmonelės kuogreičiausiai bėga pas žydelį, kur sėdi lig sutemai, srėbdami alutį ir baltąją. Taip bėga ištisi mėnesiai, metai.... o musų žmonės nei kiek nepasitaiso.

Laikas, oi laikas susiprasti, iš kietojo miego pabusti!

Jonas Dzukas.

("Šaltinis").

IŠ MINSKO.

Pirmasai patvirtintos Minsko Lietuvių Susišelpimo Draugijos posėdis bus šio balandžio 12 d., 8 val. vakarą, miesto salėje, Gubernatorskos ir Jurjevskos gatvių kertėje.

Draugija šiaip įvyko:

P. Mykolas Prušinskas patarė pas jį tarnaujančiam J. Ložinskui pasirupinti lietuvių draugijos įsteigimu Minske ir supažindino su p. Čepelių, veterinoru, tarnaujančiu prie miesto piovyklos. Šis prirodė lietuvį p. Jogminą. Taip per ilgą laiką buvo surasta Minske apie 20 lietuvių inteligentų ir pradėta taisyti draugijos įstatymai. Daug tame dalyke padėjo p. Leonas Krasauskas, Minsko ukio Draugijos sekretorius, kurį dauguma atsimįs, kaipo buvusį Kauno seminarijos mokinį. Be sekretoriaudamas kai-kuriose lenkų draugijose, jis gana apsipažinęs su draugijomis, jų įstatymais ir steigimu. Mums patarnavo veltui. Pirmus įstatymus gubernatorius atmetė. Perdirbus kuriuos-nekuriuos punktus, radus užtarytojų, vasario 26 d. draugija buvo patvirtinta. Paskutiniu laiku daugiausia pasidarbavo p. Antanas Čepelis. Jo adresas norintiems kokiais reikalais kreipties: Minsk, Gorodskaja Boinia.

J. Ložinskas.

("V-tis").

IŠ TIFLISO,
Ant Kaukazo.

Kasmet dauginasi lietuvių-katalikų skaičius kariumenėje ant Kaukazo. Liudna ir labai liudna yra gyventi tolimame krašte, atskirtam nuo savųjų. Tik ir susiramini, žmogus, nuėjęs bažnyčion, bet ir ten ne visados įleidžia.

Kaip visados, taip ir šįmet gavėnioje apsilankė Tiflise kareivių kunigas, ir visų pulkų katalikai-kareiviai paskirtu laiku buvo leidžiami šv. Petro ir Povilo bažnyčion atlikti velykinės išpažinties. Kiek yra Tiflise kareivių katalikų ir lietuvių — pasakyti negaliu. Venam Mingrelsko pulke katalikų skaitosi 396. — Pernai lietuviai kareiviai paskirtame laike giedojo bažnyčioje lietuviškai, ir vieną nedėldienį buvo pasakytas lietuviškas pamokslas. Šįmet gi to viso kažin kodėl nebuvo.

Ant šventoriaus zakristijonas pardavinėja lenkiškus laikraščius ir knygeles, bet lietuviško — nieko neturi. Prašėme, kad partrauktų lietuviškų knygų, jis žada tai padaryti, bet žadėjimas žadėjimu ir lieka.

Kareivis A. Cechanavičius

("Šaltinis").

DĖLEI MOKSLEIVIŲ KONFERENCIJOS SUŠAUKIMO.

"Lietuvių Dorpato Studentų Draugija" čia pranešą visiems lietuviams-moksleiviams ir tiems, kuriems rupi moksleivių gyvavimas, savo nuomonę apie sušaukimą šįmet antrosios moksleivių konferencijos. Tą nuomonę "L. D. S. Dr." išreiškė visuotinajame narių susirinkime 24 -III, priimdama šitą nutarimą.

"Lietuvių Dorpato Stud. Draugija", plačiai apsvarsčiusi "Maskvos Lietuvių Studentų Draugijos" sumanymą sušaukti šįmet antrą lietuvių moksleivių konferenciją, štai ką nutarė:

Praeitųjų metų konferencija išreiškė savo nuomonę apie visus tris "M. L. S. D-jos" siulomuosius naujai konferencijai klausimus (moksleivių šelpimas, organizavimas vietų išjieškojimo inteligentams Lietuvoj, kulturinis jaunuomenės darbas Lietuvoj), o apie pirmąsias dvi padarė net konferenciją reikalinga, kad visos dalyvavusios konferencijoj moksleivių kuopos apsvarstytų buvusiosios konferencijos nutarimus ir įvykintų juos gyveniman, jeigu tie nutarimai yra priimami. To dar nepadaryta: ne visos moksleivių draugijos gerai išgvildė ir realizavo pirmosios konferencijos nutarimus. "L. D. S. Dr." taip-pat dar galutinai neišreiškė savo nuomonės apie buvusiosios konferencijos nurodymą, kad reikalinga viena veikianti visoj Lietuvoj moksleivių šelpimo draugija; tą klausimą geriausiai išriš pats gyvenimas, jeigu bus pilnai įvykintas konkretinis konferencijos nutarimas — prisiglausti prie "Ž.". Tas konkretinis nutarimas, kaip musų, taip ir kitų moksleivių draugijų jau iš dalies yra įvykinamas, reikalinga tik labiau jį išplėtoti, reikalinga padaryti sutartį tarp moksleivių draugijų ir "Ž.", reikalinga, kad įvyktų moksleivių draugijų ir "Ž." atstovų suvažiavimas.

Sulyg antrojo klausimo —organizavimo vietų sujieškojimo inteligentams Lietuvoj — taip-pat yra konkretinis buvusiosios konferencijos nurodymas: prašyti "Ž." apsiimti tarpininkauti tame dalyke, ir "Ž." iš savo pusės yra pasisakęs sutinką. "L. D. St. Dr." neranda dabar kitokio to klausimo išrišimo, pilnai sutinka su konferencijos nurodymu ir paveda tą dalyką galutinai įvykinti gyveniman draugijų ir "Ž." atstovų suvažiavimui.

Ant galo sulyg kulturinio jaunuomonės darbo Lietuvoj, "Lietuvių Dorpato Studentų Draugija" plačiai jau išreiškė savo nuomonę, kad konferencija kulturinio jaunuomonės darbo Lietuvoj organizuoti negali.

Kitų svarbių klausimų, kuriuos gyvenimas butų iškėlęs aikštėn, ir išrišimui kurių butinai reikalinga šįmet konferencja, "L. D. St. Dr." tuo tarpu nemato. Jeigu rengiamoji konferencija ir atneštų kokiąnors naudą, tai tiktai, kaipo įrankis didesniam susiartinimui ir susipažinimui moksleivių tarp savęs, bet iš antros pusės, jeigu nieko naujo ir rimto nebus nutarta, tuo pačiu bus tik diskredituota pati konferencijos ideja ir ją jau paskui sušaukti greit vargiai bebutų galima.

Dėlei visų viršuje parodytųjų priežasčių, "Lietuvių Dorpato Studentų Draugija" moksleivių konferencijos reikalingumo šįmet nepripažįsta ir atsisako nuo siuntimo atstovų kaip į organizacijos biurą, taip ir į pačią konferenciją.

"Lietuvių Dorpato Studentų Draugijos"

Pirmininkas A. Alseika.
Sekretorius J. Buzelis.

Adresas: Jurjevas (Dorpatas), Jono g. No. 18, b. 3.

("V-tis").

MUSŲ APŠVIETIMO GALYBĖ.

Apšvietimas ir mokslas tai tokia galybė, prieš kurią kanuolės ir durtuvai turi ne kartą nusileisti. Šviesi kulturiška tauta nesibijo užkariautojų. Pustrečio milijono Suomijos gyventojų atsilaiko prieš visos Rusijos biurokratų pajiegas. Apšviesti neskaitlingi čekai nesibijo apsupusių juos vokiečių.

Pasižiurėkime, ar dideles apšvietimo pajiegas esame įgiję mes lietuviai? Ar mes apšviestesni už savo kaimynus ir sągyventojus: lenkus, rusus, vokiečius, žydus, latvius?

Štai turiu surinktas vieno jauno Lietuvos tyrinėtojo žinias iš 4 Kauno gubernijos parapijų: Pakapės, Aluntos, Krakių ir Luokės. Tas tyrinėjimas, labai sąžiniškai atliktas, apima 23801 žmogų, iš kurių apie šešta dalis lenkiškai namie kalbančių, kiti-gi tukri lietuviai-katalikai. Pasirodo, kad mokančių ant knygų yra daugiau kaip pusė gyventojų; kaikuriose vietose moka skaityti apie 70 iš 100 visų gyventojų. Paminėta, kad kai-kuriose parapijose mokytų moterų yra daugiau nėg vyrų. Gal tai per tai ,kad negražu laikoma, jeigu mergaitė nemoka bažnyčioje ant knygų melstis. Abelnai imant lenkiškai kalbančių gyventojų dalis mokytesnė už lietuviškąją. Taip Pakapės parapijoj lenkiškosios pusės moka skaityti 60 iš 100 žmonių, lietuviškosiosgi pusės tik 51 iš 100.

Jaunoji karta, tai yra vaikai mokymo metų neką mokytesnė už suaugusius žmones. Tose 4 parapijose priskaityta 2482 mokymo metų vaikų, iš jų visas trečdalis (815) nemokėjo skaityti.

Paduotos čionai žinios sutinka su visuotino gyventojų surašo 1907 metų parodymais, kad skaičius mokančių skaityti lietuvių šiek-tiek didesnis už pusę gyventojų. Taigi, ką pasakėme apie tas 4 parapijas, maž-daug tinka ir visiems lietuviams.

Čionai dar ne taip bloga būtų. Daugelyje Rusijos vietų mokančių skaityti yra kur-kas mažiau, kai pas mus.

Ale reikia pripažinti, kad tas musų mokymas skaityti yra labai menko sorto. Daugumas skaito tik maldaknyges ir net svetimos maldaknygės jau nepaskaito. Tuom išsiaiškina iš dalies, kodėl lietuviški laikraščiai turi taip mažai skaitytojų. Jeigu paimsime, kad mokančių skaityt ant knygų išviso bus 1 milijonas lietuvių, tai skaitančių laikraščius (ir šiaip knygeles) rasis iš jų vos 1 iš 50. Taip turime teisę spėti iš to, kad pagal krasų žinias: 1907 m. Kauno gubernijon pareikalavo per 20 tukstančių ekzempliorių lietuviškų laikraščių. Atsiminus, kad tai buvo metai "Šaltinio" lioterijos ir atmetus bent pusę ano skaičiaus ant to "grajaus", ištikrųjų išeis, kad tuomet ant 1200000 Kauno gubernijos lietuvių pareikalavo nedaugiau 10 tukstančių ekz. lietuvių laikraščių. Paėmę pusę mokančių skaityti rasime, kad 1 laikraščio ekzempliorius išpuls ant 60 "mokytų" arba ant 130 abelnai visokių gyventojų. Tai jau labai maža!

Svarbu yra gyvenime mokėt knygas skaityti, bet dar didesnę vertę turi mokėjimas rašyti. To paties tyrinėtojo surasta, kad Luokės parapijos lietuviai tik 9 iš 100 moka rašyti. Kitose parapijose, rodos, ne geriau yra. Bent kun. J. Tumo ištyrimai: Mosėdžio, Kulių, Kuršėnų ir Stakų parapijose (Žemaičių vyskupijos) parodė, kad mokančių rašyt yra tik 7 iš 100 Taigi, vos vienuoliktas lietuvis moka rašyti. Kaip-gi yra pas musų kaimynus kitataučius?

Lenkai dvarponiai, miestelėnai, be ginčų, daug apšviestesni už lietuvius. Net lenkiškai kalbanti Lietuvos kaimiečiai (plikbajoriai ir valstiečiai), pasirodo, yra šiektiek augštesnio apšvietimo už vietinius lietuvius, kaip tai atrasta Pakapės parapijoje. Apie žydus ir latvius nėr kas nei kalbėti jie kuone visi perdėm moka skaityt ir rašyt. Vokiečiai, be abejojimo, irgi apšviestesni už lietuvius. Apie baltgudžius neturiu žinių.

Matome, kad apšvietime mes lietuviai esame užpakalyje savo kaimynų. Rodos, tik už čigonus mes augščiau stovime.

Stovėdami apšvietime žemiau už savo kaimynus negalime su anais susilyginti yvairiose gyvenimo šakose. Iki nepavysime mes jų, visados mums teks tik paskutinės vietos Lietuvoje.

Rodosi, visiems lietuviams inteligentams turėtų buti aišku, kad mums reikalinga visiems be skirtumo partijų ir tikėjimo pažiurų kiek tik įmanant skubintis užsiimti platinimu apšvietimo tarp tamsių musų minių: steigti mokyklas, knygynus, skaityklas ir kitokias apšvetimo įstaigas. Bet čionai tuojau sukyla didžiausi nesutikimai. Vieni sako, kad Lietuva turi buti katalikiška ir kunigų vedama, taigi ir mokyklos tur buti katalikiškos kunigų prižiurimos. Kiti vėl nesutikdami su tokiomis pažiuromis priešinasi aniems.

Svetimtaučiai irgi turi savo tikslus. Rusų biurokratams išrodo, kad Lietuva tai nuo amžių rusų šalis (iskony russky krai); lenkų endekams irgi norėtusi, kad Lietuva liktų ant visados Lenkijos provinciją. Kokia 10 metų atgal per buvusį Londone sijonistų suvažiavimą iš Makso Nordau kalbos sužinojome, kad žydai gali sau pasidaryti Palestiną ir Lietuvoje. Dabar vėl išeina į aikštę, kad ir vokiečiai, besivarydami į rytus (Drang nach Osten) stengiasi suvokietinti ir Didžiąją Lietuvą. Pasidaro daugybė konkurentų, kurie visi rupinasi paimti Lietuvos mokyklas į savo rankas. Visų manoma, kad keno mokykla, to ir valdžia.

Ale ar turi iš tokios konkurencijos kokią naudą apšvietimas Lietuvoje, labai reikia abejoti.

Lietuviška mokykla tokiu budu turi daugybę priešų. Kad atsispirti jiems, reikalinga butų bent pradiniame mokyme visiems lietuviams eiti išvien. Ne vertėtų tai ar kitai organizacijai dėti butinai ant savo mokyklų katalikiškos, kuniginės ar kitokios antspaudos. O gal geriausia butų įsteigus dabar Lietuvoje visai naują bepartyviską pradinio apšvietimo draugiją, kurioj neturėtų buti nei politikos, nei tikėjimo ginčų. Gal tokioj draugijoj galėtų susigyventi musų inteligentai.

Kitaip gali atsitikti, kad nei viena organizacija per silpnumą neaplaikys savo apšvietimo įstaigų.

Nežinau, gal tai ir tuščia dabar butų svajonė. Bet ar nevertėtų šaltai pagalvoti apie tai? K.

("L. U.").

BUKIT ATSARGŲS!

Šią sanvaitę gavome nuo dviejų savo korespondentų — nuo Anykščių Kimsos ir Ežerenų "Masono" — laiškus — kuriuose prašo persergėti skaitytojus nuo "apaštalų". Kimsa rašo:

Vasario mėnesyje Anykščių apielinkėje vaikščiojo žmogus ir rinko pinigus "Čenstakavos reikalams": Kas tie per reikalai — nesako. Ima kiek kas duoda, bet radęs moterįs stačiai "reikalauja". Toliau rašo, kad taipgi vasario mėnesyje vaikščiojo 3 vyrai ir prikalbinėjo žmones užsisakyti pas juos visokių ukio prekių: pigiau, sako, atsieina, negu čia perkant: kur čia plugas kaštuoja 25 rublius, tai pas juos galima gauti už 13 rub. Taip-pat ir kiti daiktai pas juos esą per-pus pigesni. Žinoma, pas juos užsisakant reikia duoti rankpinigių. Ir nuo daugelio ukininkų išviliojo —nuo kurio 1 rub. nuo kito 2—3 ir daugiau. Kiekvienas išdavė ir kvitą tikriau pasakius, prekių surašą ir prižadėjo iki gegužės 10 d. atsiųsti prekes. Adresą paliko tokį: Chersono gub., miest. Nikolajev valdovė Vulich, Siedov. Bet kad tie "kupčiai" ir neprisiųstų prekių, tai jiems nieko nepadarysi, nes ant kvitų nėra nei vardo jokios firmos, nei antspaudo kokios nors krautuvės, nei dagi adreso, iš kur ir kas davė tą kvitą.

Kitas gi musų korespondentas— Masonas iš Ežerenų, štai ką rašo:

"Musų apielinkėje važinėja po sodžius kaip ir koki elgėtos (ubagai). Sakosi esą areštantai, bet geri žmonės — politikos prasikaltėliai. Atsėdėję esą po du metu kalėjime, ir nors žemės turį, bet valdžia neduodanti jiems iš jos gyventi ir jie turį "kalėdoti". Paklausus iš kur — parodo vietą, bet paskui pasirodo, kad ten visai tokių nėsa. Taip-pat ima rokuoti vardus įžymesnių "laisvės metais" veikėjų, sakosi , kad su visais pasipažįstą ir klausinėja, kokie žmonės pas Tamsta dalyvavo revoliucijos judėjime, kas dabar skaito pirmeivių laikraščius ir tt."

Iš viršminėtų korespondentų žodžių matyti, kad ir tas aukų rinkikas, ir tie kupčiai, ir tie elgėtos (ubagai) nėra, turbut, geri žmonės Jeigu kas turi teisę aukas rinkti, tai jis aiškiai pasako, kam tos aukos, ir turi turėti liudijimą ir gerus dokumentus. Geri kupčiai taip-pat niekad nevaikščios po kaimus ir nesiulys savo prekių, nes gerą tavorą visur randa, tuom labiau, neduos kvitų be antrašo ir antspaudos. Taip-pat negali buti ir tokių areštantų, kuriems butų prisakyta kalėdoti po kaimus. Jeigu jau valdžia ką uždaro, tai ir laiko; jeigu ištremia — tai ištremia. Bet kad neduotų žmogui vien tik savo žemę dirbti ir iš jos maityties — to dar negirdėti. Čia greičiausiai, kaip vienas korespondentas rašo, arba paprasti žulikai, arba vagis, arba gal ir šnipai-provokatoriai. Todėl patartume tokių žmonių saugoties ir jokių reikalų su jais neturėti.

("L. U.").

IŠ AMERIKOS.

9 YPATOS PRIGĖRĖ.

Wilkesbarre, Pa. Susquehanna upėj, valtyj išvažiavus 9 ypatoms pasivažinėti, apvirto valtis ir visi joje buvę prigėrė; buvo valtyj šeši vyriškiai, viena moteris ir dvejatas vaikų. Terp prigėrusių yra ir viena lietuviška pravardė — Adomas Strukus. Prigėrė sekančios ypatos: Tamošius, William ir Theodor Andrews, Pr. Marijanowsky, Adomas Strukus, Fr. Ganauskas, jo pati ir dvejatas vaikų.

SVARBUS TEISMO NUSPRENDIMAS.

St. Louis, Mo. Čianykštis teismas nusprendė, jog maišytų tikėjimų ypatų, prieš apsivedimą padaryti sutarimai, kad gimę vaikai butų auginami tokiame, ar kitokiame tikėjime, ne turi nė jokios vertės prieš teismą.

NUTEISĖ VEDĖJĄ LAIKRAŠČIO "APPEAL TO REASON".

Gerard, Kans. Prisaikintieji rado kaltu peržengimo krasos įstatymo vedėją socijalistiško laikraščio "Appeal to Reason", Fred. Warreną. Mat Warren krasa išsiuntinėjo daugybę laiškų ir juose siulė 1000 dol. tam, kas į Kentucky pristatys iš ten pabėgusį buvusį gubernatorių Taylorą, kurį kaltino prisidėjime prie užmušimo jo vietą užėmusio gubernatoriaus Goebelio.

DEGA PRAIRIJOS.

North Platte, Nebr. McPherson pavietyj užsidegė prairijos; gaisras pavertė į tirus dešimtį apskričių. Sudegė daugybė farmų; ugnyje pražuvo daugybė galvijų.

GAISRAI.

San Francisco, Cal. Sudegė čia beturčių apgyventi namai, kuriuose gyveno apie 80 ypatų. Senelis policistas bandė kelti žmonės, bet pats pargriuvo ant trotuaro ir negalėjo atsikelti. Ugnį pamatė du darbininkai grįžtanti nuo naktinio darbo; jie pradėjo į langus mėtyti plytgalius, bet žmonės to nesuprato. Kiek tuose namuose sudegė žmonių tikrai nežinia; sveiki išliko tik 5. Keli, šokinėdami nuo augštutinių lubų, užsimušė.

Omaha, Nebr. South Omahoj sudegė įtaisos Alfalfa Frad Mill Co. Nuostolius gaisro padarytus skaito ant 150000 dol.

Winnipeg, Minn. Išdegė veik su visu netoli čia buvęs miestelis Wesby. Nuostolius gaisro padarytus skaito ant 300000 dol.

IR AMERIKOJ MAT YRA RAGANOS.

Butter, Pa. Į čianykštį policijos teismą agabėno moterį Laupaude Orher. Ją apkaltino, buk ji užraganauja karves, kad pieno neduotų. Teisėjas, matyt tiek jau išmanantis ką ir skundėjai, pasmerkė Orherienę 10 dienų arešto, ir bausme 5 dol.

PASKENDO LAIVAS.

Duluth, Min. Paskendo ant Superior ežero su visais žmoniems garlaivys Shores. Ant minėto laivo buvo 21 žmogus.

IŠ DARBO LAUKO.

¶ Grand Works, Ill. Darbai eina čia gerai, bet ant vietos darbininkų yra daugiau negu reikia, todėl iš kitur pribuvę negali gaut darbo.

¶ New York. Rytinėj miesto dalyj ir priemiestyj Harlem streikuoja duonkepiai. Uždarė 35 duonkepes.

¶ Portsmouth, O. Pasibaigė streikas ir Shelby čeverykų dirbtuvių darbininkų.

LIETUVIAI AMERIKOJ.

NUO MIKO PETRAUSKO.

Gavome nuo Miko Petrausko laišką iš Paryžiaus. Jis mano, pabaigoj šių metų atkakti vėl Amerikon ir davinėti koncertus iki pabaigai vasario, o pradžioj kovo sugrįžti Paryžiun ir vėl konservatorijoj mokytis iki liepos. Mano surengti porą spektaklių; gal pasisekų pastatyti ant scenos ir žinomą jo kompanuotą operą "Šienaputę". Mano duoti koncertus: Brooklyne, New Yorke, Waterburyj, Scrantone, Philadelphioj ir Chicago.

Musų visuomenė pajuto, kaip jis Amerikoj buvo reikalingu tik jam išvažiavus. Reikia todėl tikėtiesi, kad dabar jam atkakus geriau jį priims ir pirm laiko prirengs dirvą, kad koncertai ir materijališkai geriau negu pirmą kartą atvažiavus pasisekų, nes kitaip butų gėda Amerikos lietuviams.

IŠ WESTVILLE, ILL.

Ant gelžkelio vėžių rado netoli nuo čia sudraskytą jaunos merginos kuną. Pasirodė, kad negyvėlė yra tai lietuvė Marė Klikanytė. Ji buvo susižiedavusi su lietuviu Jonu Moskiu; vestuvės turėjo buti šitą sanvaitę. Prieš vestuvių dieną vakare ji pasakė savo sužieduotiniui, kad tekėti negali, kad ji su baime laukia vestuvių dienos. Ant rytojaus ant gelžkelio vėžių rado jos traukinio sudraskytą kuną. Aišku, kad mergina pati ant vėžių atsigulė, bet kokios priežastys ją privedė prie saužudystės, nežinia.

Halifax, N. J. Išdegė čia visa prie jurių miesto dalis su krautuvėms. Nuostoliai gaisro padaryti labai dideli.

IŠ SO. CHICAGO, ILL.

So. Chicagos Tėvynės Mylėtojų Draugijos kuopa rengia 16 d. gegužio, p. Arshauskio svetainėj (kertė 88 str. ir Hudson ave.) labai puikų ir pamokinantį vakarą. Pradžia 7 val. vakare.

Du geriausi kalbėtojai iš Chicago prižadėjo patarnauti musų kuopai ir podraug publikai.

Bus teipgi dainos, dekliamacijos ir paveikslai ant audėklo. Jų bus į pusantro šimto, dar niekur nerodytų, išskiriant kelis, kurie buvo parodyti per Naujus metus, apvaikščiojant 50 metines sukaktuves gimimo dienos Dr. V. Kudirkos. Reservuotos sėdynės po 25c., užpakalinės — 15c. ypatai. Pelnas, jeigu koks atliks nuo surengimo lėšų, bus paskirtas tautiškiems reikalams pagal kuopos nutarimą.

Veikiančios ypatos: Ponas Antanas Zmuidzinavičius, artistas, teploriūs, pirmininkas "Lietuvių Dailės Draugijos". Ponas B. K. Balevičia, centrališkas pirmininkas "Tėvynės Mylėtojų Draugijos"; Panelė Milda Kaitis — dekliamatorė ir dainininkės.

Pasitikime, kad malonus viengenčiai ir iš toliaus atsilankys ant šio labai daug žadančio ir akyvo vakaro.

Vardan So. Chicagos kuopos Tėvynės Mylėtojų Dr.

Komitetas.

IŠ PITTSTON, PA.

Po ilgo letargo, 18 d. balandžio tapo iš miego prikelta T. M. Dr. kuopa. Prie kuopos prisirašė 8 draugai, ir visi prisižadėjo dirbti labui apšvietos. Tai yra pirmas žingsnis link progreso pittstoniečių. Kuopa laikys susirinkimus kas trįs mėnesiai po kiekvienam susirinkimui S. L. A. kuopos. Tokiu budu tikisi laimėti daugiau sanarių. Kadangi ant S. L. A. kuopos susirinkimo, noroms nenoroms, susirenka apščiai lietuvių, tai ir T. M. Dr. kuopa tikisi gauti daugiau pritarėjų.

Linkėtina, kad pasižadėją dirbti nenuleistų rankų.

J. K.

IŠ MERIDEN, CONN.

Gegužio 2 d. buvo parengtos 16 kuopos L. S. S. prakalbos paminėjimui 1 d. gegužio šventės.

Vietiniai lietuviai beveik visi susirinko ir prakalbų klausėsi atidžiai.

Drg. S. Michelsonas iš So. Boston Mas., kalbėjo dviejuose atvejuose: pirmoj kalboj aiškino prasmę pirmos gegužės, blogumą dabartinio surėdymo, išnaudojimą darbininkų; antroj kalboj kalbėjo apie girtuoklystę, kokią bledį ji atgabena ir kaip žmonija žudo savę svaiginančiais gėrymais. Raugalo mylėtojams tas nepatiko, bet už tai blaivininkai kalbėtojui dėkavojo dėlnų plojimu. Kada kalbėtojas piešė dabartinį surėdimą, susirinkę sakė, kad tikrą teisybę sako, bet daugelis manė, kad vargšo likimas yra vargti. Bet reikia protauti ir šviesties, o kiekvienas pamatys, kad tą vargą pats žmonės gali prašalinti.

Tarpuose kalbų, draugė P. Presevyčiutė iš Waterbury'o giedojo pritariant pijonui, sekančias dainėles: "Dėdienė", "Paukšteliai mieli". M. Jokimiutė dekliamavo eiles: "Sveiki sulaukę pirmos gegužės", "Kada mums žvaigždė užtekės".

Pirmą gegužės apvaikščiojimą čia švente pirmą kartą, apvaikščiojome tą su viso pasaulio darbininkais.

Aukų surinkta $6.90. Apmokėjus lėšas $3.10, likusius paskirta J. Kačergio sušelpimui. Pinigus pasiuntė J. O. Širvydui.

K. Liutkus.

IŠ SHENECTADY, N. Y.

Darbai čia silpnai eina, ir teip yra jau nuo dviejų metų.

Lietuviai, nors ir suvargę dėl bedarbės, bet darbuojasi kiek galėdami. Nupirko Tautišką namą ir dabar turi kur susirinkti ir pasimokyti. Šią žiemą du kartu sanvaitėj lankėsi anglas ir mokino lietuvius rašyti ir skaityti.

Ir musų moterys, matydamos vyrų besidarbavimą ne nori apsileisti. Jos sutvėrė moterų Birutės draugiją, prie kurios prisirašė 9 moterys. Įstojimas 50c., o mėnesinė 25c. Pašelpa ligoj 3 dol. sanvaitėj. Padidinimui iždo 17 d. balandžio parengėme balių ir teatrą. Lošė "Gudri našlė". Atlošta neblogai. Paskui buvo balius. Gryno pelno liko 20 dol.

L. Petkunaitė.

IŠ EUREKA, CAL.

Šitose aplinkinėse gerai žmonės gyvena. Gyvena čia ir keletas lietuvių. 23 d. balandžio apvaikščiojome Šv. Jurgio dieną. Lietuviai susirinko pas J. L. Buvo ir gėrimų, bet nors gėrė iki pusiaunaktų, pokilis pasibaigė ramiai. 24 d. balandžio lietuvis Kazimieras Vilunas išsilaužė sau koją.

Darbai šiuom tarpu eina gerai, bet netruksta žmonių be darbo.

MUSŲ BESINIEKINIMAI.

Nr. 18 "V. Lietuv." p. K. J. Virsnis straipsnyj užvardintam "Naujas typas musų raštuose", trumpai pasakė apie p. Ikso straipsniuką tilpusį "Keleivio" Nr. 17 p. a. "Šalin prakalbos", kuriame p. Iksas nekritikuoja p. Jokubyną, bet tiesiog sako: "tav nievalia rašyt nieko, nes tu mums nepatinki". Gal ne visiems dar žinomas tas netikumas ir to netikumo priežastys. Jokubynas pradėjąs redeguoti S. L. A. organą "Tėvynę", kurią spauzdino "Keleivio" spaustuvėj su pagelba kitų sandarbininkų, surado kitur spaustuvę, kuri sutiko atspausti geriau ir pigiau ant 20 dol. sanvaitėj. Nuo to laiko ir pasidarė Jokubynas visai netinkantis į redaktorius, ypatingai, kada "Keleivis" perėjo į kitas rankas. Visi galėjo patėmyti kaip "Keleivijo" tankiai ir po slapivardžiais ir tiesiog redaktorius užsipuldinėjo ant p. Jokubyno, stengėsi jį nužeminti savo "draugų" akyse, pri-

rengt juos, kad ateinančiame S. L. A. seime visa gerkle rėktų, kad Jokubynas į redaktorius netinka. Prašalinus, gal pasisektų jo vietoj savo draugą įsprausti, o tas jau turėtų but tinkamu. J. Tika.

"AUŠROS" DR. APYSKAITA UŽ PRAĖJUSIUS 4 MĖNESIUS 1909 m.

Išmokėta tapo:

18.I.09, V. Bankytei, Berlyne	$25.00
Lėšų	25
30.I.09, Ign. Šlapeliui Romoje	50.00
Lėšų	25
13.III.09, Jadv. Francuzevyčaitei Zueriche	25.00
Lėšų	25
Visu labu	$100.75

Įimta tapo:

15.I.09, 77-ta kuopa L. S. S. (nuo prakalbų lapkrityj laikytų) p. A. B. iš, Benld, Ill.	4.05
15.I.09, "Aušros" 1-ma kuopa (p. M.Damijonaitienę), Chicago, Ill.	13.50
15.I.09, Liet. Draug. Kliubas (Town of Lake, Chicago) p. M. Damijonaitienę	4.13
21.I.09, Ukėsų Polit. Kliubas, Union City, Conn. (p. D. F. Eimaitį)	5.00
25.I.09, Brooklyno "Aušros" kuopa (p. J. J. Paukštį)	17.25
25.I.09, Parduotos knygos Šerno "Aušrai" aukautos (p. J. J. Paukštį)	17.30
20.III.09, Surinkta A. Vasiliausko, St. Charles, Ill. (p. J. J. Paukštį)	1.33
20.III.09, 115-ta S. L. A. kuopa, St. Louis, Mo. (p. V. S. Jokubyną)	2.70
28.IV.09, Dr. J. Kulis, Chicago, Ill. (sugrąžino paskolą)	175.10
Visu labu	240.36
Nuo 1908 m. liko šiems metams	529.17
Įėję tad yra	$769.53
Išmokėta	$100.75
Liekasi išdė	$668.78

J. Šliupas.

IŠ PO AMERIKOS RAŠTININKŲ PLUNKSNOS.

KĄ GYVENIMAS MAN REIŠKIA.

Rašo Owen Kildare.

Iki septyniolikos metų aš nebuvau prityręs, kad žmogaus gyvenimas priklauso nuo jo išrišimo klausimų. Aš buvau prižiurimas pagal įmprotį; turėjau kelis skarmalus, kad apdengti mano nuogumą ir buvau maitinamas gana prastu maistu iš visuomet menko sandėlio. Už šitą priežiurą aš atlyginau jieškodamas po gatves prieplaukas malkų ir anglių reikalaujamų namuose; pasiuntiniu lakstydamas daiktų, kuriuos galima butų nuglemžti be pakliuvimo, kad paskui juos sunaudoti namuose, ar parduoti už keliš centus; ir darydamas viską kitą, ką miesto prastijos darbininko ar vagies vaikai daro. Vis tiek kokiu budu įgyta, darbu ar vogimu, gyvenimo tikslas prastijoj tas pats. Vieta išmiegoti ir kąsnis pavalgyti padaro vagies ir darbininko gyvenimą. Tai yra vienintėliai klausimai.

Kaip bato galus ištrenkė mane gatvėn šaltą gruodžio naktį, tai šitie klausimai man parsiėjo apgalėti. Mano septynių metų prityrime nebuvo nieko aprupinančio mane idėalais. Bunant savo pilvo vergu, jo pilnumas buvo mano vienintėliu tikslu. Mano vienintėliu prisiruošimu pasiekti tą tikslą, buvo bėduolio omė, kuri vedė mane ten, kur kiti mano rųšies urzgė dėl trupinių, kurie reiškė jiems gyvenimą.

Man neėmė daug mano audringo gyvenimo kaipo laikraštvaikio dienų išdirbimui rupestingai apdirbto idėalo. Gyvenimo niekingumas, jo vienvaliniai vaidai ir įeigos netinkamas visą mano energiją nukreipė linkui pasiekimo laipsnio, kur karpymas kuponų butų sunkiausiu darbu. Aš sapnavau, dienos sapnus apie tris valgius per dieną; apie vaikščiojimą į teatro galeriją bent sykį per sanvaitę; apie cukrinių ir saldytos grietinės valgymą kaip tik noras užeina. Ir dėl to aš norėjau buti turtingu.

Nejučioms aš užėjau ant kapitalistų kelio. Kitų teisės man nieko nereiškė. Ne savo išmėnčia, tik vieku, save gyvuliška pajiega aš stumdavau kitus nuo savo tako ir glemžiau tą, ką jie buvo įgyję savo pakantra ir darbu. Geriausios Park Row kartės buvo mano sulyg dieviškąja prievartos teise ir niekuomet nedaugiau kaip gailingas aiktelėjimas išsiverždavo prieš mano savinimąsi.

Žinoma, vesdamas reikalus pagal šitas pripažintas metodas, aš padarydavau daugiau negu savo dalį centų. Ir gal daugiau kaip centai mano buvo branginama mano galybės didybe. Daug buvo vaikisčių gatvėje, kurie galėjo mane sumušti be didelio pasistengimo, bet jie bijojo. Aš, kaip ir daugelis anos ir šios dienos baisunų, mirtinai įbaidžiau paprastųjų miną. Na,gyvenimas tąsyk atrodė man labai malonum, nes mano nuovadose juomi buvau aš.

Man beaugant mano viekas ir gyvuliškoji omė didėjo ir pramogininkų partija nusprendė, kad mano raumenys perdaug gerai suaugę paprastam darbui juos eikvoti. Ištyrę mano narsą su keliais "tamsias arkliais" mane užstumė ant profesionališkojo pugilisto arenos. Nelaimė, kad jie savo apskaitymuose pražiurėjo mano temperamentą. Pačioje muštynėje aš tankiai užmiršdavau nemirštamojo Markyzo iš Queensbery palaikus ir pašvęsdavau visas savo pajiegas "pakedinimui savo priešininko gerai ir pakedenimui senu budu".

Tatai mano profesionališkoji karjera, kuri teip tankiai veda prie dramatiškos scenos ir net prie sedenių galingųjų, kurie savo gerai išbandyta išmėnčia leidžia įstatymus šaliai ir žmonėms, užsidarė man. Bet, tokiai medžiagai kaip aš nebuvo likta susinaikinti visai ir su pagalbe "prasinešusio vaisbiaus", vis dar tebeužsiimančio vaizba ir vis tebeinančio su torieliumi septintadieniais,, pakaktinai pinigų buvo surinkta surengimui imtynių, kuriose aš buvau suvestas su aršiausiu akižaga, koksai galėjo buti rastas. Čia priimtų taisyklių nebuvo laikytasi. Kartais musų žiurėtojų, ar greičiau klausytojų pamokymui mus uždaryta kambarin ir laikyta, kol vienas pasakydavo gana. Šiteipos aš įgijau pasididžiuojamą laipsnį New Yorko šaižaus kovotojo-blaškos per daugiau kaip aštuonerius metus, su nedidesne sau žala, kaip keli nulaužti pirštai, tankiai sudaužyta nosis, keli įlaužti šonkauliai, perskeltas žandas ir keli kiti mažesni sužeidimai perdaug menki, kad minėti.

Ir ar tai šita pasaka yra senosios Romos dienų, kuomet pamėjimas nykščio atsukdavo raudonąją fontaną užgesinimui nervuoto gašlumo troškulio? Ne! Mės, šių naujesniųjų dienų gladiatoriai esame prakilnia pramoga ir pripažinti bažnyčių džiakonų.

Buvo laikas, kuomet apsigynimo menas, dabar tikrai žuvęs, turėjo savo pritaikymą. P. Bowery'e, tuoju apgalėtinu ištvirkėlių ir kvailių vieškeliu, buvo nustatyta lindynės, tikrosios musų didžpilvių ir plačburnių patriotų ir diplomatų prieigos. Palaikyti šitų pusiau teisotųjų svetainių vardą buvo nelengvas darbas, nes žmones su "svarba" turi gi turėti savo nekaltus juokus. Todėl aš, paskaitytas smarkiausiu iš smarkiųjų, buvau pakeltas į tvarkadario laipsnį terp šitų išbujojusių diplomatiškųjų upių. Ir ten aš suradau idėalo ryšį. Keista vieta idėalų radimui, bet apveizda saugojo mane ir tas kuris gali žiurėti į musų diplomatus bei patriotus ir abejoti apie šitos Apveizdos mielaširdybę, tikrai yra aršiausiu pagonim.

Anos dienos lindynės negalėjo užsilaikyti be lankytojų iš kitų draugijos sluogsnių. Jie ateidavo iš geros ir mystiškos srities "uptown". Ilgą laiką mano bukas protas apgailėtinai stebėjos šituo padėjimu. Ką geri, apšviesti ir ištobulintieji galėjo rasti pas mus, kas juos užimtų? Neilgai trukus aš patyriau, kad "uptauniniai" lankytojai daugiausiai skverbiasi ten, kur nešvarumas yra biauriausias. Tas man pasimatė teip indomu, kad aš pasiėmiau ištirti šitą naują veislę, savo geresniuosius.

Naktis į naktį aš stovėjau, neva dabodamas vietos ramumo, kuomet ištikrųjų aš godžiai gaudžiau kiekvieną žodį, kiekvieną pasakymą, ištartą mano geresniųjų, vieno, kurio apšvietimas ir prakilnumas padarė jį keistu juokdariu musų girtam pasilinksminimui. Tuojaus aš ėmiau pavydėti, geisti šito mano geresniųjų apšvietimo, nors toli dvidešimtį metų sulaukęs, visą savo gyvenimą išgyvenęs, šitajame didžiajame šitos krikščioniškos šalies mieste, aš be kliauties tarpau kaip žolė ir negalėjau paskaityti ar parašyti savo paties vardo. Bet aš neradau rimtos priežasties guostis savo likimu. Aš dėvėjau drabužius pagal madą ir ne by kokius; aš turėjau pinigus, nes be užsiėmimo įstatymdaviškųjų priejungų grasiniame skyriuje, aš parodžiau tulą gabumą praktiškoje politikoje; aš spiečius turėjau garbintojų ir priešų; aš turėjau vardą — ko gi daugiau galėjau geisti? Taigi, neskaitant nakties, kuomet skirtumas terp mano rųšies ir mano geresniųjų matėsi ciupnesniu ir mane vertė tuo tarpu pavydėti, mano geidimas apsišviesti buvo atidedamas į šalį.

Įstatymdaviškoji konvulsija pasiuntė ištyrimo komisiją miestan. Beveik tuojaus tukstančiai mano luomo *darbininkų* buvo išmesta iš darbo — be sujudinimo ekonomijos statistikos. Ir čion mės, tukstančiai sveikų vyrų užtraukėme baisią giesmę dėl likimo neteisingumo! Darbo? Ką mės be žeidimo ir vogimo galėjome veikti? Aš nebuvau priešingas priimti šitą paskutinę profesiją, bet mane laikė nuo to vis dar tebeliekanti mano vardo likučiai. Palaikymui mano kuno aš niekuomet nepasidaviau gėrimui, todėl vietoj priimti pasiulijimą išsigerti, kurį kartais suteikdavo senieji draugai, atėję kartais didmiestin apraudoti su mumis "praėjusius senus gerus laikus", aš apsimokėdavau savo skolas, imdamas pinigais vietoje siulomo gėralo. Teip pat daugelis besveikačių, vis dar tebeatmenančių mane, paėmė mane ne tam, kad apsaugoti juos kiek ilgiaus nuo kapo, tik kad pastatyti juos vėl į žengiamą padėjimą.

Primityviškiausia, bet tiesiausia logiška išeiga buvo visa širdžia neapkęsti tų, kurie yra augščiau manęs. Aš neturėjau noro įeiti ant priimamosios aslos. Ir teip, nežinodamas nieko apie kitokį gyvenimą, aš mečiau savo vietą, laukdamas geresnių laikų ir besužiniai slinkdamas prie kreivų kelių.

Tąsyk, kaip man mėgu sakyti, stebuklas atsitiko su manim. Aš perėjau visą gašlumo ir ištvirkimo gėmą ir tik tąsyk grynas meilės balsas suskambino į mano gyvenimo bėgį. Kaip tas viskas atsitiko, yra pasakyta kitur ir priegtam yra perilga pasaka čia atkartoti. Ir nors jųs visi ateitumėte, jųs bedieviai ir abejotojai ir atsineštumėte savo prirodymus ir mokybas ir dogmas, jųs neįstengsite atimti iš manęs šito mano tikėjimo, nes tik virš žmogiška galybė tegalėjo padaryti tokį stebuklą.

Ar jus galite perstatyti paveikslą — auksaplaukės, meilios moteriškaitės, apsiaustos angeliškos skaistybės spindulių vainiku— ir mano! Rustumo mano veido buvo gana išbaidyti, mano kalba visuomet buvo žvėries kaukimu, kiekvienas pasikrutinimas parodė ne prijaukinamą gyvulį manyje, bet ji matė ką kitą, po tuo viskuo.

Su tokiu vadovu aš tuojaus suradau sau kelią ir teipgi patyriau, kad gyvenimas man reiškia kąnors.

Kiti stebėjosi, kaip aš teip greitai atsižinojau. Visų pirma, ką aš žinau? Ar aš neklaidžioju po nepermatomą tamsą ir nesidaužau vienval po girią išsvajotų mokybų? Ir kas atsieina mano paskaittymo ir rašymo; keli mėnesiai atgal, aš mačiau parašyta, kad laukinis zulu atėjęs pas mus ir per trejus metus perėmė musų kulturą. Tam nebe reikalo stebėtasi. Bet kitaip yra su manim, nes aš atėjau iš pat apačios puvančio triobėsio. Kur tad priskaitysite prastijos žmogų?

Man buvo likta buti tankiai su žmonėmis, kurie, nors jie ir aršiausi ir galutinai pasileidę butų, turėjo savo papročiuose ir skoniuose prakilnumo klijų. Aš išmokau jų pasakymus, jų apsiėjimus ir, suradus mokytoją, reikėjo tik techniško apsipažinimo su sudėjimu c-a-t, cat ir r-a-t, rat, kuris nuvestų mane prie visų kitų dalykų.

Bet abėcėlos išmokimo nėra gana; net kolegijose auklėti nenaudėliai randasi musų kalėjimuose. Mano mokytojėliui bemokinant, aš šlubuodamas pasiekiau daugelį gyvenimo slaptybių. Tai buvo garbinga kelionė, nušviesta perdėm mano nežinybės smagumais. Dabar, pirmą kartą aš gavau pažiurėti į tikrus namus; dabar aš patyriau, kad vyriškumas stiprumas pasirodo daugiau protingoje kalboje negu triukšmingame žemiame šventybės; dabar, ant galo, atsižinojau, kad aš gyvenu terp kaimynų ir kad musų pasielgimai turi besiplatinančią intekinę. Ikišiolai mano gyvenimas buvo pats galutinis godžios saumylybės užsidarymas.

Aš teipgi atsižinojau kitas, ne teip malonias teisybes; kad musų patriotizmas yra triukšmingas daiktas, iššaukiamas prie tam tikrų progų su dideliu lermu ir padedamas likusiai meto daliai su kamparu prie vilagų ir kitų daiktų; kad nėra galima tarnauti Dievui ir Mamonui ir kad nedaug kas tebando tą daryti; kad žmogus stato miestą, o velnias jį apsirašo; kad keli diplomatai galvoja apie busimąją gentkartę, visi gi politikieriai galvoja tik apie ateinančius rinkimus; kad daugumas musų visuomenės vyrų vargiai tegalėtų pergaléti norą paversti Amerikos erelį į gerai išvirtą kurapką. Šitas teisybes aš suradau ir nusistebėjau iš jų.

Mano supratimas augo ir diena matėsi arti, kuomet visos gyvenimo paslaptys paaiškės, kuomet aš atsistosiu prieš gyvenimo teisybes. Bet kitaip buvo lemta ir aš vėl atsiduriau vienas. Valandoje mano karčios, praeitis vis dar tebepasiekiama, užgaudė savo masinamą dainą ir valandėlę, tik valandėlę, aš pavojingai pasisukau arti krašto ir be maž ko nenukritau į užmiršties bedugnę. Bet buvo palikimas, kurio aš negalėjau užmiršti — ir aš prikibau.

Nedaug kas daugiau yra bepasakyt.

Mano naujos pažvalgos į gyvenimą atėjo man iškoštos per brangiosios moteriškaitės nekaltybę ir vos buvo gana tvirtos sutikti tikrus reikalus. Apsiginklavęs josios nekalta filozofija, aš įėjau į gyvenimo vidurį. Tąsyk mano nežinybės smagumai mažėjo, bet nepavykimai augo.

Mano širdis buvo sunki nuo liudnumo ir apvienėjusi, aš jieškojau suraminimo nežinomame, josios supažindintame su manim. Mės garbinome po plynu dangum, žaliuose laukuose, teip naujuose man, kur sparnuočių chorai giedojo linksmus hymnus, saulei užtekant augščiau lapuotų patogių viršunių. Ten, į tuos atminimą žadinančius laukus aš nenorėjau eiti. Bažnyčios vargiai pakęstų mane, o aš reikalavau daugiau negu pakentimo savo vienatvėje. Nusidėjusiems daugiau niekas neliko, kaip bažnyčios išganymo stotys apsunkintoms sieloms.

Ten skelbiamas Dievas buvo svetimas man, sieros ir pragaro Dievas, visuomet pasiruošęs bausti, atleisdamas tik po daugelio kankynių. Tai nebuvo jos Dievas. Vietoje buti tikromis išganymo stotimis, bruzdžiai ir užjaučiamai veikiančiomis geresniam gyvenimui, aš išvydau jas lavonbučiais rukstančios praeitis, kur rėksminga nevykėlių kalba užė nuo tuščių estradų į nusidėjėlių eiles, net ten tebenusidedančių savo apgavysta. Ir man atėjo į galvą, kad šioj nepastovumo dienoj žmonių sielos yra užmirsta. Buvant apačioje aš galiu žiurėti į gyvenimą tik nuo šitos atžvalgos ir turint man tik pusiau iškeptą filozofiją, jųs atleisite man už papasakojimą tulų dalykų, kurie nesuprantami man.

Mės turime daugelį vietų pagerinimui skurdijos. Musų pačios ir vaikai yra šeriami,lepinami, pataisomi ir sugadinami. Puikios moters septintadieniais išeina iš nuomuojamųjų, pasirėdę pigiais nuduodamais drabužiais, dėvėjamais sėdybos veikėjų ir išmokamais išmokestimis. Kad šeimynos yra skolose, kaltas yra ne vaikymasi mados, tik vienvalinis jos mainymas. Musų moters išmoksta šio ir to ne sulyg reikalo, tik sulyg pačinkimo. Ir išdidumo upas, nesitekinimas ir netikra puikybė apima kiekvienus namus. Gerinimo sistema matomai yra kalta, o kur vyrus liečiama, ten jokios nėra.

Merginos yra parduodamos į gėdos namus, tukstančiai vaikų yra negana maitinami ir apdengiami, mažiutėliai yra siunčiami į dirbtuvių kankinimo kambarius. Ar moterų rauda ir vaikų unkstimas duos palengvinimą? Ne, vyrai, jų tėvai turi jį duoti. Įstatymas nesiunčia vaikų į dirbtuves, tik tėvų godumas ar nusiminimas. Jei ne dėl pridėtinių centų, kurie reiškia daugiau maišyto alaus namuose, daugelio vaikų nebutų dirbtuvėse. Ir nė vieno vaiko nebutų ten, jei tėvai atsigodėtų ir keltusi iš savo snaudulio.

Padarymui bruzdėjimo reikalinga propaganda, bet tam tikra propagandos dalis turi buti sekama lygios dalies pasekmėms. Kartais net prapaganda ir pasekmės eina ranka rankon.

Bėdinijos kribžda "dvasiškais" susirinkimais. Aš ilgus metus lankiausi į juos, žinojau jų garsiausius kalbėtojus ir liudnai užmirštu juos pas balsavimo landynę. Susirinkimai yra lankomi savotiškos ryšies žmonių. Mažai iš tikrosios gaujos yra terp jų, nes gauja yra vis tamsi, vis dar kvankso apie prieplaukas ir kertes, apleista intelektuališkojo burio. Tas, kuris atmena šituos užmirštuosius žmones, yra protingas politikierius. Išpažindamas įgimtą burio dvasią, jis surengia žmonėms ratelius, kur jie galėtų sueiti ir pasikalbėti. Šita burinė dvasia nėra sunaudojama apšviestuolių, kurie atrodo luomuota eile augštesniu luomu terp žemųjų. ar naujas bruzdėjimas turi buti tik kelių darbu, ar didžiuoju prabudimu daugelio? Duokite gaujai progą galvoti, apsikeisti nuomonėmis, protauti; sužadinkite jų širdis ir protą, ir, susimildami, nesprauskite jiems savo nuomonių. Jei jųs neklystate, tai jie žinos tą. Protiškas išdidumas yra didžiausia tramda pirmyneigai.

Jei gauja, neapšviestieji, tamsieji rankų darbininkai yra paliekami patys sau, tai naujos gadynės dienoje vis dar tebebus gauja, nelaiminga didžiuma.

Lengvinimas moters darbo, rengimas vaikų ateinančios gentkartės busimai kovai, yra viskas geru ir prakilniu darbu, bet daug jo turi buti padaryta privatiškai, ne oficijališkai ar pusiau labdaringai, jei nuomuojamųjų žmonės butų ištraukti iš jų snaudulio. Bet, kaip aš sakiau pirma, šitie dalykai yra toli augščiau manęs ir negali buti pasiekiami mano protu. Man regis, kad mės teip užimti mokinimu vienas kito, jog mums trukstą laiko darbui. Ir tame yra blogumas. Viena — yra didelis skirtumts terp gražiakalbystės ir sveiko proto. Kam sekti užmestas mokslo metodas ir išreikšti teisybes tokioj painioj formoj, kad tik keli jas gali suprasti?

Šitame gyvenime vietos yra daugybei darbo ir net nepavykus kam perimti įvairias filozofijos šakas, jis nereikalauja pataikauti. Ilgą laiką aš tvirtai tikėjau į Auksinę Taisyklę. Dabar vienok ji atrodo man maino mokykla. Aš turiu idėalą, numylėtus idėalus ir tulą laiką skelbiau juos, bet pamačiau, kad reikia daugiau kaip saldžių žodžių priversti rambų mulą eiti. Aš leidau savo gerklei pasilsėti, o vietoje to ištaisiau kojas.

Savo kelionėse po skersgatves ir šungatves aš gerai įsitikinau, kad dvasiškas, protiškas nuomuojamųjų namų gyventojų atbudimas turi buti pirm visa ko kito. Aršiausia vieta parduoti "balsines" graznas nuominėse ne dėlto, kad jie skaito tą be vertės, bet dėlto, kad jų tamsumas padaro juos prietaringais sulyg abelnų principų. Jei pusė tų tukstančių, kurie užkemša susirinkimus vakarais, pradėtų veikti pavieniui, tai bruzdėjimas ir jo supratimas milžiniškai augtų. Dabar gaujos žmogus neužsitiki naujoms dogmoms, nes jis nesupranta jų.

Aš tvirtai tikiu į išnašumą pavieniaus darbo ant burinių manevrų. Aš bandžiau jį šiek-tiek ir atradau nebe vilties. Žinoma, tai nėra lengva. Prieiti prie esybės, tik žmogaus panašybės, su nusišypsojimu, rankos paspaudimu ir maloniu žodžiu — neužmirštant "proto", be padarymo tuojautinio įspudžio, yra labai pakertančiu darbu. Parsieina kasti ir kasti daugelį sukietėjusio akmens klodų ir labai tankiai mesti į šalį tuščiu nusiminimu. Kuone įsitikini, kad nė širdies, nė proto nėra tame stambiame lavone; ant galo staiga užtinki kitokią medžiagą, randi daiktą susimetusį ir iškraipytą, nešvarų, gal, bet viš tai siela ir, teipgi, dvynė tavajai.

Mano prityrimas siauras, mano pastanga nedidelė, bet aš gana ilgai buvau anapus sienos, idant žinoti, kad žmogus turi vietą gyvenimo viduj, net jei jis sulaikomas neužtektino supratimo nuo draugavimos su protingais kunais, jei juos pripažins tiesą ypatai ir jos kainoms pildenybėms. Ir teip, priklausant nuo pažvalgos, kiekvienam gyvenimas gali buti dideliu, svarbiu, pakeliančiu. Į vienus yra žiurima pagal pasekmes, į kitus, pagal jų bandymus.

Nors tai ne mano evangelija, kasdieniniam atbalsiui šitos Jameso Russell Lowell'io eilės yra gana geros man.

Kaip tau jos patinka?

Buk kiltas! Ir kiltums, ką tvylo
Besnausdams pas kitus, bet nenumiręs,
Iškils didybėj tavąjį sutikti.

Prakeikimas Jievos.

Parašė A. Cohan Doyle.

Robertas Džonsonas buvo visai paprastas žmogus, be jokios žynės atskiriančios jį nuo milijono kitų. Jis buvo su išblyškusiu veidu, paprasto išvyzdžio, siaurų pažvalgų, trijų dešimčių metų amžiaus, vedęs vyras. Sulyg amato, jis buvo riebus vyras prie Naujojo Šiaurinio Kelio ir vaizbos lenktynės išspaudė iš jo ir tą patį menką pobudį, kuris buvo likęs pas jį. Norėdamas prisigerinti savo pirkikams jis žeminosi ir lenkėsi kol beeidamas šituo keliu diena iš dienos jis tapo tarytum greičiau mašina be sielos, kaip žmogum. Jokis didelis klausimas nesujudino jo. Pabaigoje šito puikaus metašimčo, gludančio savo paties siaurame rate tarytum buvo negalimu, idant koks galingas, primityviškas žmonijos jausmas galėtų kuomet pasiekti jį. Bet gimimas ir užgaida, ir liga ir mirtis yra neatsimainomais daiktais ir kaip viena iš šitų kietų buičių iššoka ant žmogaus prie kokio staigaus pasisukimo gyvenimo tako, jo civilizacijos kaukė nusimauna valandėlei ir duoda pamatyti įdomesnį ir stipresnį veidą po apačia.

Džonsono pati buvo tyli žmonelė tamsių plaukų ir malonaus budo. Jo atsidavimas jai buvo tikras ypatingumas jo pobudžio. Drauge budavo jie išdės ant krautuvės lango kas pirmadienio rytas baltus kaip sniegas marškinius žaluose popierinėse dėžėse, iškabinės kaklaryšius eilėmis viršuj ant misinginų kartelių, pigius sagučius žibančius ant baltų kortelių abyšaliai, o užpakalyj eilėmis šlikus ir surietuvę dėžių su geresnėmis skrybėlėmis uždengtomis nuo saulės. Ji vedė knygas ir siuntinėjo apskaitas. Ji viena bežinojo džiaugsmus ir rupesčius ištinkančius jo mažą gyvenimą. Ji džiaugėsi su juo drauge, kaip vienas geradėjas, važiuodamas į Indiją nupirko dešimtį tuzinų marškinių ir neapsakomą daugybę apikaklių ir ji nemažiau persigando už ji, kaip daiktams išėjus, apskaita sugryžo iš viešbučio su žinia, kad ten jokio panašaus asmens nebuta. Per penkerius metus jie dirbo sunkiai abudu, atsidavę vaizbai tuomi labiau, kad jųjų jungtuvės buvo bevaisės. Dabar vienok buvo ženklai, kad vyksta atmaina, ir tai uma. Ji negalėjo nueiti trepais žemyn ir josios motina, Peitonienė atėjo iš Kambervell'io ją prižiurėti ir priimti kudikį.

Kartais rupestis apimdavo Džonsoną jo pačios laikui besiartinant. Vienok gi tai buvo prigimtas dalykas. Kitų vyrų pačios perleido tą ir yra sveikas, kodėl jo pati negali? Jis pats buvo vienas iš keturiolikos vaikų šeimynoj, o bet jo motina tebėra gyva ir sveika. Visai priešingai butų kitaip atsitikus. Vienok nežiurint į jo samprotavimus atminimas jo pačios padėjimo visuomet stovėjo kaip klaikus užpakalis visų jo kitų minčių.

Daktaras Miles'as iš Bridporto vietos, geriausias apygardoje žinovas, penkiais mėnesiais anksčiau buvo sušnekėtas ir, laikui slenkant, daugelis pundelių juokingai mažų baltų drapanų su bridomis ir kasnykais pradėjo ateidinėti su dideliais užsisakymais vyriškų reikmenų. Ir, vieną vakarą, Džonsonas, bedėdamas kainas ant kaklaryšių krautuvėje, išgirdo bruzdėjimą ant viršaus; Peitonienė nubėgo žemyn pasakyti, kad Lucija jaučiasi blogai ir kad jai regis, jog gydytojas butinai reikalingas ten tuojaus.

Ne Roberto Džonsono budas buvo skubinti. Jis buvo bičnus ir rimtas ir mylėjo daiktus tvarkoje turėti. Buvo ketvirtis mylios nuo kampo Naujojo Šiaurinio Kelio, kur stovėjo jo sankrova iki daktaro namui Bridporto vietoje. Ratų jokių aplinkui nesimatė ir jis išėjo pėščias, palikęs vaikiščią sankrovai daboti. Bridporto vietoje jam pasakė kad daktaras tik ką išėjo į Harmano gatvę pas sergantį priepuoliu.

Džonsonas leidosi į Harmano gatvę, netekdamas šiek tiek savo bičnumo daugiaus susirupinus. Dveji pilni ratai pasivijo jį bet nė vienų tuščių. Harmano gatvėje pasakė jam, kad daktaras nuėjo prie ligonio sergančio tymais, jo laimei palikęs adresą — 69 Dunstano kelias, anapus Regento kanalo. Roberto bičnumas išnyko dabar, atsiminus apie moteri laukiančias namie ir jis pradėjo bėgti kaip drutas Kingslando keliu. Pabėgėjęs jis įšoko į ratus, bestovinčius šale ir nuvažiavo į Dunstano kelią. Daktaras tik ką buvo išėjęs ir Robertui Džonsonui norėjosi sėstis ant trepų ir sėdėt iš nusiminimo.

Laimė dar, kad jis neatleido vežėjo, sėdo į ratus ir tuojaus atsidurė Bridporto vietoje. D-ro Mileso nebuvo dar sugryžta, bet laukė jo kas minuta. Džonsonas laukė, barškindamas pirštais į kelius ankštame, silpnai apšviestame kambaryj, kurio oras buvo perimtas šlaikštum, nemalonum eterio kvapu. Baldai buvo stambus, o knygos ant lentynų aprukę ir žemas, storas, juodas laikrodis liudnai tiksėjo ant lentynaitės. Jis rodė jam pusę po septynių ir sakė, kad jis valanda ir bertainis kaip iš namų. Ką moterys mano apie jį! Kiekvienu kartu suvarsčius kam nuo lauko duris, jis pašoko kedėję iš nekantrumo. Ausis atstatęs jis gaudė gilius garsus daktaro balso. Staiga nudžiugęs jis girdi greitus žingsnius lauke ir aštrų žvangtelėjimą rakto spynoje. Kaip bematai jis atsidurė priemenėje, neįkėlus daktarui kojos per slenkstį.

"Meldžiamas, daktare, aš atėjau Tamstos", sušuko jis: "pati susirgo šeštą valandą".

Jis vargiai težinojo ko nuo daktaro belaukti. Ko nors labai energiško, be abejonės; kad jis pagriebs gal kokių vaistų ir bėgs strimagalvia duja apšviestomis gatvėmis su juo drauge. Vietoje to D-ras Milesas pakabino savo skėtį ant gembės, lyg kad su piktumu nutraukė skrybėlę nuo galvos ir įstumė Džonsoną atgal į kambarį.

"Pala! Tamista tareisi su manim, ar ne?" paklausė jis nelabai maloniu balsu.

"O teip, daktare, pereitame lapkrityj. Jonas, rubius, žinote prie Naujojo Šiaurinio Kelio.

"Teip, teip. Truputį užvilkta", tarė daktaras, dirstelėjęs į vardų surašą užrašų knygelėje su labai šviečiančiais apdarais. 'Na, kaip jai?"

"Aš ne—".

"O, žinoma, tai tamistos pirmutinis. Tamista žinosi apie tai daugiau kitu sykiu".

"Ponia Peitonienė sakė, kad laikas tamstai buti ten".

"Mano mielas, negali [illegible] didelio riekalo skubintis [illegible] gonės su pirmu kudikiu. [illegible] nau, kad turėsime darbo [illegible] tį. Negali varyti mašin[illegible] glių, ponas Džonsone, o a[illegible] vą užkandį turėjau".

"Mės galėtume ką-nors išvirti tamistai — ką nors šilto ir puodelį arbatos".

"Ačiu tamistai, bet aš tikiu, kad mano pietųs jau ant skobnio. Aš nieko gero negaliu padaryti pradžioje. Eik tamista namon ir sakyk, kad aš ateinu, o aš tuojaus ten busiu".

Tula baimė apėmė Robertą Džonsoną jam pažiurėjus į šitą žmogų, galintį atsiminti apie savo pietus tokioje valandoje. Jis suprasti negalėjo, kaip dalykas, kuris teip baisiai svarbiu atrodė jam, galėjo buti tik paprastu kasdieninio užsiėmimo reikalu vaistininkybės žmogui, kuris neišgyventų nė vienų metų prie skubinimo darbo, užmiršdamas ko reikia jo paties sveikatai. Džonsonui jis atrodė nė kiek negeresniu už patį baisuną. Jis buvo baisiai įnirsęs beskubindamas atgal į savo sankrovą.

"Tamista imi sau laiką", tarė jo vuošvė su išmėtinėjimu, žiurėdama trepais žemyn jam įeinant.

"Aš negalėjau tam pagelbėti!" išisižiojo jis. "Ar jau po viskam?"

'Po viskam! Jai turi buti aršiau, vargšei, pirma negu ji bus geresnė. Kur D-ras Milesas?"

"Jis ateis, kaip pavalgis pietus."

Senoji norėjo ką atsakyti, kaip iš užpakalio per pusiau praviras duris plonas spiegiantis balsas sušuko į ją. Ji įbėgo atgal ir uždarė duris, kuomet Džonsonas, susirupinęs jėjo į sankrovą.

Čia jis atleido vaikiukštį namon ir pats su įniršimu ėmė uždarinėti langavėres ir sudėdinėti dėžes. Uždarinėjęs ir pabaigęs viską jis atsisėdo priimamojoj užpakalyj sankrovos. Bet jis negalėjo ramiai pasėdėti. Jis tolydžio kėlėsi, vaikščiojo ir vėl sėdo atgal.

Tik štai jis išgirdo barškinimą lekščių ir pamatė tarnaitę einant pro duris su puodeliu ant tacos ir garuojantį arbatindį.

"Kam tas, Ona?" paklausė jis.

"Poniai, tamsta Džonsone. Ji sakosi jai tas butų gerai.

Neapsakomai nurimo jis nuo šito prasto arbatos puodelio. Nebuvo gi teip blogai vienok, jei jo paties galėjo galvoti apie tokius daiktus. Teip jam palengvėjo ant širdies, kad jis ir sau paprašė puodelio. Jam tik ką pabaigus gerti, atėjo ir daktaras su mažu juodu šikšnos krepšiu rankoje.

"Na, kaip jau?" paklausė jis linksmai.

"O, ji daug geresnė", atsakė Džonsonas su užsidegimu.

"Kad tave dievai, tai blogai!" tarė daktaras. Gal butų geriaus man atėjus rytoj iš ryto?"

"Ne, ne", sušuko Džonsonas, nutverdamas jo storą gelumbės ploščių. "Męs teip džiaugiamėsi, kad tamista afėjai. Ir, daktare, malonėk tuojaus nueiti žemyn ir pasakyti man, ką manai apie tai".

Daktaras užlipo augštyn trepais, garsui jo tvirtos, sunkios eisenos atsiliepiant namuose. Džonsonas galėjo girdėti girgždėjimą jo batų jam bevaikščiojant po aslą viršui ir garsas tas buvo suraminimu jam. Jis buvo gaivus ir griežtas, tai eisena žmogaus turinčio pilnai įsitikėjimo į save. Dabar jam vis beklausant, kas dedasi, jis išgirdo krasės brozdinimą, traukiamos asla, o vėliaus išgirdo duris plačiai atidarant ir kaszin ką bėgant žemyn. Džonsonas pašoko su pasišiaušusiais plaukais, manydamas, kad kaszin kas ten baisaus atsitiko, bet tai buvo tik jo vuošvė, nesuprantama nuo įsikarščiavimo, jieškant žirklaičių ir aprišalų. Ji vėl išnyko ir Ona užlipo su glėbiu tik ką išvėdintų baltinių. Paskui, po tulai tylai, Džonsonas išgirdo sunkią girgždančią eiseną ir daktaras nulipo žemyn į priimamąją.

"Dabar geriaus", tarė jis, pasiimdamas ranka už durių. "Tamista nublankęs, p. Džonsone?"

"O, ne, tamista, tai niekis", atsakė jis maldžiai, šluostydamas kaktą skepečiuke.

"Nėra reikalo tuojaus nugastauti", tarė D-ras Miles. Dalykas visai ne toks, kokio męs norėtume. Vienok tikimėsi kuogeriausio.

"Ar yra pavojus, tamista?" švagždėjo Džonsonas.

"Na, pavojus visuomet yra, be abejonės. Nevisai geras dalykas, vienok gali buti aršiau. Aš daviau jai atsikvėpti. Praeidamas mačiau, kad jie čia po truputį stato priešais tamistą. Kvartalas taisosi. [illegible]omai vis eina augštyn ir augš[illegible] Tamista turite vietą nuosavai [illegible]e?

"Teip, tamista, teip!" sušuko [illegible]nsonas, kurio ausys gaudė kiek[illegible]ą balsą viršuj ir kuris teip pat [illegible], kad tai buvo labai raminančiu, jeigu daktaras galėjo kalbėti teip ramiai tokioje valandoje. "Argi ne, tamsta, aš pametinis nuomuotojas".

"O aš įgyčiau nuosavai tamistos dėta. Štai Maršalas, laikrodininkas pakeliuj. Aš apžiurėjau jo pačią du kartu ir gydžiau jį nuo žarnų uždegimo kaip jie užėmė džiusnis prie Primo gatvės. Tikėk tamista manim, savininkas pakėlė nuomą kuone keturias dešimtis ir jie turėjo arba užmokėti, ar išsikraustyti."

"Ar jo pati išlaikė daktarę?"

"O teip, jai išėjo labai gerai. Ana! Ana!"

Jis pakreipė savo ausį linkui lubų su klausiančiu veidu ir smuko greitai iš kambario.

Buvo mat kovo mėnesis ir vakarais buvo šalta, todėl Ona pakurė krosnį, bet vėjas suvarė dumus atgal ir oras buvo pilnas jų kartumo. Džonsonas jautėsi visas sušalęs, nors greičiau nuo savo rupesčių kaip nuo oro. Jis prislinko prie krosnies su savo laibomis išbalusiomis rankomis, atkištomis į šilumą. Apie dešimtą valandą Ona atnešė gabalą šaltos mėsos ir padavė jam vakarienę, bet jis negalėjo priversti savęs valgyti. Jis vienok išgėrė stiklą alaus ir jautėsi nuo to geriau. Įtempimas jo nervų tarsi veikė į jo girdėjimą ir jis galėjo sekti mažiausius dalykus kambaryj viršuj. Atsidrąsinęs nuo alaus, jis ryžosi užstypčioti ant galų pirštų trepais augštyn, idant paklausti, kas ten dedasi. Miegamojo durys buvo pusę colio pravertos ir per plyšį jis galėjo matyti grynai nuskustą daktaro veidą, atrodantį daugiau pailsusiu ir susirupinusiu negu pirma. Paskui jis nubėgo kaip akis išdegęs žemyn ir nribėgęs prie durių, bandė išblaškyti mintis, žiurėdamas kas dedasi ant gatvės. Sankrovos buvo visos uždarinėtos ir siauslių linksmų draugų burys praėjo šukaudami iš smuklės. Jis stovėjo durysse kolai klaidunai praretėjo, paskui sugrįžo ant savo vietos pas ugnį. Savo apdvokusioje galvoje jis uždavinėjo sau klausimus, kurie niekuomet neatėjo jam pirmiau. Kur yra teisybė? Ką jo miela, nekalta pačiutė padarė tokio, kad ji turi šiteipos kentėti? Kodėl gamta tokia žiauri? Jis baimijosi pats savo minčių ir stebėjosi, kad jos niekuomet neužėjo jam pirmiau.

Rytui beaušant, Džonsonas, nusiminęs ir drebėdamas visas, sėdėjo apsikutojęs savo dideliu ploščiumi, žiurėdamas į pilkus pelenus ir laukdamas be vilties kokio nors galo. Jo veidas buvo išbalęs ir rasotas, o nervai sutremti į pusiau sužinų stovį ilgos vienodos kančios. Bet su sykiu jausmai jo atsidegė jautrum gyvenimu vėl jam išgirdus miegamojo duris atidarant ir daktarą žengiant trepais žemyn. Robertas Džonsonas buvo griežtas ir nesujudinamas kasdieniniame gyvenime, bet dabar beveik jis suriko bėgdamas atsižinoti ar jau po viskam.

Vienas dirstelėjimas į rustų sutrauktą veidą, kuris sutiko jį, pasakė jam, kad tai nebuvo malonios žinios, pasiuntusios daktarą žemyn. Jo išvaizda persimainė tiek pat kaip ir Džonsono paskutinėmis keliomis valandomis. Jo plaukai buvo pasišiaušę, veidas užkaitęs, ant kaklo stovėjo prakaito lašai. Jo akyse ir ruožuose burnos buvo ypatingas tvirtumas, grasi išžiura, pritinkanti žmogui, kuris ištisas valandas rėmėsi su atkakliausiu priešu dėl brangiausios dovanos. Bet buvo ir liudnumas teipogi, lyg kad jo baisus priešas turėjo viršų ant jo. Jis atsisėdo ir parėmė galvą ranka lyg žmogus, kuris yra pavargęs.

"Laikau sau priederme su tamista pašnekėti, p. Džonsone, ir pasakyti tamistai, kad dalykas yra labai biaurus. Širdis tamistos pačios nėra stipri, o aš matau pas ją tulus apsireiškimus, kurie man nepatinka. Ką aš norėjau pasakyti tai tas, kad jei tamista pritartumei, aš labai malonėčiau gauti į pagelbą ką nors, sulyg tamistos patarimo.

Džonsonas teip buvo apkvaitintas nemiegojimo ir blogų žinių, kad jis vargiai be suprato daktaro žodžius. Šitas gi, matydamas jį svarstanties, manė, jog jis skaitosi su išlaidomis.

"Smithas ar Hawley ateitų už dvi gvinėji", tarė jis. "Bet aš manau, kad Pritchardas iš Miestakelio yra iš jų geriausias".

"O teip, šaukite geriausią", sušuko Džonsonas.

"Pritchardas reikalaus trijų gvinėjų. Ką turiu, jei jis ją išgelbės. Ar bėgti man jo?"

"Teip. Eik tamista pirma į mano namus ir paprašyk krepšio iš žalios gelumbės. Padėjėjas paduos tamistai. Pasakyk jam, kad aš reikalauju A. C. E. miešalo. Jos širdis persilpna chloroformui. Paskui eik tamista pas Pritchardą ir atsivesk drauge."

Neišpasakytas smagumas Džonsonui buvo turėti ką-nors veikti ir jaustis, kad jis bent kiek naudingas savo pačiai. Jis greitai nubėgo į Bridporto vietą, bekakšėdamas savo kurkomis tyliomis gatvėmis, dideliems, tamsiems policistams beatkreipiant į jį savo geltonus šviesos dryksnius jam praeinant. Du patraukimai naktinio varpelio prikėlė užsimiegojusį pusnuogį padėjėją, kuris padavė jam užkimštą stiklinę bonką ir gelumbinį krepšį, kuriame buvo kaszinkas tokio žvangančio pavertus. Džonsonas įsikišo bonką į kišenių, tvėrė žaliąjį krepšį ir, paspaudęs drutai skrybėlę, bėgo kaip tik drutas kol atsidurė Miestakelyj ir pamatė Pritchardo vardą, įbriežtą baltai ant raudono dugno. Jis stryktelėjo iš džiaugsmo trimis trepais, vedančiais prie durių ir išgirdo skambtelėjimą užpakalyj savęs. Jo brangioji bonka gulėjo sudužusi ant šalygatvio.

Iš karto jis jautėsi, lyg kad jo pačios kunas butų gulėjęs ten. Bet bėgimas atgaivino jo sanmonę ir jis pamatė, kad blogas galima pataisyti. Jis smarkiai patraukė naktinį varpelį.

"Kas ten?" paklausė šiurkštus balsas ties jo alkune. Jis atsitraukė atgal ir dairėsi į langą", bet ten nesimatė jokio ženklo gyvybės. Jis ėjo vėl prie varpelio, norėdamas jį patraukti, kaip iš sienos sugriovė tikras griausmas.

"Aš negaliu stovėti čia ir dėbėti visą naktį", šaukė balsas. "Sakyk, kas esi ir ko reikalauji, arba aš uždarau dudą."

Dabar Džonsonas pamatė, kad galas šnekančios dudos kyšojo iš sienos truputį augščiau varpelio. Jis rėkė į ją:

"Aš reikalauju tamistos eiti su manim pagelbon D-rui Milesui prie pagimdymo tuojaus.

"Kaip toli?" šaukė apmaudingas balsas.

"Naujasis Šiaurinis Kelias, Hokstone."

"Už mano patarnavimą skaitau tris gvinėjas ir reikalauju užmokėti jį atlikus."

"Gerai," šaukė Džonsonas. "Tamista turi atsinešti su savim bonką A. C. E. miešalo."

"Gerai! Palauk truputį!"

Už penkių minutų apysenis, gaižum veidu, žilokais plaukais žmogus pravėrė duris. Jam beieinant balsas iš užukertės sušuko:

"Imkis kaklaryšį, Jonai," ir jis nekantriai bamtelėjo ką per petį atsakyman.

Šaukiamasis buvo žmogus užkietintas begaliniu darbu ir, kaip ir daugelis kitų, priverstas savo paties besididinančios šeimynos reikalais statyti vaizbišką pusę savo profesijos pirma filantropiškosios. Bet po savo stora pluta jis buvo žmogumi malonios širdies.

"Męs reikalaujame buti greitesniais už kitus," tarė jis atsilikdamas ir putuodamas, pabandęs laikytis su Džonsonu per penkias minutas. "Aš eičiau greičiau, mano mielas, jei aš galėčiau, ir užjaučiu tamistos skubinimui, bet aš ištikro negaliu."

Todėl Džonsonas, nors degdamas nekantrybe, turėjo susiturėti skubinęs iki pasiekė Naująjį Šiaurinį Kelią, kur jis nubėgo pirma ir atidarė daktarui duris, kuomet tas atėjo. Jis girdėjo kaip jiedu susitiko iš lauko miegamojo kambario ir nugirdo šį-tą iš jų kalbos. "Atleisk tamista, kad prikėliau — biaurus dalykas — šaunųs žmonės." Paskui kalba perėjo į bambėjimą ir durys užsidarė paskui juos.

Džonsonas atsisėdo dabar į savo krasę, atsidėjęs klausyti, nes jis žinojo, kad rakas turėjo baigtis. Jis girdėjo daktarus vaikščiojant ir galėjo atskirti Pritchardo eiseną, kurioje buvo kojų vilkimas, nuo gryno, aštraus garso kojų dundėjimo kito. Kelias minutas buvo tyla, o paskui įdomus girtas, bambamas monotoniškas balsas išėjo drebėdamas, visai jam negirdėtas lyž šiol. Podraug su tuo šlykštus nemalonus kvapas, nepagaunamas gal nervams mažiaus įtemtiems kaip jo, nugulė trepais žemyn ir įsiveržė į kambarį. Balsas perėjo į paprastą užimą ir galiaus nutilo visai ir Džonsonas giliai atsiduso nurimęs, nes jis žinojo, kad vaistas padarė savo darbą ir kad, bus kas bus, skausmo nebus daugiau šešiauninkei.

Bet neužilgo tyla daugiau jį ėmė veikti negu dejavimai. Jis dabar visai nežinojo kas dedasi ir jam į galvą spietėsi baisiausi prileidimai. Jis atsikėlė ir vėl priėjo prie trepų apačios. Jis girdėjo čarskinimą metalo į metalą ir sulaikomą murmėjimą daktarų balsų. Paskui jis išgirdo Peitonienę kaszin ką sakant baimės ar išmetinėjimo balsu, tai vėl daktarus murmant terp savęs. Dvidešimts minučių jis stovėjo ten atsišliejęs į sieną, klausydamas kartkartinio murmėjimo kalbos, negalėdamas suprasti žodžių. Ir ant galo staiga tylą sušaukė keistų-keisčiausias spiegiantis balsas ir Peitonienė sukliko iš džiaugsmo ir vyras įbėgo priimamojon, pargriuvo ant ašutinės sofos ir virbino kojomis iš džiaugsmo.

Bet tankiai didysai katinas Likimas paleidžia mus, idant vėl smarkiau mus suimti. Kadangi ėjo minuta po minutai ir vis nesigirdėjo balso viršuj, išskiriant tą plonąsulipusį klyksmą, tai Džonsonas atvėso nuo savo beprotiško džiaugsmo ir gulėjo be kvapo, atstatęs ausis. Bet minuta po minutai slinko ir jokio žodžio jis neišgirdo. Jo nervai buvo atbukinti nakties nerimasčia ir jis laukė visas suvargęs ant sofos. Jis vis dar tebėsėdėjo ten, kuomet daktaras įėjo pas jį — sukaneveiktas, nelaiminga esybė, su rukštum veidu ir sutaršytais plaukais nuo ilgo budėjimo. Įėjus jam, jis pakilo, atsiremdamas į lentynelę.

"Ar ji negyva?" — paklausė jis.

"Laikosi gerai", atšovė daktaras.

Ir prie šitų žodžių šita menka paprotybės siela, kuri niekuomet nepažino iki šiai nakčiai pajiegos dideliai kančiai tvylančios joje, atsižinojo antru kartu, kad ten yr teipgi džiaugsmo kelenos, kurio niekuomet nesivaidė pirmiau. Jam norėjosi pulti ant kelių, bet jis drovėjosi daktarų.

"Ar aš galiu užeiti ant viršaus?"

"Už kelių minučių".

"Tikrai, daktare, aš labai — aš labai —" jis buvo susimaišęs. "Štai tamistos trįs gvinėjos, D-re Pritcharde. Aš velyčiau, kad tai butų trįs šimtai."

"Aš teipogi", tarė senasis žmogus ir jie juokėsi, spausdami viens kitam rankas.

Džonsonas atidarė jiems sankrovos duris ir girdėjo juos kalbant, apsistojusius ant valandėlės lauke.

"Biauriai atrodė vienu kartu".

"Labai esiu linksmas iš tamistos pagelbos".

"Džiaugiuosi tikrai. Ar nemalonėtumėte užeiti ir išsigerti puodelį kavos?"

"Ne, dėkui. Aš laukiu kito atsitikmo."

Tvirta eisena ir velkamoji išsiskyrė po dešinei ir po kairei. Džonsonas atsitraukė nuo durų vis dar su džiaugsmo jausmu savo širdyje. Jis jautėsi save stipresniu ir gilesniu žmogum. Gal visa šita kančia veikė čia. Ji gali išeiti palaiminimu jam ir jo pačiai. Ta pat mintis buvo ta, kurios jis nebutų galėjęs suprasti pirm dvylikos valandų. Jis buvo pilnas naujų jausmų. Jei buvo akėjama, tai buvo ir sėjama teipgi.

"Ar aš galiu įeiti?" Šaukė jis ir, nelaukdamas atsakymo žengė per tris trepus ant syk.

Ponia Peitonienė stovėjo šale muilino vandens cėberyj su punduliu rankose. Iš po užlankos skepetos žiurėjo į jį įdomiausias raudonas veidelis su rukšlėtu išvyzdžiu ir drėgnomis, palaidomis lupelėmis ir vokais, kurie drebėjo lyg kiškio šnervės. Silpnas sprandas davė galvai nulinkti ir ji atsirėmė į petį.

"Pabučiuok jį, Robertai!" šaukė močiutė. "Pabučiuok savo sunų!"

Bet jis jautė apmaudą ant mažo, raudono, mirkčiojamo sutvėrimėlio. Jis negalėjo atleisti jam dar tos ilgos nakties kančios.: Jis pažiurėjo į išblyškusį veidą lovoje ir pribėgo prie jo su tokia meile ir gaila, kokioms jo kalba neturėjo žodžių.

"Ačiu Dievui tas perėjo! Lucija, brangi, tai buvo baisu!"

"Bet aš tokia laiminga dabar. Aš niekuomet savo gyvenime nebuvau tokia laiminga."

Jos akys žiurėjo į pilkąjį pundulį.

"Neturi kalbėti", tarė Peitonienė.

"Bet nepalikite manęs," prašnabždėjo jo pati.

Taigi jis tyloje atsisėdo su savo ranka josios rankoje. Žibykla žibėjo silpnai ir pirma šalta šviesos brėkšta įsilaužė per langą. Naktis buvo ilga ir tamsi, bet diena sekė mielesnė ir tyresnė. Gyvastys atėjo ir gyvastys išėjo, bet didėji mašina vis dirbo savo tamsų ir tragišką palikimą.

IŠ VISUR.

‖ Indijose, mieste Kalkutoj, 6 d. gegužio pasibaigė teismas 35 indiečių apkaltintų už sukėlimą anarchistiškų riaušių. Trįs apkaltinti teismo pasmerkti mirtim, dešimtį pasiuntė kalėjiman visam jų gyvenimui; trįs-dešimčiai metų, kitus septyniems metams; 17 apkaltintų išteisino.

‖ Laike paskutinių krikščionių skerdynių provinčijoj Adena, Azijatiškoj Turkijoj, išskerdė 23000 armeniečių; išliko 25000, daugume moterys ir vaikai. Tie išlikę gyvais vaikščioja netekę pastogės, penėtųjų ir maisto; neturi nė drabužių. Gubernatorius provincijos, kaip praneša angliškas konsulius, pritarė skerdynėms ir jų nebandė stabdyti.

‖ Vidobonos laikraščiai praneša, buk vienas iš sunų prašalinto nuo sosto Turkijos sultano, kunigaikštis Burohan Eddin, rengia sukilimą Albanijoj prieš valdžią naujojo sultano. Jis buk su jam atsidavusiais albaniečiais mano traukti ant Salonikos ,ir išliuosuoti iš nelaisvės savo tėvą.

‖ Paryžiuj maskoliškasis revoliucijonierius Vitkov, viename hotelyj paleido penkis šuvius į perdėtinį Maskvos šnipų Katteną.

EMILE ZOLA

RYMAS

ROMANAS

VERSTA IŠ FRANCUZŲ KALBOS

(Tąsa).

Paskui jis atsiprašė ir nuėjo.

— Atsiprašau! ve dama, kurios aš nemačiau ir su kuria nepasisveikinau.

Ir jis pribėgo prie jos.

— Tamsta pažįsti tą damą? — paklausė Narciss Pierre'o. — Ne? Nėjaugi? Tai artima grafo Prada draugė, puiki Lizbeta Kaufman, kuri apdovanojo jį neseniai diktu vaiku ir šiądien pirmą kartą po gimdymui vėl pasirodo salionuose. Visi ją myli už jos mandagumą. Žinia apie jungtuvių panaikinimą turbut labai ją džiugina!

Ji tikrai buvo puiki, toji Lizbeta, baltaplaukė, truputį paraudus, linksma, giliomis mėlynomis akimis, meilia šypsa. Baltuose šilkiniuose drabužiuose, išsiuvinėtuose auksu, ji turėjo tokią gyvą išveizdą, jautė save teip laisvai ir laimingai, žinodama, kad ji myli ir kad ją myli. Vieną laiką visų akįs nukrypo į ją. Atkartojo jos žodžius į Pradą, kuomet ji persitikrino, kad paliko neščia nuo žmogaus, kurį kongregacija ką-tik apskelbė netinkančiu. Ir ve dabar apie ją sklido juokai ir šnekos; vieni sakė, kad kardinolų ir Palma balsų papirkimui buvo išleista daugiau šimto tukstančių frankų, kiti sakė, kad tai dar nedaug, — viena francuzė į panašų dalyką sukišo visą milijoną.

Lizbeta pamatė Narcissą ir nusišypsojo į jį; jis turėjo prieiti prie jos pasisveikinti. Jis jau gryžo prie Pierre'o, kuomet balsų užimas labiau pasididino ir visų galvos nusikreipė į vieną pusę.

— A, tai ir pats grafas Prada? — sumurmėjo Narciss iš džiaugsmo. — O, juk po velniais, gražus jo stomuo!

Prada įėjo linksmas. Greitu žvilgterėjimu jis perbėgo per visas moteris. Pamatęs Lizbetą, jis laisvai priėjo prie jos, neatkreipdamas atidžios į žingeidumą visų. Jis nusilenkė ir, atsisėdęs prie jos, kelias minutes tyliai kalbėjo. Matyt, jauna moteris apskelbė jam naujieną.

Jis pamatė Pierre'ą ir priėjo prie jo, pasisveikino su Narcissu ir linksmai pasakė:

—Atsimeni, ką aš tamstai sakiau, grįžtant iš Fraskati? Dabar, rodos, dalykui jau galas, jie panaikino mano jungtuves.... Tas taip kvaila, taip nesuomoninga, kad aš dar ir dabar abejoju.

— Ne, — atsakė Pierre, — ta naujiena tikra. Mums apie tai sakė monsinjoras Fornaro.

Grafas vėl balsiai susijuokė.

— Ne, ne! Tokios komedijos dar niekuomet nebuvo! Tai puikiausis antausis teisybei ir sveikam protui. Ak, kad man pasisektų panaikinti jungtuves ir civiliškame teisme, ir jei mano draugė panorėtų to.... Taip! Aš susijungsiu su ja Santa-Maria Maggiore su didžiausia iškilme! Ir prie musų jungtuvių bus maža esybė ant rankų auklės.

Jis juokėsi perdaug balsiai, jis buvo perdaug šiurkštus, primindamas apie savo kudikį.

— O ar žinai tamsta kitą naujieną? — Greitai prakalbėjo jis. — Ar žinai, kad grafienė bus čia?

Jis iš papročio pavadino taip Benedettą, užsimiršęs, kad ji jau nebe žmona jo.

— Taip, man ką tik apie tai sakė. Turbut pamatysime ir kunigaikštį Dario, nes jis neišvažiavo į Neapolį.

Prada daugiau nebesijuokė. Jo veidas pasidarė rimtas ir jis sumurmėjo:

— Ak, ir brolėnas! Ką-gi, męs pamatysime juos abudu.

Ir jis nutilo ir rimtai susimąstė. Paskui giliau įlindęs į lango ambrazurą, išsitraukė iš kišeniaus užrašų knygutę, išplėšė vieną lapą ir paišeliu parašė keturias eilutes: "Padavimas pasakoja, buk Judos figų medis atsirado Fraskati, pavojingas tam, kuris tikisi kuometnors buti popiežiu. Nevalgykite jo užnuodytų figų, neduokite jų ir savo žmonėms, nė vištoms". Jis sulankstė lapelį, prilipdė krasos ženklelį ir užrašė adresą: "Jo šventenybei kardinolui Bokkanera". Įkišęs laišką į kišenių, jis lengvai atsiduso ir vėl pralinksmėjo. Jis negalėjo sau duoti atskaitos, kodėl taip parašė; tik vieną mintį turėjo galvoje, — išėjęs iš baliaus, įmetė laišką į dežutę prie Bokkanera rumo, — ir dabar buvo ramus.

— Kas su tamsta? — paklausė jis Perre'o, — tamsta visai esi apsiblausęs.

Ir kaip Pierre pasakė, kad jo knyga nuteista ir kad pasiliko viena diena lig popiežiaus pasirašymo, Prada sušuko.

— Na! Nereikia nusiminti, reikia veikti! Argi vienos dienos mažai! Kiek galima nuveikti per vieną dieną! Vienos valandos, vienos minutės užtenka, kad laimėti mušį.

Jis visai pralinksmėjo ir pridurė:

— Eisime į didžiąją salę. Sako, kad ji puikiai išrodo.

Jis apsikeitė meiliu žvilgterėjimu su Lizbeta ir nuėjo visi trys.

Salė žibėjo nuo daugybės žiburių. Čia tikrai buvo sutrauktos brangenybės tartum iš viso pasaulio — buvo matyti ant sienų didžiausių dailininkų veikalai, visur spindėjo auksas. Orkestra ką tik užbaigė valcą ir poros vaikščiojo po salę. Staiga visi akis atkreipė į duris. Dona Serafina iškilmingai ėjo susikabinusi po ranka su advokatu Morano, su kuriuo pasibaigus procesui susitaikė ir visi iš to susitaikymo buvo labai užganėdinti. Bet svečiai pradėjo labiau nerimauti, kuomet paskui juos pamatė einančią Benedettą drauge su Dario. Ji buvo apsivilkusi baltais drabužiais, be mažiausio dekolte, ir tuose drabužiuose ji tikrai išrodė nekalta, kaip balta lelija. Jokio papuošimo nė ant rankų, nė ausyse. Tiktai ant korsažo žibėjo garsus visame Ryme žemčiūgų karoliai ir to užteko, kad ji išrodytų kaip karalaitė!

— O! — sušnabždėjo Pierre iš džiaugsmo, — kaip ji laiminga ir kaip graži!

Bet tuojau susilaikė, nes prie jo stovėjo grafas, iš kurio krutinės išsiveržė suvaitojimas laukinio žvėries, bet jis susilaikė ir linksmai pasakė:

— Po velniais, tikiuos, kad juos apvezdins ir suguldis pirma mus!

Paskui, apgailėdamas tokį savo juoką, kuriame apsireiškė patino geismai, jis pasakė:

— Taip, ji šiądien tikrai graži. Pas ją gražiausi pasaulyje pečiai, bet ji dar gražesnė, kuomet juos uždengia, tai tikra deivė!

Bet jis visgi negalėjo buti ramus, — giliau įlindo į lango ambrazurą, kad paslėpti savo išblyškimą ir kančias. Jis džiaugėsi, kad tame laike minios atidžia buvo atkreipta į karalių ir karalienę, kurie jau pasirodė ant gatvės. Praėjo keletas minučių ir orkestra iš visų spėkų užgriežė karališką maršą. Karalius ir karalienė ėjo lydimi kunigaikščio Buondžiovanni. Jų didybes tėviškai pasveikino Čeliją, paskui Attilio. Paskui karalienė, pamačiusi Benedettą, kurią jai rekomendavo pats grafas Prada tuojau po savo vestuvių su ja, meiliai nusilenkė jai ir, priėjusi prie jos, kelias minutes kalbėjo. Dabar visi svečiai tik ir šnabždėjo apie tą kalbą karalienės su Benedetta. Tuo tarpu kaip karalienė kalbėjo su damomis, o karalius su oficierais ir diplomatais, Prada matė tiktai vieną Benedettą, kurią visi sveikino, linkėjo jai viso gero. Dario buvo prie jos ir drauge su ja džiaugėsi. Taip, tas balius tai buvo jiems įrengtas, — jiems švietė lempos, griežė orkestra, dėl jų išsipuošė visos gražiausios Rymo moters, su žibančiais brilijantais, dėl jų atvažiavo jų didenybė karalius ir karalienė, viskas dėl jų džiaugiasi ir linksminas. Juk ta graži moteris kitados jam vienam prigulėjo ir jam pasidarė skaudu, tartum jis butų gavęs antausį. Taip, vėl atsivėrė jo žaizda, kuri niekuomet nebeužgis.

Pierre išgirdęs, duslų grafo vaitojimą, paklausė jo:

— Ar tamsta blogai save jauti?

Jis dar sykį pažiurėjo į tą žmogų, kuris iš paviršiaus išrodė ramus ir labai gailėjosi, kad uždavė tokį klausimą.

Dario ir Benedetta laimingi priėjo prie Čelijos ir Attilio ir pradėjo kalbėti. Prada ilgiau nebegalėjo žiurėti į juos, nebegalėjo išturėti kančių.

— O, aš mirštu nuo ištroškimo, — pasakė jis staiga. — Eikime į bufetą ką-nors išgerti.

Ir jis stengėsi praslinkti pasieniu, kad niekas jo nepamatytų. Pierre ėjo paskui jį, bet minia juos perskyrė, ir jis atsidurė šalia dviejų porų, kurios vis linksmai kalbėjosi. Čelija mostelėjimu jį pašaukė pas save ir sudėjusi ant krutinės gražias rankas ištarė:

— O, ponas abate, padaryk man malonę, pasakyk jai, kad ji puiki! O gražesnė už viską, kas tik yra ant žemės, gražesnė už saulę, mėnesį, žvaigždes! Žinai, brangi, aš net bijau, kad tu esi tokia graži — graži, kaip laimė, graži, kaip meilė!

Benedetta ir abu jauni žmonės prasijuokė.

— Ir tu, brangioji, teip graži, kaip ir aš. Męs gražios todėl, kad laimingos.

Čelija tyliai atkartojo:

— Taip, taip, laimingos....

Kuomet ant galo Pierre prasiskverbė iki bufetui, jis ten atrado Prada, lyg įkastą į žemę. Jis norėjo bėgti iš čia, bet negalėjo; su geliančia širdimi jis žiurėjo į šokančius pirmąją kadriliaus figurą. Benedetta ir Dario, Čelija ir Attilio buvo priešais viens kitą. Jie buvo taip gražus, taip stebėtinai puikus, ir nuo tų dviejų jaunų porų skleidėsi į visas puses meilė ir laimė, — ir karalius su karalienė priėjo prie jų, kad pasigerėti.

— Aš mirštu nuo ištroškimo, skubinkite tamsta! — atkartojo Prada.

Jis paprašė šaldyto lemonado stiklą ir vienu mauku išgėrė jį, lyg norėdamas užgesinti degančią savyje ugnį.

Pusė salės buvo apstatyta mažais skobnėliais, prie kurių svečiai galėjo sėdėti ir užkąsti, kaip kavinėje. Prie vieno skobnelio Pierre pamatė Narcissą su kaszin-kokia jauna moterim. Prada, pažinęs Lizbetą, priėjo prie jų.

— Tamstos atsiskyrėte nuo manęs, — pasakė Narciss, — ir man daugiau nieko nepasiliko, kaip tik ateiti su ponia Kaufman čia.

— Ir puiki buvo tamstos mintis, — pridurė juokdamos Lizbeta, — aš labai norėjau gerti.

Jie paprašė šaltos kavos.

— Ir aš trokštu, — pasakė grafas. — Ak, tiesa, mano drauge, rekomenduoju tamstai poną abatą Fromaną, jauną francuzą kunigą.

Jie visi keturi ilgai sėdėjo ir linksmai juokavo iš praeinančių pro šalį svečių. Prada visgi buvo susimąstęs ir jo akys, prieš jo norą, krypo į tą pusę, kur buvo girdėti muzika ir trenksmas šokių.

— Na, ką, mano brangus drauge mąstai? — meiliai paklausė jo Lizbeta. — Ar nesergi?

Jis, neatsakydamas jai, ištarė:

— Žiurėkite, tikra pora, tai meilė ir laimė.

Jis parodė į markyzą Montefiori, Dario motiną ir jos antrąjį vyrą, Žiul Laport, buvusį Šveicarijos gvardijos seržantą, kuris buvo penkiolika metų jaunesnis už ją ir kurį ji sumeškeriojo Korsoje. Ji niekur nuo jo nesiskyrė ir labai didžiavosi, kad turi tokį gražų vyrą.

— Žinote, — tęsė grafas, — ji išgelbėjo jį nuo labai blogos istorijos. Taip jis vertėsi relikvijomis, pristatinėjo jas į Belgijos ir Francuzijos vienuolynus; jis buvo įtaisęs net didelę fabriką, kad išdirbinėti netikras relikvijas, kurias jis padarydavo iš avių kaulų, — ir prie jų budavo pridėti antspaudai ir stovėdavo tikri autoritetų parašai!

Staiga Pierre išgirdo, kaip praeidama viena dama pasakė kad jau pradėjo šokti kotiljoną. Jis atsiminė, kad tame laike yra paskirtas pasimatymas su monsinjoru Nani.

— Tamsta išvažiuoji? — Greitai paklausė Prada, pamatęs, kad jaunas kunigas atsistojo ir nusilenkė Lizbetai.

— Ne, ne dar!

— Na, ir puiku! Neišeik tamsta be manęs. Aš noriu truputį prasivaikščioti ir palydėti tamstą.... Gerai? Tamsta mane čia rasi.

Kaip Pierre įėjo į veidrodžių salę, jis ten jau rado monsinjorą Nani ir atsiprašė, kad jam prisiėjo laukti.

— O tai niekis, tai niekis....

Jis nenorėjo pasakyti atvirai, kad prasišalino nuo susitikimo su karalium ir karaliene.

— Taip, mano brangus, — tęsė pralotas, — dabar pakalbėsime apie tamstą. Aš jau sakiau, kad Indekso kongregacija nuteisė tamstos knygą ir poryt duos popiežiui pasirašyti po nusprendimu. Tamsta turi dar vieną dieną.

Pierre nekantriai sušuko:

— Monsinjore, kągi aš turiu daryti? Aš jau maniau apie tai ir nieko neišgalvojau.... Gauti audienciją pas šventąjį tėvą, — bet kokiu budu, jeigu jis serga.

— O, serga, serga, — sumurmėjo Nani gudriai, — dabar šventajam tėvui daug geriau; aš šiądien, kaip ir visuomet trečiądieniais, buvau pas jį.

Bet Pierre buvo perdaug sujudintas ir jis perkirto:

Ne, ne, viskas užbaigta, nėra jau jokios vilties. Tamsta kalbi, kad galimi stebuklai, aš į jokius stebuklus netikiu. Aš esu nuveiktas Ryme, bet važiuosiu į Paryžių ir ten tęsiu kovą. Aš negaliu pasiduoti, aš atsakysiu nauja knyga ir pasakysiu kokioje naujoje žemėje turi žydėti naujoji religija!

— Sunau, nuodėmė pykti.... Atsimeni, kaip tamsta atvažiavai, aš prižadėjau tamstai pagelbėti....

Jaunas kunigas vėl pradėjo nerimauti ir Nani tęsė:

— Buk ramus, paklausyk manęs.... Tiesa, jo šventenybei nevisuomet duoda geras patarmes.... Ir štai kodėl aš pats panorėjau jam paduoti tamstos knygą, kad jis ją peržiurėtų.... Man rodėsi, kad tos knygos prie jo neprileidžia. Ir ve dabar man pavesta pasakyti tamstai: jo šventenybė perskaitė tamstos knygą ir nori matyti tamstą ypatiškai.

Džiaugsmo šauksmas išsiveržė iš Pierre'o krutinės.

— O, monsinjore! O, monsinjore!

Nani atsargiai apsidairė aplinkui, lyg bijodamas, kad jų kalbos kas nenugirstų.

— Tai paslaptis, jo šventenybė nori pamatyti tamstą visai privatiškai, be pašalinių žmonių.... Klausyk, dabar antra valanda nakties; šiądien lygiai devintoje valandoje tamsta ateisi į Vatikaną ir prie visų durų klausi pono Skvarda. Visur tamstą praleis. Ant viršaus tamstos lauks ponas Skvarda ir jis tamstą įves.... Bet nė vieno žodžio apie tai; niekas apie tai neturi žinoti.

Pierre negalėjo atsidžiaugti.

— Ak, monsinjore! Kuo aš tamstai galiu atsidėkoti? Tamsta išgelbėji mane; dabar aš esu tikras, kad laimėsiu, nes galiu pulti po jo šventenybės kojų, prie to šaltinio teisybės. Jis mane palaikis, mane, kuris kovoja už jo idealus ir politiką!.... Ne, ne jis nepasirašys, jis nenuteis mano knygos!

Paskui, kuomet jau kunigas ėjo laukan, Nani pridurė:

— Mano brangus sunau, atsimink, kad tiktai paklusnumas yra didelis.

Pierre tuojau surado grafą Prada. Karalius ir karalienė jau buvo išvažiavę ir kiti svečiai pradėjo skirstytis. Grafas, kuris išrodė visai sugriautas ir nesavas, taipgi norėjo ko greičiausiai išeiti.

— Na, ant galo ir tamstos sulaukiau! Bėgkime griečiau iš čia! Ponas Narciss Aber, liepė man pasakyti, kad tamsta jo nebelauktum, jis palydėjo mano draugę Lizbetą. Męs visime pėsti, aš tamstą palydėsiu lig Džiulio gatvės.

Paskui, kuomet jie prieškambaryje ėmė apsiaustus, jis juokadėja pridurė:

— Aš ką tik mačiau, kaip jie visi keturi išvažiavo, — tamstos geri draugai!.... O dona Serafina? Tokiuose metuose ir atsivilko čia su savo Morano! Ak, prisipažinsiu, kad man sunku ramiai kalbėti apie juos....

Jo rankos drebėjo; jis sumurmėjo:

— Laimingos kelionės, laimingos kelionės!.... Taip aš girdėjau, kaip jis pasakė Čelijai, kad šiądien šeštoje valandoje išvažiuoja į Neapolį! Na ir aš jam linkiu: laimingos kelionės!

(Toliau bus).

Br. Vargšas.

Milijonai Vandenyje.

Drama Trijose Veikmėse.

save sotum, gerai apsitaisiusiu, išmiegojusiu, negu naktimis po purvus braidant kiaurais batais, atsišaukimus klijuoti ant stulpų ir sienų.... Lyja, purvas, pilve tuščia, krutinę skauda, o čia jieškai laimės, telki talką, džiaugies tuščiais sakymais. Geriau kada turi gerą dėdę ir su vienu gali gyventi.... Viskas pasaulyje mainosi.... Tik vieni metai, kaip pradėjau žmoniškiau gyventi, o jau pats save nelabai galiu pažinti. Veidas nesulyginant pilnesnis, *(prieš veidrodį)* ir iš visos figuros visai kas kitas. O garbė — kas ta garbė!? Supusi kalėjime, geros dienos nematęs ir viskas tau užbaigta.... Karščiavaus ir aš iš pradžios, gailėjaus, teip vadinamų, varguolių, prijaučiau progresyviškam judėjimui, bet atsibodo. Tiesą sakė senis, kad savo marškiniai arčiau kuno. Tikra tiesa!.... Ne tas gudras, kuris skursta, bet tas, kuris moka išnaudoti gyvenimą; tas yra gudras. Tam mums gyvenimas ir duota, kad išnaudoti jį — gyventi. *(Ieina Viedras).*

II.

JUOZAS IR VIEDRAS.

VIEDRAS. Ar tu ir vėl namie? Na juk teip negalima. Tiek neatlikta darbo, o tu slankioji pakerčiais. Maudyklė pilna žmonių, vandenius reik siųsti, o tu visai tuom nesirupini, kaip aš matau.

JUOZAS. Negali žmogus kaip jautis dirbti, reikia biskį ir pasilsėti.

VIEDRAS. Matai, kad aš neįgaliu, jau kelinta diena vaikščioju led gyvas, o tu kaip ant pikto ilsiesi.

JUOZAS. *(I šalį).* Laikas jau į aną svietą....

VIEDRAS. Iš karto nori ponu buti.... Viską turėsi, viską Juozuti, o dabar reik padirbėti.... Eik pažiurėk, kaip vandenius pakuoja, kad nevogktų.

JUOZAS. Ar jau išsiuntėt senuosius?

VIEDRAS. Kada aš galėjau išsiųsti.... Matai pats, kad sergu....

JUOZAS. *(Išeidamas. I šalį. Rodo į kišenę).* Pasiųsiu ir čia biskį. *(Juozas išeina).*

III.

VIEDRAS. *(Vienas).* Greitai Juozas paliko ponu, bet už tai aš ant jo nepykstu; kad tik žmoniškai gyvena ir manęs klauso. *(Pauza).* Antri metai stojo, kaip nupirkau balas.... Šiandien jos jau nepažįstamos.... Visur kruta, juda, medžiai žaliuoja, vandenius geria, maudyklė skamba. *(Ima iš kišeniaus popierą ir skaito).* Už paskutinį mėnesį gryno pelno liko trįs šimtai.... Gryno pelno. Kaip šaltinis tai ir šaltinis! Palaukus, vanduo bus dar labiau naudojamas.... *(Liudnai).* Viskas butų gerai, tik velniškai baugina mane ta mano liga. Ir valgyti, rodos, galiu ir miegu gerai, bet kartu jaučiu, kad vis einu silpnyn ir silpnyn kas dieną.... Mirti nesinorėtų.... Kaip ir Simonas. Sveikas buvo visą laiką, vienu kartu griuvo ir nugriuvo, kaip aržuolas ir viskas užbaigta.... Žinant, kas rytoj bus, nesigailėčiau bet teip.... vis lyg baimė ima leisti pinigus. Jau tie daktarai lupa be mielaširdybės.... O gal duos Dievas ir ilgai dar pagyventi; ką gali žmogus žinoti.... Gersiu sierinį vandenį — gal pasitaisysiu. *(Ieina Pupkinskis).*

IV.

VIEDRAS IR PUPKINSKIS.

PUPKINSKIS. *(Greitai įbėga, nusiima kepurę).* Sveikas gyvas ponas Viedras....

VIEDRAS. Kas-gi tamistą atvijo pas manę? Ar nesergat?

PUPKINSKIS. Gink Dieve! Ot teip žinote, mažą reikalėlį prie tamistos turiu. Gyvenau, gyvenau, vargau, sudėjau porą skatikų, o bankai tie.... et jau.... baugu ir pradėti....

VIEDRAS. Teip, teip....

PUPKINSKIS. Tai čia žiurėk, tai čia išvogė, — vis, sako, netikri, o kaip darbe, tai jau kitas dalykas; nesupus ir nesudegs....

VIEDRAS. Bet ką tamista nori tuomi pasakyti?

PUPKINSKIS. *(Atsargiai žvalgos).* Ar čia nieko nėra?

VIEDRAS. Nieko, nieko, aš vienas.

PUPKINSKIS. Nenoriu, kad kas girdėtų.... Paskiau tiktai kalbos pasakos visokios; visai bereikalingai.

VIEDRAS. *(I šalį).* Nieko nesuprantu. *(Balsiai).* Kame-gi dalykas?

PUPKINSKIS. Ot, žinot, per sunkų darbą sudėjau biskį, o su bankais nenoriu pradėti; visokie klapatai, iškaščiai.... Visai bereikalingi....

VIEDRAS. Na, tai kas iš to?

PUPKINSKIS. Ar nepadarytum man tamista malonę? Labai bučiau už tai tamistai dėkingas.

VIEDRAS. *(I šalį).* Suprantu.... Nor paskolinti.... *(balsiai).* Ne! ne! Nėr pas mane dabar.... Viskas lėšiavo....

PUPKINSKIS. *(Pertraukdamas).* Buk tamista malonus. Prie savęs laikyti bijau, o tie bankai apgaudinėja ir teip vis.... Priimkit, bukit teip malonus.

VIEDRAS. *(I šalį).* O! o! Priimti galiu. *(balsiai).* Jeigu tamista neturi kur dėti ir prie savęs laikyti bijaisi, galiu priimti, bet, žinok, kad palukų nemokėsiu.

PUPKINSKIS. Tegul jas bala ir palukas jeib tik pinigai bus apdrausti. Tai ar busite malonys priimti?

VIEDRAS. Galiu, galiu....

PUPKINSKIS. *(Apsižvalgęs ima iš užančio pinigus).* Čia lygiai du šimtu. Prašau perskaityti, kad be abejojimų....

VIEDRAS. Teip.... Lygiai du.

PUPKINSKIS. Didelį ačių tamistai.. ..Labai ačiu. Sudiev.... Likit sveiki....

VIEDRAS. Keliaukite sveiki.

PUPKINSKIS. *(Sugrįžta).* O kaip su laiku?

VIEDRAS. Man vis vieną. Kada panorėsit, tada ateikit.

PUPKINSKIS. Ačiu.... Labai ačiu.... *(eidamas per duris).* Jau su tais bankais baugu ir bepradėti..

VIEDRAS. Teip, teip....

PUPKINSKIS. *(Sugrįžta).* Labas dienas poniai. Sudiev.

VIEDRAS. Išsineštumei nors kartą. *(Pupkinskis išeina).*

V.

VIEDRAS. Ir teip iš visų pusių plaukia ir plaukia. Dabar viskas; ir užsitikėjimas ir meilė ir paguodonė atsirado, kada mato jog ir aš moku savo pinigais naudotis. Viską pinigėlis daro.... Mano skrynutė ir už banką geresnė. *(Laikydamas rankoje pinigus eina prie durų).* Nesitikėjau, kad Pupkinskis tiek turėtų.... O jau jo baugumas neišpasakytas.... *(Viedras išeina).*

VI.

JUOZAS IR VYŠNIA.

JUOZAS. *(Ieina kalbėdamas).* Man gyvenimas jau parodė savo meilę ir daugiau aš nieko nuo jo nelaukiu. Ką daugiau gyvenimas begal duoti. Šiandien aš esu pilnai pasitenkinęs gyvenimu. Tik paskutiniame laike kankina mane moteries paveikslas.

VYŠNIA. Aš patarčiau draugui, kaipo savystoviam asmeniui apsivesti.

JUOZAS. Apsivedimas suriša žmogų. Na, tas vėliau, o dabar tur buti neatsisakysi išgerti stiklą koniako.

VYŠNIA. *(I šalį).* Ištiesų persimainęs *(balsiai).* Ačiu, stiklą galiu išgerti.

JUOZAS. Labai gero koniako turiu. Tuojau įnešiu.... *(Išeina).*

VII.

VYŠNIA. *(Vienas).* Gersime "gerą koniaką" su buvusiu bendradarbiu. Teip, šiandien jis jau geria gerą koniaką. Šiandien kitokios jo nuomonės, kitokios pažiuros į gyvenimą. Juozas buvo karštu darbininku ir draugu, jis dirbo, bet ta kibirkštis, matyt, jame jau užgeso. Argi jis butų prisidėjęs prie išdavimo kelių draugų, kaip yra menama? Nesinori tikėti.... Ar-gi teip greit butų pamiršęs tas dienas, kada neturėjo ką valgyti; ar galėtų teip greit viską pamiršti? Ar-gi teip nyktų musų karštieji darbininkai, pamatę saują varinių. Ne! Pinigo spėka gal patraukti tik nesubrendusius! *(Ieina Juozas).*

VIII.

VYŠNIA IR JUOZAS.

JUOZAS. Štai ir koniakas. Kaip jųs dabar gyvenate?

VYŠNIA. Žinai, kad pas mus viskas ir visada gerai, o gyvename, kaip ir gyvenę; draugiškai, linksmai, gerai.

JUOZAS. *(I šalį).* Gerai.... Žinau tuos gerumus *(balsiai).* Išblaškė jus, turbut?....

VYŠNIA. Kodėl su tokia ironija kalbi, drauge?

JUOZAS. Juokai mane ima iš jųsų gyvenimo. Kam tas viskas? Mainyti savo gyvenimą, savo jaunas dienas, savo ateitį ant braidymo po purvus, pranašavimo ir kalėjimų! Neapsimoka.... *(Juokias).* Ha.... ha.... ha.... Juk tai tik komedija.

VYŠNIA. Stebėtinai greitai pamiršai, drauge, tą viską, kam buvai pasišventęs ir prijautei, kam tiek laiko ir darbo aukojai.

JUOZAS. Aš jieškojau laimės ir sutikau jąją apksčiau už kitus.... Dabar jieškokit jųs, kol atrasit.

VYŠNIA. Ar tokios laimės męs jieškojom? Ar asmeniškai laimei męs dirbome ir dirbame? Ne, drauge! Užsimiršta asmeniška, kuomet rupi visuomeniška.

JUOZAS. Kokia dėka už tai?

VYŠNIA. Ir ne dėl garbės. Tik nesuprantantis gal panašiai atsiliepti.

JUOZAS. Meldžiu neiškalbinėti, nes dabar aš esu savystovis asmuo ir nieko abelno su jumis neturiu.

VYŠNIA. Labai apgailėtina....

JUOZAS. Apgailėtina, ar ne — man tas vis vienas. Ir kvailiausis elgėta nepatenkintas, kad kiti žmoniškai gyvena.

VYŠNIA. Ar-gi jį šildo svetimas turtas?....

JUOZAS. Tiek to.... Išgerkime geriau po stiklelį koniako.

VYŠNIA. Tik nuo draugo galiu priimti ir sudaužti stiklais.

JUOZAS. Ar ne tuščias pilvas?.... Neliek savo energijos uždyką, palaikyk kovai *(juokiasi).* Ha.... ha.... ha....

VYŠNIA. Galite ateiti prie musų net su savo geruoju dėde — užteks visiems.

JUOZAS. Kam veidmainiauti, iš to sotesniu nebusi. Pažįstu jus gerai.... Kad ir nieko nevalgę, o išrodo kaip ir žmonės.

VYŠNIA. O tu, drauge, už skatikus ir gerą duoną viską atidavei, ką prakilnesnio savyje turėjai. Net ir sąžinę.

JUOZAS. Tai mano dalykas.

VYŠNIA. Bet.. parduoti save....

JUOZAS. Teko man matyt daug tokių ideališkų jaunikaičių, kurie kalbėdami vieną, visai ką kitą manė ir parduodami savo nuomones krovė skatikus ir ant galo jodinėjo sprandais darbininkų — brolių, kaip jie vadina; vėl persitikrinę, kad kitaip, šiame laike, negali buti. Kiekvienas norime, kad nedideliu ponu, tai nors mažu ponaičiu likti.

VYŠNIA. Ar-gi tas mus mokina, ar iš tokių atsitikimų męs turim imti pavyzdį? Ne! ir dar kartą ne! *(Piktai).* Niekšas tegal tą padaryti!

JUOZAS. *(Piktai).* Laukan! *(Atidaro duris).* Aš tau daugiau ne sėbras.

VYŠNIA. Tikėjausi to sulaukti. Esu dabar persitikrinęs iš tavo kalbos ir pasielgimų.... Tu išdavei savo draugus! Tu!

JUOZAS. Laukan laukan!

VYŠNIA. Bet jeigu dar kartą išgirsiu, kalbant apie ką nors iš praėjusių laikų, tada.... neužmiršk.... *(Vyšnia greitai išeina).*

IX.

JUOZAS. *(Vienas).* Kad jus velniai tokius gudročius.... Atėjo perspėlioti ir mokinti!.... Pataikei!.... *(Greitai įbėga Viedras).*

X.

JUOZAS IR VIEDRAS.

VIEDRAS. Kas čia atsitiko?! Ar tu vienas teip trankiai kalbi?

JUOZAS. Dar neišėjau iš proto.

VIEDRAS. Bet-gi čia kas kalbėjo?

JUOZAS. Atėjęs buvo senas mano pažįstamas ir kalbėjovos.

VIEDRAS. Ar ne pradėsi vėl su jais?

JUOZAS. Kas?

VIEDRAS. Na-gi tu.

JUOZAS. *(Rodo į duris).* O čia kas?

VIEDRAS. Išjojei?.... Labai protingai.... Kaip dabar tavęs nemylėti?.... Ir tu gerai gyvęsi ir man linksmiau bus. Ką ten su visokiais niekais užsiimti.... Suaugsi į protą dar geriau viską suprasi.

JUOZAS. Juk ne du kartu gyvensime....

VIEDRAS. Tiesa, bet reikia mokėti gyventi.... Kitų gailėtis nespėsi.

JUOZAS. Tiesa.... Tikra tiesa.

VIEDRAS. Gyvensime kuopuikiausiai tiktai tu nelaidyk ant visokių niekų pinigus. Nesugaudysi vėjų lauke.... Dabar tu tankiai išeini, ir pareini namo apygirtis. Aš vis sakiau ir sakysiu: guodok skatiką, o jis tave dešimt kartų paguodos. Atmink mano žodžius....

JUOZAS. *(I šalį).* Daugiau nieko ir nežino. Vis tą patį ir tą patį.

VIEDRAS. Jau aš matau, kad busi žmogumi, ir jeigu mokėsi skatiką mylėti, prie tokio uždarbio gražiai galėsi gyventi ir manęs neužmirši....

JUOZAS. Kaip aš galiu dėdę užmiršti; niekados neužmiršiu.

VIEDRAS. Tu, vienatinis ir artimiausis iš giminių.... Nežinom katrą gal Dievas anksčiau pas save pašaukti, bet tu visgi jaunesnis ir stipresnis.

JUOZAS. *(I šalį).* Be abejonės.

VIEDRAS. Gana apie tai kalbėti.... Gal kada priminsi mano pamokinimus ir paminėsi mane geru žodžiu. Eikiva dabar apžiurėti vandenius.... Tiek užsakymų, tiek darbo.... o męs čia kalbamėsi.... Eikiva....

JUOZAS. Niekad neužbaigti darbai....

VIEDRAS. *(Išeinant).* Reik, Juozuti, dirbti.

JUOZAS. Gerai, gerai. *(Abu išeina).*

Uždanga.

VEIKMĖ III.

Kambarys viešbutyje. Sofa, stalas, kelios kedės. Ant stalo ir ant žemės primėtyta tuščių bonkų.

I.

JUOZAS. *(Vienas. Atsikelia nuo sofos. Plaukai suvelti, girtokas.. Apsidairo).* Aš vienas. Kur jie dingo? *(griebiasi už galvos).* Kas su manim darosi.... Galva lyg akmenų pripilta.... Akyse žaliuoja.... kojos virpa.... *(pauza).* Geriau su jąja, su tuo puikiu angelu ir.... jos nėra. *(Imasi už kišenės).* Laikrodėlio nėra! *(Trumpa pauza. Nusišypsojęs).* Pajuokavo.... Nepykstu už tai ant tavęs.... Tavo vienos rankos paspaudimas, yra daug vertesnis už tą laikrodėlį.... Ką jis man reiškia?.... *(Pauza).* Neišpasakytai galva sopa.... *(Svyruoja).* Visur rodos smarvė, tvanka, biaurumas; nieks nemalonu.... Tik Katriukę myliu.... myliu.... *(Ieina tarnas).*

II.

JUOZAS IR TARNAS.

TARNAS. *(Paduoda atskaitą).* Meldžiu užmokėti.

JUOZAS. *(Žiurėdamas į paduotą popierą).* Ar tau dega? Ne chamą radai! Pripratęs su kiaulėmis.... *(Jieško po kišenes).*

TARNAS. Meldžiu atleisti, tai ne mano kaltė; man liepta.... Žinot viešbutyj, darome kas prisakyta.

JUOZAS. *(Vartydamas kišenes).* Kas pinigus išvogė? kas?

TARNAS. Kaip tai? Išvogti pinigai?

JUOZAS. *(Puola ant tarno).* Tu juos išvogei ne kas kitas.

TARNAS. *(Stumia nuo savęs Juozą).* Nesikabink prie manęs.

JUOZAS. Aš apvogtas.... Tai nieko.... *(Rašo).* Nunešk šitą telegramą kuogreičiausiai į krasą.

TARNAS. Klausau. *(Pamerkdamas į šalį).* Bus pinigai. *(Tarnas išeina).*

III.

JUOZAS. *(Vienas).* Oi galva, galva.... Ar beliko namie pinigų, visai negaliu atsiminti.... Dėdienė myli mane; prisiųs visus kiek suras.... O jeigu.... Ne, tų pinigų nieks nuo manęs nevogė, aš juos pamečiau. Kas man pinigai? Kol turėsiu vandenius pagyvensiu neatbodamas ant rytojaus. Gyventi ir linksmintis, linksmintis ir gyventi tai viskas.... O, Katrė, Katrė.... Kas tie vandeniai, kas pinigai prieš tave?.... Svietas pinigai ir pinigai svietas....Prakeiktas šmotelis medėgos.... *(Žiurinėja butelius).* Visi tušti.... Kol dar muša šaltinis atsiras ką gerti!

IV.

JUOZAS IR ŠVILPKEVIČIA.

Švilpkevičia įkišęs galvą per duris klausos.....

JUOZAS. Bus pinigai, bus.... Kol dėdė gyveno aš negyvenau, o kada jis jau negyvena aš gyvenu.... Reik gyventi.... Šikštuolis dėdė nebutų siutęs, bet šiandien jau nebėra.... Dėdienė myli mane, prisiųs.

ŠVILPKEVIČIA. *(Terpduryje į šalį).* Atsiųs! Tokiu budu reik užeiti.... *(Įėjęs, balsiai).* Sveiki, linksmi, ponaiti.... Gerai miegoti?

JUOZAS. O, gerai.... gerai....

ŠVILPKEVIČIA. *(I šalį).* Žinau, kad gerai miegojai, nes nejutai, kaip po tavo kišenes reviziją dariau.

JUOZAS. Kur Katrė?

(Pabaiga bus).

Iš visur.

|| Persijos šachas, pabugęs, matyt, įsiveržusių maskolių, išleido proklemaciją, kurioj pripažįsta, jog tik konstitucijonališka rėdą gali vėl Persijoj tvarką įvesti. Kad tik maskoliai nestabdytų įvedimo konstitucijos gyveniman! Rinkimas parlamentan atsibus 19 d. liepos. Maskoliai užėmė jau Persijoj Armenijos miestą Urmiah, gulintį 40 mylių nuo Turkijos rubežiaus. Pereituose metuose miestą tą buvo užėmę turkai, bet rugpiučio mėnesyj vėl jį apleido.

|| Prancuzijos krasos, telegrafo ir telefonų tarnai susiorganizavo į vieną organizaciją ant tų pačių pamatų kaip ir kiti darbininkai su tiesomis streikuoti pagerinimui savo buvio. Naujoji organizacija kreipiasi prieš randą teip, kaip fabrikų darbininkų organizacijos prieš fabrikų savininkus. Dabar vėl laukia Prancuzijoj krasos, telegrafo ir telefono urėdninkų streiko. Tarnaujanti provincijose pritaria Paryžiuj susitvėrusiai organizacijai.

|| Maskoliškoji duma paskyrė specijališką komisiją sumažinimui švenčių, kurių Maskolijoj per metus yra 91, Prancužijoj 56 Anglijoj 58, Vokietijoj 60. Dėl daugybės švenčių Maskolija kas metas turi nuostolio vieną milijardą doliarių.

|| Paryžiuj likosi suareštuotas amerikonas anarchistas iš Cincinnati, O., Juozas Bauen. Iš Anglijos už anarchistišką propagandą jis jau pirma likosi išvytas.

|| Laikraščiai praneša, jog Persijos revoliucijonieriai traukia ant Teherano. Maskoliškasis pasiuntinys atsiuntė jiems laišką prašydams išsižadėti savo mierio, nes tas priverstų Maskoliją stoti šacho pusėj.

|| Prusų seimo rinkimų kontroles komisija suspendavo keturis išrinktus socijalistų partijos atstovus, kadangi buk daugelis balsuotojų gazdinimais verčiama buvo balsuoti už nurodytas ypatas.

|| Paryžiun atėjo žinia, buk Venezuelej prašalinto prezidento Castro šalininkai bandė prieš valdžią prezidento Gomezo sukelti revoliucija, bet landas greitai ją suvaldė.

|| Numestojo nuo sosto sultano rume rado paslėptų pinigų $8[illegible] ir daug visokių brangių daiktų, tame ražančių vertės $373000. Rado teipgi užsienių bankų depozitų dokumentus ant $500000.

|| Vokietijoj, mieste Magdeburge išlėkė į padanges parako dirbtuvės. Expliozijos penki vyriškai likosi sudraskyti.

|| Maskvoj teismo likosi dviem mėnesiais kalėjmo nubausti du korespondentai laikraščio "Slovo" užsiuntinėjimą savo laikraščiui neteisingų korespondencijų apie politiškas užmušystas.

|| Pietinėj Amerikoj, mieste Buenos Ayres streikuoja 200000 darbininkų. Mat čia, susirėmime su policija buvo keli darbininkai užmušti.

|| Wuertembergo orlaivininkų Kliubas mano važinėjimui pasažierių įrengti orlaivių liniją terp Lucernos ir Friedrichshafeno.

|| Amerikonas Walter Wellman vėl garsina laikraščiuose, jog jis šimet vasarą vėl su orlaiviu bandys prisigriebti prie šiaurinio žemgalio.

VIETINĖS ŽINIOS.

— Pereitą sanvaitę, pėtnyčios naktyj, netoli stacijos Chicago ave., viršutinio geležkelio traukinys iššoko iš vėžių ir be mažo su visais pasažieriais ne nupuolė žemyn, bet motormanui pasisekė dar į laiką jį sustabdyti. Persigandę pasažieriai pradėjo jau veržties prie durų, bet sustojus traukiniui jie nusiramino.

— Atėjus laikui išpirkti laisnius laikymui saliunų, apie septyni lietuviški saliunai likosi uždaryti. Per tai dar lietuviai, turbut, ne daug žudys: liko dar saliunų pakaktinai.

— Pereitos nedėlios rytą, pn. 132-134 W. 45 str. siautė gaisras, kuris išnaikino ant dviejų lubų medinius namus. Ugnyje pražuvo viena moteris ir jos sunus; kiti gi namų gyventojai vos pats išsigelbėjo, ugnyje žuvo užtai visi jų turtai.

— Namuose po numariu 3343 Auburn avenue pasikorė pereitą utarninko dieną Juzė Rudienė. Rudis su ją ėmė šliubą jos sesers Strebienės namuose, tik nedėlioj ir dar vestuvės nebuvo pabaigtos; vakare dar buvo užprašyti susirinkti jaunavedžių draugai. Vyras, atsibučiavęs su jauna pačia, išėjo darban. Jam išėjus, ji pasikorė ir sugrįžęs namon vyras, rado ją jau negyvą. Priežastys saužudystės nežinomos.

— Netoli Stony Island ave, stacijos viršutinio gelžkelio iš traukinio vagono viršutinio gelžkelio išpuolė keturių metų sunus fotografo A. W. Monsorto ir teip sunkiai apsikulė, kad parvežtas namon, neužilgo ten pasimirė. Vaikas važiavo su motina, bet tojė matyt ne matė, kaip vaikas per langą pasviro ir išpuolė.

— Pereitą sanvaitę Chicagoj pasimirė išviso 675 ypatos: 385 vyriškiai ir 290 moterų; 652 baltparviai ir 23 parvuoti. Vaikų iki 5 metų amžiaus pasimirė 177, senelių virš 60 metų 165. Daugiausiai mirčių buvo nuo džiovos, nes 167, nuo plaučių uždegimo 130; nuo širdies ligų 71. Savžudysčių buvo 9, užmušystų 5, nuo inkstų uždegimo mirė 39.

— Pereitos nedėlios naktyj, koks sanarys "juodosios rankos" į italijono Dominiko Pecararo namus metė tris bombas, kurios, nors expliodavo, bet nelaimių nepagimdė. Ant antrų namų lubų gyveno pats Pecararo; jam tos bombos ir buvo skirtos. Bombų expliozija buvo gana smarki, nes nuo jos Pecararo gyvenime žmones nuo kedžių nupuolė; šiaip gi ne daug blogo pridirbo.

DIDESNES UŽRAŠOMOSIOS LEISTA PADIDINTOS DUBOS ĮNEŠIMAS PEREJO PER KONGRESĄ IR YRA PATVIRTINTA PREZIDENTO.

Senatorius Dixon rašo apie tai, ką kongresas veikė pagerinimui naujažemių padėjimo.

Padidintos dubos įstatymas, leidžiąs naujažemiams prie tam tikrų sąlygų užimti tris šimtus šešias dešimtis akrų nelaistomos žemės perėjo per kongresą, tapo prezidento užtvirtinta ir yra dabar įstatymu. Senatorius Joseph M. Dixon parašė užrašą šitos buities, pridėdamas įnešimo kopiją ir komisijos įnešimo pranešimo kopiją. Senatorius savame laiške paliečia šitą dalyką labai indomų Montanos gyventojams, atėmimą galutinės privilegijos įrašomosioms dėl paskyrimo žemųjų "anglies žemėmis". Jis rašo:

Be abejonės patyrėte Spaudos Bendrybos pranešimuose apie kongreso perleidimą ir prezidento užtvirtinimą padidintos dubos įstatymo, kuris leidžia kiekvienam naujažemiui, kuris yra bandęs gauti prie savo dubos užrašomosios tiesos šimto šešių dešimtų pridėtinės, nelaistomos, be medžių, nemiralinės žemės ir asmeniui, kuris niekuomet nedarė dubos užrašų pagal šito akto leidimus jis gali dabar užsirašyti tris šimtus dvidešimts akrų šitos atžymėtos žemės. Aš laikau šitą naują įstatymą tokiu svarbiu Montanos žmonėms, kad pridedu čia kopiją įnešimo įstatymo spaudinio, kaip jis buvo patvirtintas prezidento ir teipgi pranešimo kopiją, kurį aš išdaviau nuo viešų žemių komisijos pernai metais sulyg padidintos dubos propozicijos. Drauge su tuo norėčiau pasakyti, kad senatas apie vakar sutiktą sueimės pranešimą, leidžiantį apsigyvenusiems ant žemės, kur galutinės privilegijos buvo atimta dėlei gautų protestų prieš prirodymą žemės esant paskirta kaipo "anglies žemė", davė tiesą eiti į žemišką biurą ir išreikalauti valstybės pripažinimą, kad žemė ištikro yra "anglies žeme" ir toje dėsty vietiniai žemės viršininkai, tvirtinanti, kad žemės apsiaustos užrašomosiomis yra "anglies žemėmis", naujažemis vis dar tebegali duoti prirodymus paviršio užrašui. Sueimės pranešimas be abejo bus priimtas buto šiądien ar rytoj. Kadangi yra apie trys tukstanciai dubų ir tyrų užrašomųjų Montanoje, kurioms privilegijos buvo sulaikyta dėlei žemės paskyrimo "angline žeme", įvesdinimas šito įstatymo duos gyventojams tiesą, jei jie to norės, prie tuojautinių privilegijų paviršinių žemių.

Kadangi sulyg abelnu dubos įstatymu, duba arba tuščia žeme užrašymas negali buti padarytas žemėms, kurios yra parodyta anglinėmis žemėmis, aš manau, kad įstatymdavybė išriš labai keblų padėjimą perdėm po visą Montaną ir ypatingai Juditho apskrity. Kaip tik įstatyminė atspauda akto sulyg dubos ir dykumo užrašymo ant "anglinės žemės" bus padaryta, tai aš teipgi pasiųsiu jums jos kopiją, kadangi tas bus visiems jusų apskričio žmonėms indomu.

Padidintos dubos įnešimas, kurios stojosi įstatymu, yra toksai:

Lai bunie priimta senato ir buto atstovų Jungtinių Valsčių Amerikos susirinkusiame Kongrese, kad asmuo, kuris yra tinkamas naujažemis sulyg dubinių įstatymų Jungtinių Valsčių gali užsirašyti, tiesotomis podalomis sulyg šito akto leidimų, valstijose. Kolorados, Montanos, Nevados, Oregono, Utah, Washingtono ir Wyomingo ir teritorijų Arizonos ir Naujosios Meksikos, tris tukstančius dvidešimts akrų, ar mažiau, nemineralinės, nelaistomos, nepalaikytos ir nepasavintos išmatuotos viešos žemės, ant kurios nesiranda kertamų medžių, gulinčios gana suglaustai ir nedaugiau kaip posantros mylios didžiausio ilgio. Prileidžiant, kad jokios žemės nebus duodamos užrašams pagal šito akto leidimus, kol tokios žemės nebus paskirtos vidurinių dalykų raštininko, kaipo esančios, jo nuomone, tinkamomis laistymui su vidutiniškomis lėšomis iš uy kurių žinomų vandens versmių.

Antra sekcija. — Kad asmuo, atsišaukęs dėl užsirašymo žemės sulyg šito akto leidimų, turi padaryti ir parašyti pas tam tikrą viršininką išpažinimą, reikalaujamą sekcijos 2290 peržiurėto statuto ir priegtam turi padaryti išpažinimą, kad norima užsirašyti žemė yra aprašyto pirmoje sekcijoje šito akto budo ir turi užsimokėti mokestį dabar reikalaujamą sulyg dubinių įstatymų.

Sekcija trečia. — Kad dubinis naujažemis žemių budo čion aprašyto, kurioms galutinis prirodymas nėra padarytas, turi turėti tiesą tapti viešomis žemėmis, priklausomomis nuo šito akto leidimų, susiduriančiomis su jo pirmesnėmis užrašomosiomis, kurios, drauge su pradine užrašomąja žeme, neturi viršinti trijų šimtų dviejų dešimtų akrų, ir buveinė ir apdirbimas ant pirmosios užrašytinės turi skaitytis kaipo buveinė ir apdirbimas pridėtinės užrašytinės.

Sekcija penkta. Kad niekas čion esamo nagalėtų kenkti tinkamo naujažemio tiesai pasilmti užrašomąją dubą paminėtose valstijose pirmoje sekcijoje, šito akto sulyg 2289 sekcijos leidimų pataisyto statuto, bet jokis asmuo, kuris paslėmė užrašytinę sulyg šito akto turi turėti tiesą užvesti dubą leidimų minėtos sekcijos ir jokia užrašytinė, padaryta sulyg šito akto neprivalo buti panaikinama.

Sekcija šešta. Kad kur tik vidurinių dalykų raštininkas patirtų, jog plotai žemės valstijose Utah, priklausomi užrašymui sulyg šito akto, neturi pakaktinai vandens, tinkamo naminiams reikalams, kad buti apsisėdimui tinkami, jie gali, sulyg savo nužiurėjimo, paskirti tokius žemės plotus, neviršijančius dviejų milijonų akrų, o toliaus jie bus prirašomi prie šito akto be apsigyvenimo butinumo.

Suprantant, kad tokioje dėsty naujažemis ant tokios aprašytinės turi atsidėjęs dirbti ant jos nemažiau kaip vieną aštundalį viso ploto užrašytinės sekančiais metais, vieną ketvirtdalį trečiais metais ir pusę ketvirtais ir penktais metais nuo dienos užsirašymo ir kad po užsirašymui ir iki galutiniam prirodymui naujažemis turi gyventi tokiame atokume nuo tos žemės, kad jis galėtų pasekmingai ukininkauti ant jos, kaip yra reikalaujama šitos sekcijos".

Priimta, vasario 19, 1909 m.

Platesnėms žinioms reikia rašyti pas Joseph Kesel, Sabra, Rosebud County, Mont.

Vincas Pukas

Šiose dienose "Lietuvos" keliaujantis agentas Vincas Pukas, Aplankys miestelius valstijos Wis., Racine, Milwaukee, Sheboygan ir aplinkiniuos, užrašinėdamas "Lietuvą" ir priiminėdamas už ją prenumeratą. Todėl meldžiame lietuvių virš minėtų miestelių, pas kuriuos musų agentas atsilankys, užsirašyti "Lietuva" ir užmokėti jam prenumeratą, o tuomi užčėdysite sau klapatą ir kaštus rašymo ir pinigų siuntimo. Užsimokantiems prenumeratą musų agentas duos kiekvienam kuponus, su kuriais gausite musų pagarsintas dovanas.

Musų agentui Vincui Pukui teipgi galite duoti pinigus ir ant šifkorčių ir pasiuntimo Europon ir ant kitokių reikalų, o jie bus kuogražiausiai mums priduoti ir pasiųsti ten kur liepsite. Musų agentas V. Pukas yra po kaucija $1000.00, todėl nesibijokite jam pinigus duoti pasiuntimui pas mus, nepraputs. Męs gvarantuojame, kad ir už didžiausią pinigų sumą, duotą musų agentui Vincui Pukui, kad jie bus mumis gražiai priduoti ir pasiųsti ten kur liepsite.

A. Olszewskis,
"Lietuvos" Išleistojas.

APGARSINIMAI.

DIDESNĖ ATSAKOMYBĖ.

Kiekvienas mųs turi šiokią-tokią atsakomybę, vadinas, sulyg pačių savęs, savo šeimynos, savo šalies ir visos žmonijos. Idant atlikti visas musų predermes, męs turime pirmiausiai žiurėti, kad musų kunas ir protas butų užlaikomi pilnoj sveikatoj. Jei męs patėmytume mažiausį silpnėjimą musų pajiegų, atminkime musų didžiąją atsakomybę ir jieškokime pagelbos. Nėra reikalo eiti toli jos. Trinerio Amerikoniškasis Eliksyras Karčiojo Vyno yra vienas geriausių stiprylų, kuris umai suteikia palengvnimą. Jis veikia tiesiog č skilvį ir visą varškinimo taislą, padilgindamas organizmą ir sustiprindadas jį. Kaip tik pradėsi valgyti ir pakaktinai suvarškinti maistingo maisto, tuojaus busi sveikas. Vartok šitą gyduolę visose ligose skilvio ir žarnų. sumenkėjus kraujui ir nusilpnėjus. Gaunamas aptiekose. Juozapas Trineris, 616-622 S. Ashland ave., Chicago, Ill.

Draugysčių reikalai.

Skolinimo ir Statymo Keistučio Dr-tė 13 d. šio mėn. pradės pardavinėti, naujas akcijas 32 serijos. Susirinkimai atsibuva kas ketvergas, 8 val. vakare L. Ažuko salėje po num. 3301 Auburn ave. Kviečiama prisirašyti visus lietuvius be skirtumo lyties ir amžiaus,

Sek. K. Pocius,
944 — 33 st., Chicago, Ill.

"Birutės" Vakaras.

Chicago Ill. "Birutė" rengia ketvirtą vakarą šioje žiemoje Subatoj 22 d. Gegužio 1909 McCormick Works Club House, Blue Island ave. tarpe Leavitt ir Oakley ave. Vaidinama bus labai juokinga komedija "Abejotina Ypata". Vakaras prasidės 8 val. trauksis iki vėlai nakčiai. Tikietai: 25c. 35c. ir 50c. Muzika puiki.

BALIUS!

Chicago. Vienas linksmiausių vakarų bus nedėlioj, 16 d. šio mėn. Freiheit Turner svetainėje, 3417 South Halsted street. Įėjimas 25c. ypatai. Šokiai prasidės 5 val. vakare. Kas yra buvęs ant klerkų baliaus, tas visuomet buva pakakintas gražiu apsiėjimu — todėl ir dabar kviečiame visus skaitlingai atsilankyti. Kiekvienas atsilankantis gaus puikią kvietką. Komitetas.

Pajieškau apsivedimui pasiturinčios merginos ar našlės. Artesnėms žinioms adresas: L. V., P. O. B. 457, Geneva, Ill.

PAVASARINIS BALIUS.

Chicago. Jaunų Vyrų Draugiškas Klubas parengė balių nedėlioj 16 d. šio mėn. Klacel salėje, kampas 19-tos ir Leavitt gat. Įėjimas 25c ypatai. Muzika Fred. E. Canisius. Privažiuoti galima Douglas Park viršutiniu geležinkeliu nulipant ant Hoyne ave. ir 18 karais iki durų, 21 karais iki Leavitt ir paėėti į šiaurius. Visus širdingai kviečiame atsilankyti. Komitetas.

BALIUS IR ATIDARYMAS L. T. NAMO.

Brooklyn, N. Y. Subatoje, 22 d. šio mėn. prie Grand gat. 101-103 bus atidarymas Liet. Taut. Namo, perėjusio į žemiau pasirašiusių rankas, su šokiais ir pasilinksminimu; žais Lietuvių Unijos muzikantai, vedami Stepono Vaišvilos. Pirma bus koncertiniai žaidiniai, paskui šokiai, lietuviški ir amerikoniški. Prasidės 7:30 vakare. Įėjimas dykai. Širdingai kviečia visus,

A. Ražutis ir Chas Dixson.

DIDELIS IŠKILMINGAS PIKNIKAS.

Chicago. Švento Petro ir Povilo Dr-stė parengė nedėlioje, 23 d. gegužio (May), 1909 m. C. Backer darže, Riverside, Ill. pikniką; prasidės 9 val. ryto ir trauksis iki vėlam laikui. Įženga į daržą tiktai 25c. porai. Šiuomi užkviečiame visus lietuvius ir lietuvaites atsilankyti ant šio pirmutinio lietuviško pikniko, po praleidimui ilgos žiemos, kur išvažiavę ant šviežio oro tarp žydinčių kvietkų galėsim linksmai valandą praleisti, teipgi prie gerų lietuviškų unijos muzikantų gerai pasišokti. Teipogi bus visokių gėrymų, kokių tik kas reikalaus. Galima važiuoti visoms gatvėms iki 40 ave., o paskui La Grange karai daveža iki daržui, kuris yra pirmas važiuojant į Riverside. Visus svecius stengsimės kogeriausiai užganėdinti. Su guodone,

Komitetas.

Pajieškojimai.

Pajieškau savo dėdės Jono Dubino, pirm dviejų metų gyvenc Chicagoj, girdėjau jį dabar esant New Yorke, paeina iš Kauno gub., Šiaulių pav., Saukėnų parap. Jis pats ar kas kitas teiksis duoti žinią adresu:

Vin. Dubinas,
191 W. 25 st., Chicago, Ill.

Pajieškau savo draugų Jono ir Juozo Misevičių, Kauno gub., Raseinių pav., Kaltinėnų vol., Lauminų sod., girdėjau juos esant Amerikoj; turiu į juos svarbų reikalą. Jie patys ar kas kitas teiksis duoti žinią adresu:

Stanislovas Aponkus,
No. 616, Kenosha, Wis.

Pajieškau savo dėdės Juozapo Kvetkaus, Kauno gub., Raseinių pav., Saukėnų kaimo; ir pusbrolio Kazimiero Spalinčiaus, tos pačios gub. ir pav., Gapšių kaimo, 2 metai kaip Amerikoje, ir teipogi pajieškau savo draugo Izidoriaus Kauneckio, Kauno gub., Raseinių pav., Pašaltunių kaimo. Jie patys ar kas kitas teiksis duoti žinią adresu:

Tad. Kvietkus,
317 Charles st., Scranton, Pa.

Aptiekorius lenkas nori įsteigti aptieką labai vaizbingoje vietoje ir pajieško pusininko, kalbancio lietuvių kalbą; turi indėti mažiausiai $1000 vaizbon. Adresas: J. Polebowski, 3613 Penn ave., Pittsburg, Pa.

Pajieškau savo kumo Jurgio Rašinskio, turiu į jį svarbų reikalą. Jis pats ar kas kitas teiksis duoti žinią adresu:

Antanas Bastis,
Box 132, Hartshorne, Okla.

Pajieškau savo draugo Mikolo Kukio, Kauno gub., regis gyvena Chicagoj. Jis pats ar kas kitas teiksis duoti žinią adresu:

Juoz. Dovidkis,
3730 E. Menoth ave., Chicago, Ill.

Pajieškau savo draugų Aleko ir Vilimo Petrauskų, Kauno gub., ir pavieto, Vilkijos parap., Kveso sod., girdėjau gyvenant Terre Hautte, Ind. Jis pats ar kas kitas teiksis duoti žinią adresu:

Peter Laurence,
Box 227, Ellsworth, Pa.

Pajieškau savo švogerio Antano Adomavičiaus, Kauno gub., ir pav., Veliuonos apygardos, Antkalniškių kaimo, apie 2 metai kaip Amerikoj, pirmiausiai pribuvo į Lincoln, N. H. o dabar buk proto sumišimą gavęs. Kas jo adresą žino meldžiu man pranešti.

Jonas Valvadas,
4762 Cambridge st, Philadelphia, Pa.

Pajieškau savo brolio Vinco Vasiliaucko, Suvalkų gub., Kalvarijos pav., Liudvinavo gm. Jis pats ar kas kitas teiksis duoti žinią adresu:

Juoz. Vasiliauckas,
1757 Brick ae., Scranton, Pa.

Pajieškau savo draugo Jono Mineikos, Vilniaus gub., Trakų pav., Butrimonių valsč., Skraičiunų kaimo; turiu jam pranešti svarbų reikalą. Jis pats ar kas kitas teiksis duoti žinią adresu:

Alex Mineika,
132 W. Market st., Scranton, Pa.

Pajieškau savo pusbrolio Jono Mickaus, Kauno gub., Raseinių pav., Griškalnio parap., Mankunų valsč., Rašaičių kaimo, 10 metų kaip Amerikoje, gyveno So. Milwaukee, Wis. Jis pats ar kas kitas teiksis duoti žinią adresu:

Nik. Mockus,
Box 177, Virden, Ill.

Pajieškau Franciskaus Levanauckio, Kauno gub., Raseinių pav., keli metai atgal gyveno Springfielde, Ill., girdėjau, kad jį užmušė kasykloee. Kas apie jį žino meldžiu man pranešti.

Pius Žemaitis,
1800 St. 11th st., Springfield, Ill.

Pajieškau savo draugo Kazimiero Karoblio, Kauno gub., Panevėžio pav., pernai vasarą pribuvo į Ameriką. į Philadelphiją. Jis pats ar kas kitas teiksis duoti žinią adresu:

Antō Šukis,
103 N. Wyoming st., Hazleton, Pa.

Reikalavimai.

Reikalauja darbininkų prie darbo giriose, valstijose: Washington, Oregon ir California. Didelės algos. Kelionė $33.00 nuo Chicagos. Taipgi reikalauja visokių darbininkų Chicagoje ir apielinkėse. Rašyk įdėdamas 2c. markę atsakymui.

J. ?ucas, lietuviškas agentas,
239 Milwaukee ave. Chicago, Ill.

Reikalingas jaunas, sumanus vyras, mokantis kelias kalbas. Vieta kaipo agento apsaugojimo kompanijoje. Atsišaukti tuojaus pas,

P. J. W. Grady, 6752 Emerald ave., arba The Prudential Inc. Co., 169 E. Jackson Blvd., Room 600.

Gera proga dviem jauniem lietuviam mokintis cigarus dirbti, išmokus užtikrinu darbą. Teipogi reikalaujame agentų po kitus miestus, duodame gerą nuošimtį. Atsišaukite adresu:

Golden Eagle Cigar Co.,
4500 So. Hermitage ave., Chicago, Ill.

Ant Pardavimo.

Į pardavimą namas gerai vaizbai, lietuvių apgyventoje vietoje, vertė namo nuo $2500 iki $3000, vaizba tame name yra jau 4 metai, savininkas parduoda namą norėdamas pasiliuosuoti nuo vaizbos. Adresas:1336 Jefrie ave., Grant Works, Ill.

Į pardavimą pigiai Anglių ir Malkų vežiojimo, Rakandų ir Planų kraustymo bei abelno vežiojimo įstaiga, gera vaizba, geriausia lietuviška apigarda Chicagoje, įkurta 1886 m., parsiduoda dėlei nesveikatos. Adresas: 3306 S. Halsted st., Chicago, Ill.

Į pardavimą saliunas geroj vietoj lietuvių ir lenkų apgyventoj; turi buti parduotas tuojaus; teipgi parduodama arklys, vežimas ir visi pakinkalai — viskas drauge, arba kas sau. Kas pirmespis tas geresnis. Adresas: W. Jonulevitz, 579 Canal st., kampas Liberty gat., Chicago, Ill.

Į pardavimą Bučernė ir Groserne 720 So. Canal st. 7 metai jau yra čion šis biznis, taigi tas jau, liudija apie gerumą vietos, esu pirkęs namus kitam mieste, ir pertai parduodu šį biznį. Kas pasiskubins, — tas laimės.

GĖRA PROGA LIETUVIUI.

Dėlei išvažiavimo kitur parduodu du medinius namus, vienas vienu augštu, kitas dviem, num. 4947 Bering ave. saliunas. Atsišaukti pas John Kendra, East Chicago, Ind.

AUKOS SURINKTOS RUMFORD FALLS, ME. REVOLIUCIJONIERIAUS KOJAI.

Aukavo šios ypatos po 25c.: J. Wisontas, P. Orlauskis, W. Degutis, K. Babijonis, K. Piaulakienė, K. Matulionis, J. Zilinckis, W. Domaviče, K. Pesslis, W. Dubinderis, M. Kzla, J. Mikalauskas, M. Lobikis, A. Russky, G. Kovalčik, S. Aglinis, P. Počius, B. Buchalskis, E. Kazlauskis, P. Degutis, S. Jankauskis, W. Satkauskas.

Aukavo šios ypatos po 20c.: P. Calkeviče, K. Vaišvila, J. Mickus, A. Gudanaviče.

Aukavo šios ypatos po 15c.: F. Laureckis, J. Norvaišas, R. Užkaištis, V. Pratašas, K. Laurinaitis, F. Liepis, J. Lobikis, J. Uleviče.

Aukavo šios ypatos po 10c.: A. Strelkauskis, A. Peleckis, J. Galius, M. Zaveckis, O. Calkevičienė, D. Limontas, J. Piaulakas, V. Petrauskis, P. Kumbarskis, A. Wita. K. Klova, P. Pliuskis, A. Norvilaitė, U. Wenckaitė, B. Pratašienė, B. Venckevičienė, S. Kupšis, M. Liepienė, A. Norkus, W. Adomaitis, A. Najauckas, P. Spaitis, V. Lobikienė, T. Venckuvienė, B. Lainė, J. Uchmantaviče, F. Pakštelis, K. Phauplis, J. Galinauskis, O. Galinauskienė, A. Galinauskaitė, F. Stasiulis, A. Varanaviče.

Aukavo šios ypatos po 5c: A. Matuzas, J. Zadeikis, K. Verbėjus, J. Banis.

Viso surinkta $11.00, persiuntimo lėšų 10c. Prisiunčiame $10.90.

P. Czechanovskis.

Batavia, Ill. Pas Jurgį Alksnį per pasilinksminimą užmanius Šaniui suaukavo Rev. Kojai: M. Kriščius, J. Laurynaitis, T. Šurna po 50c.; V. Malanskis, J. Judikauskas, A. Savickas, M. Titiškis, A. Miliušas, A. Rimkas, K. Bačeliunas, M. Bačeliunas, P. Staponavičius, K. Poška, A. Jankauskas, A. Gudas po 25c.; F. Žilnis ir M. Laurinaitis po 10c. Viso $4.70, atmetus 7c. persiuntimo lėšų, prisiųsta $4.67.

AUKOS IŠLEIDIMUI Dro V. KUDIRKOS RAŠTŲ.

London,: Anglija. "Aušros" draugija per balių 20 d. pereito vasario mėn. likosi surinkta Dr. V. Kudirkos raštų išleidimui 1 svaras ir 18 šilingų, kuriuos prisiunčia į "Lietuvos" redakciją, sumoje $9.25, Jurgis Levinskis, kasierius.

FARMOS! FARMOS!

Pirkite Farmas Didžiausioje Amerikos Lietuvių Farmerių kolionijoj, kurioje gyvena jau daugelis lietuvių, žemė lygi ir gera, ne akmenuota ir ne balos. Pulkiausia vieta žmogui, jieškančiam geros ir nebrangios žemės. Galima gauti lengvomis išmokestimis; reikia įmokėti mažą dalį, o kitą galima išmokėti per daugelį metų. Žemė derlinga, auga visoki javai: kviečiai, rugiai, vasarojai, bulvės ir kiti. Yra žemės pagal upes ir ežerus, su tokiais-pat laukais kaip ir Lietuoje, todėl mes ir vadiname tą žemę Naująja Lietuva. Ji guli vakarinėje dalyje Michigano valstijos, nepertoli nuo Chicagos, šale pavietinio miestelio Manistee, Mich. Žemė parsiduoda dabar po $8.00 akeris ir brangiau. Norėdami daugiau dasižinoti ar apžiurėti tas žemes, atvažiuokite ar susineškite su manim, gyvenančiu ant tų žemių, šiuo adresu:

Antan Kiedis,
Peacock, Mich., Lake Co.

SVARBUS DALYKAI VERTI APSVARSTYMO.

Kiek laiko atgal aš dirbau pas daktarus ir specialistus išaiškintoju keletos kalbų. Matydamas, kad žmonės negauna gerų patarimų savo reikalams, aš noriu visiems pranešti, kad aš padėjau savo visą laiką tiems, kurie negavo pasekmingų patarimų. Jei jums yra reikalingas geras daktaras, gydantis ligas už menką atlyginimą su gera pasekme, tai negaišuokite laiko su visokiais niekais, kreipkitės prie manęs. Bedirbdamas pas daktarus aš atsižinojau daug pasekmingų daktarų. *Galiu* patarti gerą daktarą vyrui, moteriai, jaunikaičiui, merginai ir kudikiui. Teipgi žinau didelį skaitlių pasekmingų specialistų, turinčių gerą praktiką gydyme slepiamų ligų be skausmo. Jei jums yra reikalingas geras *advokatas*, kuris veda visokias bylas, civiliškas ir kriminališkas visuose teismuose; jei jums butinai reikalingas išaiškintojas visokių reikalų; jei turite kokius reikalus atlikti, tai negaišinkite laiko, kreipkitės prie manęs. Prisiunčiantiems krasos ženklelį atsakymui duodu patarimą *dykai!* Ofiso valandos: Nuo 10 ryto iki 8 val. vakare. Nedėldieniais nuo 12 ryto iki 2 val. po pietų. Visais reikalais reikia kreiptis šiuo adresu:

Joseph Yushkewitz,
Room 10 — 161 W. Madison st., netoli Halsted gatvės, Chicago, Ill.

Sušelpkite nelaimingą.

Budamas 34 S. L. A. kuopos nariu kreipiausi per "Tėvynę", į visuomenę, prašydamas mane be sveikatos esanti sušelpti. Bet mano balsas likosi neišgirtas, nes viso sušelpimo gavau 67c., už kurį, nors ir mažą, teipgi ištariu ačiu. Taigi bandau vėl jieškoti užjaučiančių man nelaimėje esančiam, kurioje kankinuosi suviršum puse metų. Pagelbėti man galima perkant nuo manęs tikėjimiškas ir skaitymo knygas, paveikslus, abrozėlius, postkartes, ražančius, škaplierius, popieras laiškams su gražiais apskaitymais, britvas nuo vieno dolerio iki 4, rašymui pluksnas. Palangos Trajanką. Knygas parduodu ta pačia kaina, kokia "Lietuvos" redakcijos Katalioge. Teipogi stereoskopus su svietiškais ir šventais paveikslais. Kiekvienas pirkęs bus patenkintas. Užsisakymus meldžiu siųsti adresu: Juozas Mažeika, 105 Clinton ave., Maspeth L. I., New York.

Farmos.

Puikiausia vieta žmogui jieškančiam geros ir nebrangios farmos; parduodame lengvomis išmokestimis; įmokėti reikia maža dalis, o lykis išmokestimis per daugelį metų. Farmos parduodama su triobomis, gyvuliais, mašinomis, puikiais sodais, didžiausioje Amerikos farmerių kolionijoje; žemė derlinga ir gera auginimui visokių vaisių, yra lygi, be akmenų ar balų, auga visoki javai — kviečiai, rugiai, vasarojas, bulvės, teipogi gerai auga daržovės — kopustai, burokai, žemuogės ir kitokios uogos, vanduo tyras, visur geri keliai, netoli bažnyčios ir mokyklos, arti didelių turgviečių, pigi vazma, laivai prieina iš visų Amerikos dalių. Produktai tuojaus išsiunčiami kaip tik pristatoma ir mokama geresnės kainos kaip kitur, nes galima laivais išsiųsti. Žemė yra paupiais ir paežeriais, su puikiomis lankomis augštutinėj daly Michigano valstijos nepertoli nuo Chicagos. Pavietinis miestas Manistee, Mich. yra gražus. aplinkui parduodama farmos. Teipogi tame mieste yra daug visokių darbų ir žiemos laike galima uždarbiauti po pabrikus. Artesnėms žinioms reikia kreiptis į musų ofisą asmeniškai ar laišku savo kalboj. Važiuojame į farmas su pirkikais kas savaitė; perkantiems kelionę atmokame.

Pere Marquette Land Co.,
MANISTEE, MICH.
Chicagoj ofisas 112 S. Clark St., Room 208,

Lotai! Lotai!

SKAITYK APIE NAUJĄ MIESTĄ GARY, IND.

Geriausia proga yra pirkti lotus šitame naujame mieste, norint padvigubinti savo pinigus; nelauk ilgiau, bet važiuok tuojaus, nes kainos kyla ir greitai lotai pabrangs. Čia statoma didžiausi fabrikai ir su laiku bus čia didžiausias ir gražiausias Indianos valstijos miestas. United States Steel Corporation baigia statyti dirbtuvę, kuri atsieis šimtą milijonų dolerių ir joje patilps didelė daugybė darbininkų, kur ir dabar jau priima kasdiena vis daugiau darbininkų prie jos statymo ir neužilgo statymas pasibaigs. Tai bus didžiausios plieno liejyklos visoje Amerikoje. Teip pat pradeda statyti dirbtuvę American Car & Foundry komp. ir daugiau kitų fabrikų, kuriuose gaus darbą šimtai tukstančių žmonių, kaip tik statymas pasibaigs. Taigi reikia suprasti kokia vertė bus lotų neužilgo. Kas nusipirks dabar, tas turės didelį pelną ir padvigubins savo pinigus. Męs parduodame lengvomis išmokestimis, mažai iš kalno įmokėjus, o lykį per daugel metų išmokant, lotai yra arti fabrikų, prie gerų gatvių ir trumpu laiku jie bus didelės vertės. Pirkusiems lotus pastatome namus lengvomis išlygomis, skoliname pinigus ant pirmos hipotekos ir išmainome namus, farmas ir tt. Artesnėms žinioms reikia kreiptis į musų ofisą asmeniškai ar laišku savo kalboj. Važiuojantiems pirkti suteikiame tikieta ir važiuojame kasdien ir nedėldieniais. Ofisas atdaras nuo 10 val. ryto.

Nestlerode & Rozenski
112 S. Clark st., R. 208, Chicago, Ill.

TIKTAI 25c.

Tik-ką išėjo iš spaudos su puikiausiais apskaitymais ir dainomis gromatų rašymui popieros, 2 tuzinai 35c, 1 tuz. 25c. Gramataika angliškos kalbos 25c. Trajanka atvežta iš Palangos, pakelis 50c. — Kitur niekur negausi tokios trajankos, kaip pas mane, nes tai yra tikrai lietuviška. Adresuok teip: J. Miller, 141 ave. A., New York, N. Y.

Labai žingeidi knyga dovanu

Ar skaitei kada knygą vadinamą "SIDABRINIS KRYŽELIS"? Ar žinai ką ji rašo? Jei neskaitei ir nežinai kas ji yra, tai čia bent keliais žodžiais paminėsime jos įturį:

Knygelė **"SIDABRINIS KRYŽELIS"** kaštuoja 50c. Ji aprašo gyvenimą Jėzaus to laiko, kada jis jau buvo pilnai suaugęs vyras ir gyveno mieste Jeruzolimo, žemėje Judėjos ir ten draugavo vien su prasčiokais ir darbininkais žmonėmis, mokindamas juos doros ir susipratimo priešai valdžios ir kapitalo priespaudas. Jo prakalbos susirinkimuose, kokius šiądien męs mitingais vadiname, erzino labai Judėjos valdonus ir didžiunus ir todėl jie jieškojo priekabių, kad apkaltinti jį prieš valdžios įstatus ir kaipo tokį maištininką nužudyti. Ir pasisekė jiems surasti liudininkus, kurie paliudijo, buk Jėzus yra biauriausias maištininkas, draugauja vien su valkatomis, žmogžudžiais, ištvirkėliais ir kursto prasčiokus sukilti prieš valdžią, išpiauti kunigus ir turčius, o pats nori tapti žydų karaliumi. Ant tokių paliudijimų Judėjos valdonai pasiremdami ir nužudė Jėzų baisiausiu kankinimo myriu pakabindami ant kryžiaus, kas tuose laikuose reiškė kartuves, ant kokių kardavo žmogžudžius ir politiškus prasikaltėlius.

Nė knyga paties gyvenimo Jėzaus, nė pati Biblija taip aiškiai, taip plačiai ir taip suprantamai neišaiškina to laiko Jėzaus istorijos kaip ši knygelė. Ji aprašo viską ką Jėzus veikė, už ką jį valdžia norėjo nužudyti, kaip jį sugavo, kaip liudininkai prieš jį liudijo teismuose Kaipošiaus ir Piloto, ką su juom darė kelionėje į Golgothą, nukryžiavojimo vietą ir tt. Jokia religiška knyga taip aiškiai ir taip suprantamai neaprašo Jėzaus istorijos kaip šita knygelė, o ji yra užvadinta pasakų knygelė. Bet tai ne pasaka, o tikra istorija iš Jėzaus gyvenimo, kurią perskaitęs dasižinosi daugiau apie Jėzų kaip iš daugelio kitų knygų ir matysi taip aiškiai tą visą paveikslą, lyg kad pats butum ten buvęs ir savo akimis tą tragediją matęs.

Tai yra brangi knyga, o ją gali pas mus gauti visai dykai. Ar žinai kaip?

Užsirašyk "Lietuvą", užsimokėk $2.00 prenumeratos už visą metą, tai męs tau šią neapsakytos vertės knygelę duosime dovanų.

Kada ją skaitysi, tai žmonės rinksis iš visų kitų namų išgirsti taip stebuklingos istorijos iš Jėzaus gyvenimo. Nors męs visi tikime į Jėzų Kristų, bet ne visi esame girdėję taip pilną ir taip aiškią istoriją kaip ši knygelė ją aprašo. Todėl tuojaus eik į pačtą, išpirk Money Orderį vardu A. Olszewski, 3252 So. Halsted st., Chicago, Ill., ir prisiųsk jį mums,

o gausi "Lietuvą" per dvylika mėnesių kas-sanvaitė ir šitą labai brangią knygelę dovanų.

Šios knygelės męs turime tiktai 500 egz. Todėl pasiskubinkite pakol dar visa neišdalinta.

A. OLSZEWSKIS, "Lietuvos" Išleistojas.

Pirkite namus kada gaunate pigiai.

Visiems yra žinoma, kad murininkai ir kiti darbininkai prie namų statymo surišti į uniją pakėlė užmokestį už savo darbą teip augštai, ir medega statymui namų yra teip brangi, kad be didelių pinigų nėra galima naujus namus pastatyti. Vienok dauguma yra į pardavimą pigia kaina, kuriuos savininkai blogų laikų priversti turi parduoti. Tokių namų turime į pardavimą kelias dešimtis, ir kas nori tuo pigumu pasinaudoti, tegul ateina į musų ofisą, o persitikrins, kad nupirkti namus yra galima labai pigia kaina.

Pavyzdžiui priduriame sekančių namų surašą:

NAMŲ PIRKEJAMS.

Męs turime kelis šimtus gerų namų į pardavimą Chicagoj.

DUOKITE MUMS PROGĄ JUMS PARDUOTI JUOS.

Padaryk kryžiuką keturkampije prieš kiekvieną namą kokį norėtum pirkti, iškirpk tą apgarsininimą ir prisiųsk mums, o męs parodysime jums tokį namą kokį norite.

( ) Murinis namas vienu pagyvenimu, kaina maž-daug apie $.........
( ) Medinis namas vienu pagyvenimu, kaina maž-daug $.........
( ) Medinis namas kelių pagyvenimų, kaina maž-daug $.........
( ) Murinis namas kelių pagyvenimų, kaina maž-daug $.........
( ) Medinis namas su krautuve ir pagyvenimais, kaina apie $.........
( ) Murinis namas su krautuve ir pagyvenimais, kaina apie $.........

Pinigų galiu mokėti $......

Vardas ir pravardė ....

....

Adresas ....

....

Męs gavę nuo jusų šitą informaciją pasiusime jums surašą musų namų tokioms kainoms, kokių norite.

A. OLSZEWSKI,
3252 So. Halsted st., Chicago, Ill.

AUBURN AVE. ARTI 32 GATVES. Medinis namas, 2 pagyvenimai po 4 kambarius. Randa $18. Kaina .... $1900.

AUBURN AVE. ARTI 33 GATVES. Murinis namas ir du lotai. 50x135 pėdų. Kaina .... $4000.

EMERALD AVE. ARTI 28 GATVES. Murinis namas, 2 pagyvenimai. Aukštas basementas. Kaina $2000.

EMERALD AVE. ARTI 32 GATVES. Mediniai namai po 4 ir 5 pagyvenimus. Geroj vietoj. Kaina $3200.

EMERALR AVE. ARTI 36 GATVES. Medinis namas, 4 kambariai. Aukštas basementas. Kaina $1400

EMERALD AVE. ARTI 36 GATVES. Puikus murinis namas, 6 kambariai, 2 lotai. Naujas. Kaina $2750.

HALSTED GATV. ARTI 33ČIOS. Murinis namas, 2 lubų. Randa $45 į mėnesį. Geras bizniui. Kaina .... $4650.

HALSTED GATV. ARTI 33ČIOS. Medinis namas, 6 kambariai. Gerai ištaisytas. Kaina $2200

ILLINOIS COURT ARTI 32 GATV. Murinis namas, 4 kambariai. Lotas 25x56. Kaina .... $1200.

ILLINOIS COURT ARTI 33 GATV. Murinis namas, 9 kambariai. Vana. Naujai ištaisytas. Aukštas basementas, kuriame yra 4 kambariai. Lotas 25x131. Kaina .... $2290.

LOWE AVE. ARTI 32 GATV. 2 lubų murinis namas. 4 gyvenimai po 4 kambarius. Puikus ponamis. Maudykla. Gazas. Išeigos vieta. Užpakalyj didžiojo namo keturių kambarių murinis namelis. Lotas 27x125 pėdas. Randos atneša $644 į metus. Kaina tuojaus perkant tik .... $5.200.

LOWE AVE. ARTI 34 GATV. Murinis namas, 4 rumai ir tvartas. Lotas 27½x127½. Kaina .... $2100.

LOWE AVE. ARTI 34 GATV. 3 lubų murinis namas, 3 pagyvenimai po 6 kambarius. Vanos. Lotas 27½x127½. Puikus namas. Kaina .... $5600.

LOWE AVE. ARTI 36 GATV. Turime kelis murinius namus visokiomis kainomis nuo $3000 iki $7000.

LOWE AVE. ARTI 38 GATV. Medinis namas, 9 kambariai, vana, gazas. Geras namas. Kaina $1700.

PARNELL AVE. ARTI 32 GATV. 2 lubų murinis namas, 2 pagyvenimai po 6 kambarius. Kaina $2000.

WALLACE GATV. ARTI 32 GATV. Murinis namas. Aukštas medinis ponamis. Lotas 25x125. Kaina $1200.

WALLACE GATV. ARTI 33 GATV. 2 lubų murinis namas. Aukštas akmenų ponamis. Puikus namas. Kaina .... $2700.

WALLACE ST. ARTI 35 GATV. 3 lubų murinis namas. Akmeninis priešakys. Krautuvė ir 5 gyvenimai, 2 gyvenimai po 5 kambarius, 3 gyvenimai po 4 kambarius. Lotas 25x125 pėdas. Randos atneša $824 į metus. Kaina tik .... $7.500.

33 GATV. ARTI HALSTED GATV. 5 kambarių medinis namas. Lotas 25x147. Aukštas ponamis. Kaina .... $1700.

33 GATV. ARTI AUBURN AVE. 4 ruimų medinis namas. Lotas 25x147. Aukštas ponamis. Kaina $1400.

Dėl stokos vietos negalime paduoti visus namus, kokius turime ant pardavimo, bet kas nori pirkti sau namą, tegul ateina į musų ofisą, o męs parodysime tokius namus, kokius kas sau nori, ir tenai kur kas nori. Teipgi turime gerus lotus pigiai. Kreipkitės pas:

A. Olszewski
3252 S. Halsted St.

NAUJAUSIOS KNYGOS, GAUNAMOS "LIETUVOS" REDAKCIJOJ.

a5 ADOMIENĖ, Gyvenimo piešinėlis Šatrijos Raganos. Adomienė tarnauja po dvarus aukle. Paauginus vaiką viename dvare, eina į kitą. Graži ir užimanti apysaka iš gyvenimo. Vilnius 1908, pusl. 24, kaina 10c.

No. ATTALEA PRINCEPS. Vertimai Pr Sinlelio. Čia telpa šios gražios apysakos: 1) Attalea Princeps; 2) Kas pergalės; 3) Piemenukas; 4) Kraujas; 5) Du paveikslėliai iš baudžiavos; 6) Šuns likimas; 7) Skrandos Istorija. Vilnius 1906. Puslapių 69. Kaina .... 15c.

No. c25 EMIGRACIJA. Iš darbininkų gyvenimo paveikslėlis. Parašė J. Šliburis. Brooklyn, N. Y. 1908 pusl. 47. Kaina .... 15c.

PIRMA LIETUVIŠKA BANKA AMERIKOJE

3252 SOUTH HALSTED STREET, Kampas 33čios, CHICAGO, ILL.

A. OLSZEWSKIS, Savininkas.

ŠITA BANKA skolina žmonēms pinigus pirkimui namų ir lotų mieste Chicagos nuo mažiausios iki didžiausios sumos. Jeigu perki namą ar lotą, o neturi visų pinigų, ateik pas mus, o męs tau juos paskolinsime už prieinamą procentą ir ant lengvų išmokesčių.

ŠITA BANKA taipgi priima užčēdyjimui pinigus nuo mažiausios iki didžiausios sumos ir moka depozitoriams 3% metams.

ŠITA BANKA taipgi parsamdo žmonēms skryneles (Boxes) pasidējimui pinigų už $3.00 metams. Šios skrynelēs taip yra apsaugotos, kad prie jų nē ugnis nē vagis negali prilįsti.

ŠITA BANKA parduoda namus ir lotus lengvais išmokējimais. Jei nori pirkti namą ar lotą mieste Chicago, ateik pas mus, o męs tau surasime tą ką norēsi ir ką jieškai.

ŠITA BANKA apsaugoja nuo ugnies namus, biznius ir naminius balđus turtingiausiose Apsaugojimo (Insurance) Kompanijose. Taipgi apsaugoja ir gyvastį bei susižeidimą ("Life and Accident Insurance").

ŠITA BANKA iškolektuoja dalis ir skolas iš Europos ir kitų šalių pigiau ir greičiau kaip visos kitos bankos.

ŠITA BANKA parduoda Šifkortes ant visų linijų ir siunčia pinigus į Europą ir visas dalis svieto geriau, greičiau ir pigiau už visas kitas bankas.

KO TIK REIKALAUJATE, ateikite pas mus, o męs su noru išklausysime Jųsų reikalus ir jeigu bus galima, męs juos geriau ir pigiau atliksime už visus kitus.

GYVENANTI tolymesniuose miestuose kreipkitēs prie musų laiškais adresuodami

A. OLSZEWSKI

3252 So. Halsted St. CHICAGO, ILL.

a46 Į ŠVIESĄ PER AŠARAS, apysaka Šatrijos Raganos iš gyvenimo Juozuko lankančio mokyklą. Vilnius 1908, pusl. 50, kaina .... 15c.

672 KAIP LIETUVIŲ SENOVEJE VANDENIMIS KELIAUTA. (Iš "Lietuvių Tautos"). Parašē J. Basanavičius. Vilnius 1908, pusl. 14 (didelio formato 7x10). Kaina ...... 30c.

689 MEDŽIAGA L. Ivinskio biografijai. Spaudon prirengē Dr. K. Grinius, (Iš "Lietuvių Tautos"). Vilnius 1908, pusl. 23 (didelio formato 7x10). Kaina .... 35c.

a99 PELKĖS. Apysaka iš lietuvių darbininkų gyvenimo Amerikoje. Parašē Upton Sinclair, lietuvių kalbon išvertē Kazys Puida. Vilnius 1908, pusl. 468, kaina .... $1.25.

No. 208 BALTRUS TURAZERIS. Drama trijų veikmių iš darbininkų gyvenimo paimta. Parašē P. Langman. Vertē A. M-čys. Brooklyn, N. Y. 1909. Pusl. 81. Kaina .... 20c.

No. 286 PIRMI ŽINGSNIAI. Drama ketuoriose veikmēse. Parašē Br. Vargšas. Drama parašyta iš revoliucijos judējimo Lietuvoj. Chicago, Ill. 1909, pusl. 50. Kaina ...... 20c.

No. 321 VELNIAS — NE BOBA. Dviejų veiksmų komedija ir NEATMEZGAMAS MAZGAS vienaveiksmē komedija. Parašyta P. Petliuko, Vilnius 1909, pusl. 66. Kaina .... 25c.

No. 397 KEPLOS KANČIOS. Eilēs. Parašē Liepukas. Chicago, Ill. 1909, pusl. 28. Kaina .... 10c.

591 VISUOMENĖS ĮNAMIAI. Rašteliai apie tuos gyvunus, kurie esti šale žmogaus. Prof. M. Bogdanovo. Panevēžio mokinių vertimas, kalba taisyta kalbos mokytojo J. Jablonskio. Su daugeliu paveikslēlių, knygelē naudinga kiekvienam perskaityti. Vilnius 1909, pusl. 165, kaina 50c.

b686 LIETUVIŲ TAUTA, Lietuvių Mokslo draugijos raštai. Knyga I, dalis 2. Su 89 paveikslēliais prie Levų lietuvių pasakose. Vilnius 1908, pusl. 183, kaina .... $2.00.

1196 SERGĖKITES AKIŲ APVILKIMO. Lenkiškai parašē Dr. F. Gruda. Atspausta iš Kalendoriaus 1905 m. ..ilžėje, pusl. 15. Kaina .... 5c.

1330 ŽODYNELIS ANGLIŠKAI-LIETUVIŠKAS. Surinkti visi reikalingiausi žodžiai, kuriuos išmokus, lengvai gal'ma angliškai susikalbēti. Worcester, Mass., pusl. 151, drutuose audimo apdaruose. Kaina .... 60c.

1863 BIBLIJA arba visas šventas raštas seno ir naujo Testamento. Tik ką dabar išējo iš spaudos aiškiai šių dienų lietuviškoj rašyboj, lotyniškoms raidēms, pilna Biblija katros lietuviai seniai reikalavo. Yra didelē 6½x3¼ colio, 1127 puslapių, drutu audimo apdarų. Kaina ...... $3.00.

Knygų Kataliogas

No. 4 Alluma ir kitos pasakos Guy de Maupassant'o, vertē J. Laukis. Telpa šios pasakos: 1. Alluma, 2. Netikri brangieji akmenys, 3. Baimē, 4. Du maži kareiviai, 5. Dienynas padukēlio, 6. Mēnesienoje, 7. Vaidulys, 8. Užšalusioj padangēj, 9. Atsikirtimas, 10. Vienatvē, 11. Tēvas ir sunus ir 12. Rožē. Guy de Maupassant yra vienas iš geriausių raštininkų pasakų iš žmonių gyvenimo. Chicago, Ill. 1908, pusl. 136. .... 35c

No. 27 Gyvenimo mokykla. Parašē Orison Svett-Marden. Lietuviškon kalbon išvertē K. žegota. Užrašai pagarsējusių žmonių. Labai naudinga knyga. Didelio formato. Chicago, Ill. pusl. 235. .... $1.25
Apdaryta $1.50

No. 35 Gyvenimo vaizdeliai, susidedanti iš devynių sekančių gražių pasakaičių: Atsisveikinimas, Vagis, Kas kaltas, Gatvēs vaikai, Papar̃čio žiedas, Miško sargas, Signalas, Keleivis, Buvio esybē. Chicago, Ill 1902, puslapių 99. .... 15c

No. 43 Iš gyvenimo lietuviškų Vēlių bei Velnių. Pasakos surinktos d-ro J. Basanavičiaus. Šioje knygoje telpa keli šimtai gražių pasakų, apie rojų (dangų), čyščių, peklą; apie giltinę, marą, cholerą; apie dvasias (dušias), velnius, jų vaidinimąsi ir tt. Pasakos užrašytos tokioje tarmēje, kokioje buvo girdētos. Panevēžyj — pagal tarmę panevēžiečių; Šiauliuose — pagal tarmę šiauliečių; Suvalkų gub. — pagal tarmę suvalkiečių; Prusų Lietuvoje — pagal tarmę Prusų lietuvių; Dzukijoj — pagal tarmę dzukų ir tt. Chicago, Ill. 1903, pusl. 470. Popieros apdaruose. $1.50
Audimo apdaruose. $2.00

No. 44 Iš mano atsiminimų. (Su autoriaus pav.) Parašē Dr. Vincas Pietaris. Spaudon parengē d-ras J. Basanavičius. Platųs bijografiški apipasakojimai kai-kurių Lietuvos vietų. Chicago, Ill. 1905, pusl. 301. .... 75c

No. a44 Iš Gyvenimo Samojēdų. Apie Lizdininkus ir kiti naudingi pamokinimai. 10c

No. 63 Karēs Laukuose. (Kareivio atsiminimai.) Parašē Vsevolod Garšin. Vertē A. Lalis. Užimanti pasaka iš laikų karēs maskolių su turkais. Chicago, Ill. 1906, pusl. 81. .... 20c

No. 67 Lietuviškos pasakos įvairios. Surinko Dr. J. Basanavičius. Dalis I. Čia telpa 141 labai gražių, juokingų, išmintingų ir žingeidžių pasakų. Chicago, Ill. 1903, pusl. 280. ...... $1.25
Drutai apdaryta. $1.50

No. 68 Lietuviškos pasakos įvairios. Surinko Dr. J. Basanavičius. Dalis II. Čia telpa 205 labai gražių ir juokingų pasakų, bovijančių kiekvieną skaitytoją ir klausytoją ir labai naudingos. Chicago, Ill. 1903, pusl. 330. .... $1.25
Drutai apdaryta. $1.50

No. 69 Lietuviškos pasakos įvairios. Surinko Dr. J. Basanavičius. Dalis III. Čia telpa 202 dar gražesnēs ir juokingesnēs pasakos. Chicago, Ill. 1904, pusl. 333. .... $1.25
Drutai apdaryta. $1.50

No. 70 Lietuviškos pasakos įvairios. Surinko Dr. J. Basanavičius. Dalis IV. Chicago, Ill. 1905, pusl. 299. Šioje dalyje, teip kaip ir pirmesnēse dalyse Dro. J. Basanavičiaus surinktų pasakų, telpa keli šimtai užimančių ir juokingų pasakų. Kiekvienas, nusipirkęs iš pam'nētų knygų I, II, III ar IV dalį, turēs per visą savo amžių neišsemamą pasakų turtą. $1.25
Drutai apdaryta. $1.50

No. c71 Laikrodininko atminimai. Pasak Erkman-Šatrijaną sutaisē S. M. Paveikslas iš Napoleono I paskutinių jų kariavimų. Chicago, Ill. 1907, puslapių 44. .... 15c

No. 76 Maxim Gorkij. Pasakojimai. Iš rusų kalbos vertē A. L—is. Turinys: Giesmē apie sakalą, Nenaudēlis, Makaras Čudra, Rudenyj, Dvidešimts šeši ir viena. Chicago, Ill. 1906, puslapių 103. .... 25c

No. 90 Olitipa. Graži apysaka iš laikų savitarpinēs karēs šiaurinēs Amerikos indijonų. Vertē A. Olševskis. Antra pataisyta laida. Chicago, Ill. 1906, pusl. 95. .... 25c

No. 97 Pamokslai išminties ir teisybēs, išguldinēti galvočių visų amžių Lietuvos vaikeliams. Parašē kun. Tatarē. Trečia laida. Čia telpa 128 juokingų, bet išmintingų ir pamokinančių pasakaičių, mokinančių doros ir išminties. Chicago, Ill. 1899, puslapių 182. .... 50c

No. 98 Pragaro atgijimas. Parašē L. Tolstoi, vertē Z. A. Kritiškas piešinys dabartinēs draugijos tvarkos. alegoriškai parašytas. Chicago, Ill. 1908, pusl. 22. .... 10c

No. 100 Pasaka apie kantrią Aleną, dukterį turkų ciesoriaus Antonijaus, kuri per 22 metus vaikščiodama po svietą, daugybę bēdų ir vargų iškentējo. Antra laida. Iš lenkiško vertē A. Olševskis. Chicago, Ill. 1902, puslapių 66. .... 20c

No. 103 Pasaka apie Adomą ir Jievą. Priedas prie sulyginamosios mythologijos. Parašē Paul Lafargue, pagal vokišką vertimą lietuviškai sutaisē P. Miškinis. Chicago, Ill. 1908, puslapių 31. .... 10c

No. 114 Ponas ir bernas. Apysakēlē L. Tolstojaus iš gyvenimo maskolių kaimiečių. Žingeidi norintiems susipažinti su buviu ir sąlygoms maskolių kaimiečių gyvenimo; ji verčia skaitytoją drauge jausti su vargo prislēgtais žmonēmis. Chicago, Ill. 1904, pusl. 60. .... 15c

No. 124 Robinzonas Kruzius. Graži morališka pasaka. Antra pataisyta laida. Chicago, Ill. 1908, pusl. 83. ... 25c

No. 130 Revoliucijos žmonēs. Parašē A. Niemojewski, vertē K. Puida. Telpa čia sekanti apsakymai: 1. Šuntakiais, 2. Viesula, 3. Motiejus Balia, 4. Laisvēs šventē, 5. Juras, 6. Redaktorius, 7. Paukštis, 8. Ponas Jēzus Varšavoje. Knygelē įdomi kiekvienam. Chicago, Ill. 1908, pusl. 76. ...... 20c

No. 134 Sidabrinis kryželis arba dalildē iš Nazareto. Apysaka iš laikų kankinimo Kristaus. Eugenijus Sue. Vertē J. Laukis. Chicago, Ill. 1906, pusl. 169. (Šitą knygelę Vilniaus vyskupas uždraudē lietuviams skaityti.) Kaina 50c

No. 185 Žmogus nepliuškis. Vertē iš švediško Nēris. Labai graži apysakēlē, kaip turtingo prekējo sunus apsivedē su varginga mergina ir laimingiau gyveno už kitus, apsivedusius su turtingoms. Šita apysakēlē užima kiekvieną jauną vaikiną ir merginą ir mokiną žmogiškos doros. Chicago, Ill. 1909, pusl. 23. .... 10c

No. 200 Akis už akį, dantis už dantį. Juokai viename akte. Perdirbta iš vokiško. Chicago, Ill. 1907, pusl. 29. Kaina. 10c

No. 210 Dēdē atvažiavo. Komedija viename akte. Pagal lenkišką sutaisē B. B—a ir M. P—is. Chicago, Ill. pusl. 62. .... 20c

No. 225 Geriaus vēliaus, negu niekad. Komedija viename akte. Pagal lenkišką sutaisē K. B—a ir M. P—is. Chicago, Ill. 1902, pusl. 48. ...... 15c

No. 257 Kun. Gramulos raštinyčioje. Komedija viename akte. Parašē kun. Fr. Hudor. Gražiai parašyta komedija, tinkanti perstatymui. Chicago, Ill. 1906, pusl. 14. .... 15c

No. 262 Mindaugis, Lietuvos karalius. Istoriškas paveikslas 5-se aktuose. Lenkiškai parašē Julius Slowacki. Lietuviškai vertē V. Kapsas (Dr. V. Kudirka). Chicago, Ill. 1900, puslapių 86. .... 25c

No. 286 Pirmi žingsniai. Drama keturiose veikmēse. Parašē Br. Vargšas. Drama parašyta iš revoliucijos judējimo Lietuvoj. Chicago, Ill. 1909, pusl. 50. .... 20c

No. 295 Pietro Caruso. Vieno veiksmo drama. Parašē R. Bracco. Vertē K. Puida. Veiksmo vieta — Neapolis. Šių laikų atsitikimas. Chicago, Ill. 1908, pusl. 32. .... 10c

No. 302 Šiaurēs Karžygiai. Keturių veikmų tragedija. Parašē H. Ibsen. Iš rusų, lenkų ir vokiečių vertimų vertē K. Puida. Veikimas atsibuva Norvegijos šiaurēje karaliaus Eriko Kruvinojo Kirvio laikuose. Chicago, Ill. 1908, pusl. 77. .... 25c

No. 331 Žilē galvon — velnias vuodegon. Komedija viename akte. Pagal lenkišką sutaisē M. P—is. Chicago, Ill. 1902, pusl. 31. .... 10c

No. 381 Gyvybē (kantatas) ir kitos trumpos poēmos. Parašē Jonas Viskoška. Telpa čia eilēs: Gyvybē, Ištvirkēlis, Vylius, 3 sonetai, Proverbai ir Jautimai. Chicago, Ill. 1907, puslapių 41. .... 15c

No. 397 Keplos kančios. Eilēs. Parašē Liepukas. Chicago, Ill. 1909, puslapių 28. .... 10c

No. 436 Revoliucijos dainos. Surankiotos iš visur 24 dainos naujos gadynēs iš revoliucijos atbalsių. Chicago, Ill. 1908, pusl. 30. .... 15c

No. 442 Svajus arba vaizdas siekimo augštybēs. Tragedija-poēma. Penkiuose aktuose. Parašē Jonas Viskoška. Yra fantastiškas piešinēlis, parašytas sceniškoje formoje. Chicago, Ill. 1907. pusl. 135. .... 40c

No. 471 Akyvi apsireiškimai sviete, į kuriuos žmonēs nuolat žiuri, bet jų gerai nesupranta. Su 7 paveikslēliais. Labai naudinga knygelē tiems kurie nori sužinoti, iš ko darosi žaibai, griausmai, lietus ir sniegas. Kas yra debesiai, ant ko jie laikosi ir tt. Chicago, Ill. 1894, pusl. 79. .... 25c

No. 472 Apsireiškimai atmosferoje arba meteorologija. Pagal profesorių Vojeikov'ą sutaisē Šernas. Aprašo, iš ko susitveria ore žaibai ir griaustiniai, nuo ko atsiranda ant dangaus įvairios šviesos ir šešēliai, ir daugybē kitų įvairiausių ore apsireiškimų. Plačiai ir labai suprantamai paaiškinta, kaip galima sužinoti oro permainas ir daug kitų įdomių dalykų. Kiekvienas aprašymas, aiškesniam supratimui, parodytas ant paveikslo. Norintiems arčiau susipažinti su oro ypatybēmis, verta perskaityti. Chicago, Ill. 1907, pusl. 238. .... 75c
Apdaryta. $1.00

No. 473 Apie žemę ir kitus svietus, jų buvį ir pabaigą. Pagal Heilpermą, Falbą ir kitus sutaisē Šernas. Aprašo, kas yra žemē, iš ko ji susideda, ant ko laikosi ir kaip sukasi. Kas yra saulē, žvaigždēs, mēnulis, planētos, kometos ir kitos retai matomos žvaigždēs. Su 30 astronomiškų paveikslų. Yra tai vienatinē knyga, iš kurios žmogus tikrai gali apsišviesti. Chicago, Ill. 1896, pusl. 255. .... 75c
Ta pati apdaryta. $1.00

No. 480 Biologija arba mokslas apie gyvus daiktus. Pagal profesorių Nusbaumą sutaisē Šernas. Mokslas, kokiu budu radosi gyvi sutvērimai ant musų žemēs, kaip jie vystēsi, pradējus nuo mažų vabalēlių, iki daējo lig paukščių, žvērių ir paties žmogaus. Su paveikslēliais. Chicago, Ill. 1901. pusl. 147. .... 40c

No. 490 Dvi Kelionī į Tolimą šiaurę. Sutaisē S. Matulaitis. Labai žingeidus ir naudingas aprašymas iš kelionēs į šiaurēs poliusą. Chicago, Ill. Kaina.... .... 20c

No. 507 Gamtos istorija Pagal Bert vertē Dr. A. Bacevičia. Knyga su daugeliu vabalų, žuvių, žmonių, medžių ir akmenų paveikslēlių; trumpai, aiškiai ir suprantamai išaiškina gamtos istoriją, ypač tuos dalykus, į kuriuos žmonēs žiuri, bet jų gerai nesupranta. Chicago, Ill. 1903, pusl. 209. .... 50c

No. 508 Gamtos pajiegos ir kaip iš jų naudotis. Pagal Bitnerį sutaisē Šernas. Svarbios moksliškos vertēs knyga, su daugybe paveikslų įvairių mašinerijų ir kitokių prietaisų išnaudojimui gamtos pajiegų. Chicago, Ill. 1904, pusl. 238. .... 50c

No. 516 Iš kur atsirado musų naminiai gyvuliai ir auginami augmenys? Pagal Lunkevičių sutaisē Šernas. Su paveikslēliais. Chicago, Ill. 1901, puslapių 73. .... 20c

No. 525 Kaip gyvena augmenys? Pagal Lunkevičių ir kitus sutaisē Šernas. Su paveikslēliais. Yra tai aprašymas apie įvairius musų žemēs augalus, jų sudējimą ir atmainas, gyvį ir plētojimąsi nuo pat menkiausių pavidalų iki didžiausių ir tobuliausių. Chicago, Ill. 1901, pusl. 129. .... 35c

No. 526 Kada ir kokiu budu svietas sutvertas. Parašē Prof. Dr. M. W. Meyer. Iš vokiečių kalbos vertē J. Ilgaudas. Aprašyta, kokiu budu tveriasi dangiški kunai ir kaip musų žemē susitvērē, teipgi, kokiu budu atsirado ant jos gyvybē. Su paveikslais. Chicago, Ill. 1906, pusl. 140. ...... 35c

No. 527 Kada ir kokiu budu gali svietas kada-nors pasibaigti. Parašē Prof. Dr. M. Wilh.Meyer. Iš vokiečių kalbos vertē J. Ilgaudas. Knygelēje aprašyta svieto pabaiga. Kas nori atsižinoti, kada ir kokiu budu gali svietas pasibaigti, tegul perskaito šitą knygelę. Chicago, Ill. 1906, pusl. 135. Kaina. 35c

No. 545 Nematomi priešai ir draugai žmonių. Pagal Bitnerį sutaisē Šernas. Aprašymas smulkiausių bakterijų, gimdančių visokias ligas pas žmones, jų susekimas, vystymąsi ir tt. Su paveikslēliais. Chicago, Ill. 1905, pusl. 113. .... 30c

No. 548 Oras, Vanduo, Šviesa ir Šiluma. Lekcija Prof. Blochmano'o. Sutaisē Šernas. Visiems suprantamai aprašyta ypatybēs chemiško ir fiziško proceso, aiškesniam parodymui kurio yra daugelis tam tikrų paveikslēlių. Chicago, Ill. 1907, pusl. 138. .... 40c

No. 553 Pažjimas organiško svieto. Pagal Bitnerį sutaisē Šernas. Knyga didelēs moksliškos vertēs. Ji aprašo tvērimąsi viso sutvērimo ir visų gamtos sutvertų daiktų; parodo, pagal seniausius ir giliausius žemēs sluogsnius, daug milijonų metų atgal gyvenusius ant žemēs augmenis, vabalus, žvēris, paukščius ir tt. Su paveikslēliais. Chicago, Ill. 1905 pusl. 137. 35c

No. 566 Senų gadynių liekanos gyvi sutvērimai. Pagal Hutchinsoną sutaisē Šernas. Su paveikslēliais. Aprašo seniausių gadynių įvairius sutvērimus, gyvenusius ant žemēs dar prieš atsiradimą žmogaus. Šiandien tų sutvērimų kunus žmonēs, kasdami gilius šulinius, kanalus, arba imdami iš žemēs anglis, randa giliai palaidotus žemēje. Tulų sutvērimų atrado čielus, nesugadintus kunus, užklotus keliolikos sieksnių storio žemēs eile. Jie yra šiandien išstatyti įvairiuose muzējuose, iš kurių žmonēs mokinasi pažinti, kaip sena yra musų žemē. Mokslinčiai, pagal storumą ir senumą žemēs sluogsnių, kuriuose tų sutvērimų kunus randa, gali spręsti, kaip sena yra musų žemē ir kaip seniai žmogus ant jos atsirado. Chicago, Ill. 1900, pusl. 370. .... $1.00
Apdaryta. $1.25

No. 569 Svieto pabaiga. Iš rusiško vertē Pr. Siulelis. Kas nori atsižinoti, kada bus svieto pabaiga, tegul perskaito šią knygelę. Chicago, Ill. 1902, pusl. 31. .... 10c

No. 597 Žvērys ir žmogus. Pagal Schmehl'į sutaisē Šernas. Mokslas apie subudavojimą kuno visokių žvērių, paukščių, sąnarkojų, žarnapilvių ir žmogaus. Kiekvienas žvēris arba gyvis aprašytas kas sau su visomis jo ypatybēmis ir kokią gyvunų giminę jis tveria. Su paveikslēliais. Chicago, Ill. 1906, pusl. 313. .... $1.00
Apdaryta. $1.25

No. 606 Airija. Lapai iš istorijos Airijos. Parašē A. Janulaitis. Chicago, Ill. 1908, pusl. 53. .... 15c

No. 630 Ethnologija arba mokslas apie žemēs tautas. Pagal Dr. M. Haberlandą parašē Šernas. Su paveikslēliais. Yra tai svarbiausia moksliška knyga apie visas musų pasaulēs žmonių veisles. Ji parodo visų viešpatysčių, visų žemēs kraštų ir net mažiausių šalelių žmones ir jų paveikslus. Aprašo jų kilmes, parvą, tikējimą, papročius, užsiēmimą ir abelnai viską. Kas nori pilnai pažinti žmonių istoriją, tegul perskaito šią knygą. Chicago, Ill. 1903, pusl. 667. .... $2.00
Apdaryta. $2.50

No. 641 Geografija arba žemēs aprašymas. Pagal Geikie, Nalkovskį ir kitus sutaisē Šernas. Su paveikslēliais. Aiškiai ir suprantamai aprašo musų žemę, jos pavidalą, didumą ir platumą; jos kalnus, jų vardus, augštį, vulkanus, metančius iš savęs ugnį; iš kokių sluogsnių susideda žemē, kur ir kiek joje yra anglių, geležies, aukso, druskos ir kitų gērybių; kiek marių, ežerų, upių, jų vardai, plotis, gylis; kokie kuriuose vandenys: surųs, prēski, kartųs: kokie juose gyvena gyvunai ir tt. Žemē aprašyta dalimis: išskaitytos visos viešpatystēs, karalystēs, kunigaikštystēs, respublikos ir tt. Kiek kurioje žemēje yra gyventojų; kokie jų tikējimai, kalbos, papročiai, užsiēmimai, pramonēs, išdarbiai, ir tiesos; kokie miestai, su kiek gyventojų, fabrikų, pramonių; kur kokio orai: šalčiai ar karščiai, lytųs ar giedros; kur koks ilgis dienos ir nakties. Knyga didelē 6x9 colių, ant geros standžios popieros spaudinta. Chicago, Ill. 1906, pusl. 469. Kaina. $2.00
Ta pati apdaryta audimo apdaruose, parašai ant nugaros ir šono. $2.50

No. 655 Istorija abelna. Dalis I. Nuo seniausių laikų Chinijos — 2800 m. pr. Kr. iki galutiniam išdalinimui imperijos Aleksandro Makedoniškojo 146 m. pr. Kr. Surašē Dr. A. Bacevičia. Su paveikslais, parodančiais tų laikų piramidas, sienas pilių, tvirtovių; typus kunigų ir kareivių. Hieroglifus Akkadų rašto ir tt. Chicago, Ill. 1904, pusl. 498. .... $1.00
Ta pati tvirtuose apdaruose. ... $1.25

No. 657 Istorija Suvienytų Valstijų Šiaurinēs Amerikos nuo atradimo ir dar prieš atradimą Amerikos iki 1896 m. Aprašo, kaip Kolumbas atrado Ameriką, kokie čia tada žmonēs gyveno, kokie žmonēs pirmiausiai iš Europos pradējo plaukti į Ameriką, kokios karēs buvo, už ką kariavo ir kokiuose metuose; kiek buvo prezidentų, kokie ir kiek kuris gero šiai šaliai padarē. Prie galo knygos telpa Suvienytų Valstijų Konstitucija, kuri yra reikalingiausia žinoti kiekvienam žmogui, gyvenančiam šioje šalyje. Chicago, Ill. 1896, pusl. 364. .... $1.00
Ta pati audimo apdaruose, aukso litaros ant nugarōs ir šono. $1.25

No. 658 Istorija Chicagos Lietuvių, jų parapijų ir kun. Kraučuno prova su laikraščiu "Lietuva", buvusi balandžio mēnesyje 1899 m. Čia telpa aprašymas: kiek lietuvių yra Chicagoje, kiek lietuviškų draugysčių, su kokiais vardais ir siekiais; chronologiška peržvalga Chicagos lietuvių darbų nuo pat čia jų atsiradimo iki pabaigai 1900 metų; istorija jų parapijų ir prova kun. Kraučuno su "Lietuva". Chicago, Ill. 1901, pusl. 580. Kaina. $1.00
Apdaryta. $1.50

No. 678 Lietuvių Pratēviai Mažeje Azijoje nuo senovēs iki jie pateko po valdžia Persų. Parašē Lietuvos Mylētojas (Dr. J. Šliupas). Knyga turi 283 puslapius ir 4 dideles mapas, parodančias vietas, kur senovēje gyveno lietuvių pratēviai. Aprašo lietuvių padējimą dar 800 metų prieš Kristaus gimimą. Chicago, Ill. 1899. .... 50c

No. 722 Trumpa senobēs istorija. Pagal prof. R. Vipper vertē iš rusų kalbos D. Su paveikslais senoviškų liekanų ir 5-iais spalvuotais žemlapiais (mapomis). Yra tai tikriausia svieto istorija nuo seniausių laikų, daug metų prieš Kristaus gimimą iki nupuolimo Rymo viešpatystēs. Chicago, Ill. 1904, pusl. 305. .... $1.00
Drutuose apdaruose. $1.25

No. 851 Apie turtų Išdirbimą. Parašē Schram. Vertē S. M. Veikalas gvildenantis politišką ekonomiją. Kokiais keliais išsidirba turtai, kaip jie susikrauna ir kaip atsiliepia ant gyvenimo draugijos. Chicago, Ill. 1900, pusl. 139. .... 35c

No. 856 Aukos Karēs Dievui. Parašē Jonas Gražys. Ši knygelē aprašo, kokios kada buvo karēs, kas buvo jų priežasčia, kiek blēdies padarē ir daro žmonēms ir kas į jas žmoniją stumia. Chicago, Ill. 1902, pusl. 40. .... 10c

No. 861 Dr. J. Basanavičius. Lenkai Lietuvoje. Iš rusų kalbos vertē V. Gintautas. Nurodymai, kaip lenkiška kalba sunaikino ir sudemoralizavo Lietuvą ir kaip ji kenkia lietuvystei sulyg šiai dienai. Chicago, Ill. 1903, pusl. 41. .... 15c

No. 907 Kaip žmonēs su ponais kovojo? Sodiečių sukilimai Ispanijoje XV amžiuje, Anglijoj XVI amžiuje. Parašē A. J—tis. Chicago, Ill. 1908, pusl. 34. .... 10c

No. 921 Labdarybē pirmiaus ir dabar. Parašē P. Lafargue. Vertē M. N—as. Telpa čia: I. Senovēs pagonų labdarybē, II. Vyskupų ir vienuolių labdarybē ir III. Buržuazų labdarybē. Chicago, Ill. 1908, pusl. 36. .... 10c

No. 925 Moteris ir jos vieta žmonijoje. Parašē J. Laukis. Šita knygelē aiškina moterų klausimą, todēl yra akyva perskaityti moterims ir vyrams. Kalbētojai joje atras sau daug medžiagos. Chicago, Ill. 1908, pusl. 47. Kaina. 15c

No. 946 Priedelis prie lietuviško klausimo. Raštelis gvildenantis lietuvystēs reikalus po valdžia Rusijos ir po įtekme lenkystēs. Chicago, Ill. 1905, pusl. 38. .... 10c

No. 970 Tautiškos Politikos Knygynēlis. Telpa čia Rusijos policijos viešpatavimas, persekiojimas ypatos laisvēs, draugijų ir susirinkimų, laisvēs žodžio ir sąžinēs, ir kame išganymas. Chicago, Ill. 1907, pusl. 47. .... 10c

No. 1102 Auginimas ir maitinimas mažų kudikių. Parašē Dr. J. Kulis. Chicago, Ill. 1907, pusl. 28. .... 10c

No. 1135 Hygiena arba mokslas apie užlaikymą sveikatos. Pagal Bernesą, D-rą Noll ir kitus sutaisē Šernas. Kas ją su atyda perskaitys, pataikys apsisaugoti nuo visokių ligų, užlaikyti čielybēje savo sveikatą, pailginti savo amžių ir užauginti sveikus ir tvirtus savo vaikus. Chicago, Ill. 1897, pusl. 132. .... 35c

No. 1140 Išsivystymas vaisiaus gyvunų. Parašē Dr. J. Kulis. Su daugeliu paveikslēlių iš embriologijos. Chicago, Ill. 1907, pusl. 21. .... 10c

No. 1157 Koks privalo buti vaikų auklējimas? Rankius raštų, parašytų D-ro J. Šliupo. Chicago, Ill. 1908, puslapių 91. .... 25c

No. 1176 Pamatas Visokiai Reformai. Vadovas sveikatai, turtui ir laisvei. Populiariškas raštas apie klausimą valgybos. Parašē Otto Carque. Su raštininko leidimu vertē J. Laukis. Knygutē nurodo, kad mēsa ir kai-kurie kiti, teip pavadinti dilginanti valgiai yra netinkančiais žmonēms maistais. Chicago, Ill. 1907, pusl. 113. 30c

No. 1209 Angliškos Kalbos Vadovēlis tiems, kurie nori trumpu laiku pramokti angliškai susikalbēti kasdieniniuose reikaluose. Sutaisē J. Laukis. Antra pataisyta laida. Chicago, Ill. 1908, pusl. 90. .... 25c

No. 1210 Aritmetika. Sutaisē S. Skačkauskas. Lengvas budas išmokti skaitliuoti (rokuoti). Knyga padalyta į penkis skyrius. Skyrius I. — Apie skaitlius. Skyrius II — Trupiniai. Skyrius III — Dešimtiniai trupiniai. Skyrius IV — Prilyginimai ir proporcijos. Skyrius V — proporcijų prievadinēs. Chicago, Ill. 1897, pusl. 104. 25c

No. 1300 Rankvedys angliškos kalbos. Pagal Ollendorfą, Harvey, Maxwell ir kitus surašē J. Laukis. Yra tai praktiškiausia knyga išsimokinimui angliškos kalbos pačiam per save be pagelbos mokytojo. Chicago, Ill. 1906, pusl. 307. .... $1.25
Apdaryta. $1.50

No. 1328 Žodynas lietuviškai-angliškos ir angliška-lietuviškos kalbų (abi dalys — I ir II, t.y. No. 1326 ir No. 1327) vienoje knygoje. Yra tai reikalingiausia knyga norintiems gerai pažinti anglišką kalbą. Formatas ir apdarai tokie pat kaip No. 1327. $6.00

No. 1326 Žodynas lietuviškai-angliškos kalbos. (Dalis I.) Sutaisē A. Lalis, Čia rasi visus lietuviškus žodžius išguldytus angliškai. Kožnas žodis paženklintas kursyvoms litaroms prie kokio gramatikos skyriaus jis priguli. Knygos formatas 6x9 colius. Kieti audimo apdarai. Chicago, Ill. 1902, pusl. 382. .... $2.00
Popieros viršais. $1.75

No. 1327 Žodynas angliškai-lietuviškos kalbos. (Dalis II.) Sutaisē A. Lalis. Čia rasi visus angliškus žodžius išguldytus lietuviškai. Prie kiekvieno angliško žodžio kabēse yra pridēta tarmē, kaip žodžius angliškai tarti, teipgi kiekvienas žodis paženklintas kursyvoms litaroms prie kokio gramatikos skyriaus jis priguli. Knygos formatas 6x9 colius. Gražiais drutais apdarais, nugara ir kampai drutos, gražios moroko skuros, šonai audimo, ant nugaros parašas aukso litaroms, lapų kraštai marmuruoti. $4.00
Ta pati knyga popieros apdar. $3.00

No. 1329 Žodynas. Tas pats kaip No. 1328, tik pilnai apdarytas brangia, grazia moroko skura. (Čia audimo nēra nē biskio.) $7.00

No. 1420 Tikyba ar mokslas. Tikējimiški, moksliški ir draugiškai-politiški tyrinējimai, surankioti D-ro J. Šliupo. Antras pataisytas ir padidintas spaudimas. Chicago, Ill. 1901, puslapių 211. .... 50c

No. 1428 Vaišēs Kristaus pas popiežių Pijų IX. Parašē Viktoras Hugo. Antra laida. Chicago, Ill. 1907. Kaina. 10c

No. 1457. Dangaus Augštumas ir Žmogaus Senumas; Anykščių Šilelis ir daugelis naudingų žinių. Sutaisē P. M. Pusl. 112. .... 15c

No. 1498 Lietuviškas Sapninykas, surinktas iš daugelio svetimų sapninykų ir sutaisytas pagal tikrą persiškai-egiptišką sapninyką, su aprašymu planetų atspējimo ateities. Geriausiai išguldo visokius sapnus, kokie tik žmogui prisisapnuoti gali. Chicago, Ill. 1895, pusl. 205. .... 50c
Tas pats drutai apdarytas. 65c

No. 1515 Naujas pilnas Orakulas arba knyga burtų, monų ir visokių paslapčių ir praktiška C. C. St. Germain Delnažinystē, su paveikslēliais. Surinko ir išguldē iš svetimų kalbų J. Laukis. Yra tai didžiausia ir praktiškiausia monų knyga, burtų ir delnažinystēs mokslo. Formatas 6x9 colius, ant viršaus apdarų koloriuotas paveikslas burtininko ruimo. Chicago, Ill.1904, pusl. 412. .... $2.50
Apdaruose. $3.00

No. 1521 Paslaptys Magijos bei Spiritizmo šviesoje mokslo. Pagal svetimus šaltinius lenkiškai sutaisē F. J. Lietuviškai vertē J. Laukis. Yra tai išaiškinimas monų darymo. Šioje knygoje atrasite visas monų ir burtų paslaptis ir jas suprasite, nes aiškiai aprašytos ir paveikslais parodytos visos slaptybēs ir budai jų darymo. Chicago, Ill. 1903, pusl. 262. ...... 50c

No. 1525 Rankvedis gromatų rašymui. Knygelē pamokinanti, kaip rašyti gromatas į firmas, pažįstamus, gimines, prietelius, mylimus ir mylimas prieš apsivedimą, į ponus, kunigus, vyskupus ir kitas augštos luomos ypatas. Pasveikinimai ant Naujų metų, dienoje varduvių, gimimo ir kituose atsitikimuose. Chicago, Ill. 1895, pusl. 115. .... 35c

Maldaknygės.

Mažas Aukso Altorius — Katalikiška Maldų knygelē.

Šios 7 knygelēs yra naujausio spaudimo ir gražesnēs už senian spaudintas. Popiera balta, slidi, drukas stambus, didumas knygelių 3×4½ colio. Maldos: rytmetinēs, vakarinēs, prie spaviednēs, komunijos, mišių, mišparų, ir daugybē kitų. Mišių maldos su abrozēliais; mišparai lietuviški ir lotyniški. Keletas lotyniškų giesmių, giedamų prie išstatymo ŠŠ. Sakramento, procesijų, pakrapinimo ir tt. 6 Litanijos, psalmēs Šv. Marijos P. ir Karaliaus Dovydo, aktai, ražančiai, stacijos, karunka, keliolika šventų giesmių ir tt.

No. 1801 Prastais, drutais apdarais, auksintais kraštais, be apkalimo. 50c

No. 1802 Prastais, drutais apdarais, auksintais kraštais, apkaustytoms briaunoms pasidabruotoms blētelēms, su kabute. 60c

No. 1803 Moroko skuros minkštais apdarais, apvaliais kampais, auksinti kraštai, parašai ir auksuota kvietka ant vieno šono. $1.25

No. 1804 Francuziškos slidžios skurelēs minkštais apdarais, apvaliais kampais, aukso kvietka, kryžius, parašai ir kraštai. $1.50

No. 1805 Apdēta baltais sloniaus kaulais ir celuloida, 2 sidabriniai medalikēliai kabo ant lenciugēlių, aksomo nugarą, apkaustytos briaunos sidabruotomis blētelēmis, su kabe, auksinti kraštai. $1.25

No. 1806 Baltos celuloidos apdarai, vienų ornamentai kaip ant šio paveikslo, kitų gi graži aukso šakelē ir aukso litaroms knygos vardas atspaustas, su kabute, auksinti kraštai. $1.50

No. 1807 Baltos celuloidos apdarai, ant vieno šono kvietkuotas kielikas, su kauline kabute, auksinti kraštai. Kaina. $1.75

BREVIORĒLIS.

Katalikiška Maldų Knygelē Paveesta Katalikiškai Lietuvos Jaunuomenei.

Knygelēs miera 2¾×3¾ col. Puslapių 140, storis ¼ col. Mažiausia, gražiausia ir smagiausia maldaknygē neštis bažnyčion. Mišios, mišparai ir suplikacijos yra dviejose kalbose: lietuviškai ir lotyniškai. Turi visas reikalingas maldas ir kalendorių, teip kaip didelē knyga. Balta, plona, gera popiera. Čia yra jų paveikslēliai ir kainos:

No. 1901 Juodi, kieti, druti audimo apdarai, išrodo kaip skuriniai, gražus išspausti išmarginimai, lapų kraštai raudoni. 35c

No. 1902 Juodi, kieti, druti audimo apdarai, išrodo lyg skuriniai, gražus

išspausti išmarginimai, auksuotas kryžutis ant šono, auksuoti lapų kraštai. Kaina. 40c

No. 1903 Juodos francuziškos skurelės kieti lygus apdarai, auksiniai parašai ant šono ir nugaros, lapų kraštai apsčiai raudonai auksuoti, rundini kampai. 75c

No. 1904 Juodos francuziškos lygios skurelės, minkštai iškimšti apdarai, kampai išmarginti, auksiniai parašai ant nugaros ir šono, raudonai apsčiai auksinti lapų kraštai, rundini kampai. Kaina. $1.00

"LIETUVOS" AGENTAI.

Pas šiuos agentus galima užsisakyti "Lietuvą" metams ar pusei metų ir užsimokėti.

Vincas Pukas—Keliaujantis Agentas.
V. K. Račkauskas keliaujantis agentas.
Jonas Janušas keliaujantis Agentas po Illinois valstiją.

Brooklyn, N. Y.
A. Leeniauskas, 347 Rodney Street.
Jonas Lutkauskas, 112 Grand st

Baltimore, Md.
L. Gawlis, 1834 N. Castle Street.
Vincas želvis, 709 W. Lombard St.

Chicago, Ill.
Jonas Balčas, 1098 So. Leavitt st
M. Dudas, 51 W. 25th St.
M. Fanstel, 4501 So. Laflin St.
Charles Laban, 10802 Michigan Ave.
Vinc. Linka, 124 W. 21st St.
Geo. A. Pupausky, 1112 S. Leavitt St.
K. Steponis, 873 — 34th Pl.
Juozas Volmeris, 168 W. 18th St.
K. T. Urbutis, 4552 So. Ashland Ave.
Ant. žukauskis, 871 — 34th Pl.

Cleveland, Ohio.
Pov. šukis, 6524 Forman Ave. S. E.

Cambridgeport, Mass
Pet. Bartkevičius, 719a Main St.
C. Kavolius, 42 Washington St.

East St. Louis, Ill.
Juoz. Rainis, 452 Collinsville Ave.

HARTFORD, CONN.
Kar. Lesevičius, 40 Mulberry st.

Herrin, Illinois.
J. T. Adomaitis, Box 708.

Kenosha, Wis.
M. Petrauskas, 361 Quince St.

Melrose Park, Ill.
F. A. Golubickas, Box 172.

Millinocket, Me.
Jurgis Tumosa.

MINERSVILLE, PA.
J. Ramanauskas, Box 538.

New Britain, Conn.
M. J. Čeponis, 21 Pleasant Street.

Newark, N. J.
V. Ambrazevičia, 178 Ferry Street.

NORWOOD, MASS.
B. A. Tumavičius, 346 Lenox st.

Pittsburg, Pa.
Jonas A. Ignotas, 46 So. 22-nd Street.
J. G. Millauckas, 37 So. 19th st.

Paterson N. J.
A. Varaškevičius, 28½ Putnam St.

Pittston, Pa.
J Kazakevičia, 103 No. Main St.

Plymouth, Pa.
V. S. Kreivenas, Box 1020.
S. Poteliunas, 345 E. River St.

So. Boston, Mass.
N. Gendrolius, 224 Athens Street.

Scranton, Pa.
Juoz. Petrikys, 1514 Ross Ave.

Shenandoah, Pa.
Kryžanauskas, 12½ Cherry Street.
And. Mačis, 138 So. Main Street.

Springfield, Ill.
Tachilauckas, 710 Enos Ave.

SEELYVILLE, IND.
Ad. Kazakevičia

Turners Falls, Mass.
K. P. šimkonis.

Tacoma, Wash.
D. J. Puišis, 220 E. 26th st.

Union City, Conn.
D. F. Eimaitis, Box 72.

Waterbury, Conn.
J. žemantauskas, 39 W. Porter St.
Jurgis žemaitis, 824 Bank st.

Wilkes-Barre, Pa.
A. P. Aleks, 71 No. Hancock St.

Worcester, Mass.
Ant. Bernotas, 12 Harlem Street.

Westville, Ill.
Juozas J. šlikas.

Dr. P. G. WIEGNER
(IŠ LATVIJOS)
Priima ligonius savo ofise:
3315 S. MORGAN ST.
Kasdieną iki 2 val. po pietų ir nuo 6 val. vakare. **Telefonas: Yards 709.**

Ponia Ona Miller
(pagal vyrą Jankauskienė)
SENIAUSIA LIETUVĖ-AKUŠERKA CHICAGO
Dabar gyvena priešai Ruble st.
107 Canalport Avenue
Telephonas — 3619 Canal.

Vienatinė Lietuviška Sankrova
ir agentura literaturos ant "North Side" Chicago. Čion galima gauti mokslišką, svietiškų ir dvasiškų knygų, rašančių, škaplierių, abrozėlių, visokių laikraščių, Amerikos ir Europos ir popierų gromatoms. Teipgi užlaikau visokio tavoro: juodylo, plunksnų, plunksnų, drukuojamų mašinukių, britvų, stereoskopų ir daugelio kitų daiktų. Neužmirškite atsilankyti, o busite užganėdinti.
PETRAS M. KAITIS
281 N. North ave. Chicago, Ill.

VYRAMS TIKTAI
Kas gali but matyta
GALERIJOJ MOKSLO
344 So. State St. CHICAGO, ILL.
arti Harrison gatvės
INEJIMAS DYKAI!
Žingeidumai Pathologijos
Žingeidumai Osteologijos
Žingeidumai Gromuliavimo Organų
Tyrinėk pradžią ir išsivystymą žmogiškos rasos nuo lopšio iki grabo, pamatyk keistumus gamtos, žingeidumus ir milžiniškumus.
Tyrinėk įtekmę ligos ir paleistuvystės, perstatytas gyv didum figurose, sveikuose ir ligotuose padėjimuose. Lavus išrodinėtojas atsakinėja visokius klausimus. Didžiausia proga tavo gyvenime.
INŽENGA DYKAI!
Atidaryta kasdien nuo 8 valandos ryto iki vidurnakčiui.
LIUOSA GALERIJA MOKSLO
344 S. State St. Chicago, Ill.

Tau Seksis!
Jeigu nusipirksi knygutę **"Kaip padaryti Monus"** ir išmoksi iš jos daryti monus. Uždirbsi vakarais daugiau rodydamas monus negu dienomis prie sunkaus darbo. Knygutėje aprašyti **63** monai. Kaina **50c.** Pinigus siųsk markėmis ar Money Orderiu adresuodamas
JONAS ILGAUDAS
7716 So. Peoria St., CHICAGO, ILL.

F. P. Bradchulis
ATTORNEY & COUNSELOR at LAW
Atwood Bldg., Room 806
132 S. Clark Cor. of Madison St.
CHICAGO, ILL. Tel. Franklin 1178.
Lietuvys advokatas, baigęs jurisprudencijos mokslą čia Amerikoje. Veda visokias bylas, civiliškas ir kriminališkas visuose teismuose (suduose).
Gyv. 3112 S. Halsted St., arti 31-mos gat.
Telephone Yards 6046.

ATYDAI BROOKLYNO LIETUVIU
Nauja Lietuviška apavų krautuvė (Shoe Store), 41 Grand st., Brooklyn, N. Y., netoli Houston ir Grand ferų.

Užlaikau geriausios firmos tavorą. Parduodu kuoteisingiausiai ir pigiau negu žydai. M. M. Kuliavas.

Telefon Yards 471.
Notary Public
(Lietuviškas Notaras)
Išdirba visokias legališkas popieras, kaip tai: Plenipotencijas, Kontraktus, Bill of Sale, Testamentus, Affidavits ir kitoniškus. Inkorporuoja draugystes.
J. J. Hertmanowicz
Ofisas
A. Olszewski'o
3252 So. Halsted, Cor. 33rd St. Chicago, Ill.

Naujas Išradimas
Sustiprinimui ir užlaikymui plaukų. Tukstančiai plikų žmonių atgavo puikius plaukus, sulaiko slinkimą plaukų galvos labai trumpame laike. Vietoje senų atauga nauji, gražus plaukai. **Visokia informacija dykai.** Artesnėms žinioms reikia rašyti įdedant krasos ženklelį.
PROF. J. M. BRUNDZA
BROADWAY & SO. 8TH ST., BROOKLYN-NEW YORK.

AR TU SERGI

Ar tavo liežiuvis lštižes, skaudus ir išbertas spuogeliais? Ar burna prikartėjus, smirda kvapas, veidas išbertas spuogais, negali valgyti, pykšta širdis, vemi, skrepliuoji rytmečiais, jauti deginimą ir sunkumą krutinės duobukėje, atsirugsti negardžiu skystimu arba vėju, ėda rėmuo, esi silpnas ir greitai pailstantis, užeina seilėtekis ir sutirštėjimas seilių, negali miegoti, ima snaudulys po pavalgymui, kankina diegliai šonuose, gurgimas vidurių, gumbas, negardus skonis burnoje, trumpas kvapas, greitas nuvargimas, plakimas širdies? Jeigu teip tai nelauk, tuojaus prisiųsk mum dolerį o mes tamistai nusiųsime butelį musų gyduolės **The John Elixir,** su pilnu pamokinimu kaip vartoti. Pagelbės tamistai kaip ir šimtam kitų. Katalogas aprašantis suvirš 200 ligų gaunamas dykai kas prisiųs porą markių. John I. Bagdziunas, propr.
JOHN'S SUPPLY HOUSE
1109 SO. OAKLEY AVE. CHICAGO, ILL.

Dr. O. C. HEINE
DENTISTAS
OFISAS—Kampas 31 ir So. Halsted gat.
(Gyvenimas virš aptiekos.) CHICAGO, ILL.

Tel. 1532 Yards.
Dr. J. KULIS
Lietuvių Gydytojas ir Chirurgas.
3255 So. Halsted St., Chicago, Ill.
Gydo visokias ligas moterų, vaikų ir vyrų. Teipgi turi didelę praktiką ir gydo pasekmingai visokias limpančias, užsisenėjusias ir paslaptingas vyrų ligas. Daro operacijas pasekmingai.

Dr. G. M. Glaser
Šiuomi pranešu gerbiamai publikai, jog esiu seniausiu gydytoju ant Bridgeporto, praktikuodamas 17 metų. Dabar savo ofisą perkėliau į savo namus po nr.
3149 S. Morgan St.
Kampas 32ros gatvės
Mano ofisas aprupintas naujausiais budais gydymo. Visus ligonius stengsiuos užganėdinti, kaip ir lygšiol. Pasitikėdamas, jog gerbiama publika ir toliaus mane rems, esiu namie ant kiekvieno pareikalavimo dieną ir naktį. Esiu specialistas ligose vaikų, moterų ir vyrų ir užsendintose ligose. Darau visokią operaciją. Liekuosi su pagarba
Telefonas Yards 687.
Dr. G. M. Glaser
3149 S. Morgan Street
Kampas 32ros gatvės.

"Baltramiejaus Naktis"
yra tai puikus prancuzų romanas. Žingeidus tikėjimo pamatai ir mirštančiųjų ginčai: bedievio ir kataliko. Indomus darbai karaliaus, kunigų ir jų paslaptys. "BALTRAMIEJAUS NAKTIS" stora, didelė knyga. **Kaina 75c.**
"Raistas" (The Jungle)
versta iš anglų kalbos originalo. Tai yra aprašymas iš Amerikos lietuvių gyvenimo. "Raistas" tokia skyva, kad į visas civilizuotas kalbas išversta. "Raistą" perskaitęs busi kaip šešias klasas pabaigęs ir geriau svietą bei jo surėdymą pažinsi, negu daug metų Amerikoje gyvenęs. **Kaina $1.00. Adresas: J. Naujokas, Mad. Sta. b. 189, New York.**
Vienybės Liet." ir „Lietuvos" laikraščių prenumerata metams po $2.00, bet naujai užsisakančiam per mane vieną šitų laikraščių, prisiunčiant $2.00 duodu **"Balt.Naktį" dykai.**

D-rė Marija Dowiatt-Sass
Moterų ir Vaikų Ligų Specialistė.

OFISAS, 749 W. 18-th St.
Tel. Canal 1208.
VALANDOS: Nuo 9:30 iki 11:30 ryte
Nuo 3:30 iki 7 val. vakare.
Nedėldieniais: Nuo 9:30 iki 12 val. tik.

BUSTAS, 2891 W. Harrison St.
(arti W. 52-os Ave.)
VALANDOS: Iki 9 val. rytmetyj,
Nuo 7 iki 8:30 vakare.
Tel. Austin 459.

NAUJO Geležinkelio **Invedimui musų 23 AKMENAIS** **NAUJO Laikrodėlio**
gryno aukso, auksuoto, ar kitokio, parduosime pirmą 10,000 musų naujo nudavimo 23 akmenais **"Accuratus"** laikrodėlio **tik po $5.75** Šitie puikus ir gražus laikrodėliai yra gražiai graviruotais aukso rašiais uždaromais lukštais, dalbiniu judintuvu, patentuotu nustatytuvu, greitatrukis ir kitomis geromis ypatybėmis, gerai rodo laiką ir yra nžtikimas. Vyriškas ar moteriškas garantuojama **20 metų** Jie ne tik yra gerais, bet ir gražiais laikrodėliais ir kas pirks, gėrėsis ir didžiuosis savo draugams. Jei nori tikrai gero ir gražaus laikrodėlio pigia kaina, tai čia jis yra. Pirma pirkimo kitur, apžiurėk šitą laikrodėlį, idant paskui nesigailėtum. **Vlencentis krasos ženklelis atgabens tau šitą laikrodėlį** priderančiam apžiurėjimui įvadine kaina $5.75 ir persiuntimo lėšomis ir laikrodėlis tavo. Jei jo nenorėsi, neimk, nieko mums nebusi kaltas ir laikrodėlis bus mums sugražintas musų išdu. **Mes visą atsakymą imame ant savęs.** Gražus auksuotas grandinėlis ir kabutis dykai su dažnu laikrodėliu.
Pirmą 10,000 šitų laikrodėlių išpardavus jie bus pardavinėjami paprasta kaina po $8.50 ir tai bus dar pigu. Adresuok šiteip:
Excelsior Watch Co., Dept. 903, Chicago, Ill., U. S. A.

50,000 KNYGU
DYKAI DEL VYRU Vertes Ira $10.00 Kožnam Vyru Ligoniu

Jeigu sergate kokio vyrišku ligoie, rašikiete ing mus ogausite didelos vertes knygelė. Ta knygelė pasakis aiškei keip kožnas vyras, sergantis nuo kraujo užnuodyjima, silpnibes vyriškume, abelnam nupulime apeku, rhumatizme, organiško ligoie, vyduriu, kepenu, inkštu arba pusles lygosie, gali lengvei isigydyte namosie. Jeigu asatie nusimine mokiedami piningus daktarams ir uz gidukles, negaudame jokios pagelbos ta, apatingai dykai gauta knygelė del vyru, jums bus vertesni bagelboi, keip $100.00. Jie pasakis nu kuo jus sergate ir keip galet buti greitai išgydyti. Tukstančei vyru atgava sveikato ir vyriškumo per pagelba tos vertingos knigelės. Ta knykelė ira krautuve žiniu, apie kurios kožnas vyras neatbutinai turi žinoti. Pamikitie, jog ta knygelė yra gaunama **vysai dykai;** mas užmokam ir pačtau. Jškirpkite žemia paduota kupona, ir prisiuskitie mum, o mas kuo greičiaus prisiusma jums vysai dykai tą brange knygelė.
Siusk ta kupona dykai gautos knygeles šendena.
DR. JOS. LISTER & CO., L. 702 Northwestern Bldg., 22 Fifth Ave., Chicago, Ill.
Garbingas Daktarai: Meldziu prisiusti man vysai dykai, jusu abgarsinta knygelė.
Vardas ir pravardė ....
Pačta.......................... Statas..........................

GERA MUSU NAUJIENA DRAUGAM Kenčiantiems Lietuviam!

Skaitytojau, jeigu esi apimtas kokios ligos ar painiais nesveikumais, užsimokės tau atsišaukti į **Chicago Medical Clinic, 344 So. State St.** prieš ėjimą gydytis kur kitur, nes jie užtikrina tau nuoseklų ir laikantį išgydymą kožnos ligos, kurią prisiima gydyti. Ar esi nerviškas ir nusiminęs, silpnas ir nuilsęs, pavargęs rytmečiais, truksta noro, be gyvybės, lengvai nuvargstantis ir neramus? Ar atmintis tavo prasta, gėdysi draugijos, truksta energijos ir tvirtumo, akys įdubusios ir nečystos, pajuodavę paakiai, spaugai, plėtmai ar kitoki išbėrimai ant odos, nemorališki ir

Nusilpninanti Sapnai, Patrotytas Vyriszkumas, Sekliszka Silpnybe

nesuaugusios ir šaltos dalys, nusistojimas šlapume paliktame per naktį, pienėtas šlapumas, skausmai strėnose, turi nesveikumą pūslės ar inkstų? Išsiputimą Gyslų Maišelyj; Užsendintą Puletekį; Užakimą Varpskylės; Syfilitišką Užnuodyjimą Kraujo, ar kokią kitokią gėdingą nervų, odos, kraujo ar užsendintą ligą? Ar skruostai įdubę, žymus rupesčio išreiškimas ant veido, neramus naktyje, mainančio upo, silpnas vyriškumas, turi užkurduses dalis, priešlaikinį nykimą, skausmus kauluose, puolimą plaukų, skaudamą gerklę ir tt.?

Jeigu turi, tai Chicago Medical Clinic
užtikrins tau pilną ir laikantį ant visados išgijimą, jeigu jie nuspręs, kad tavo liga yra išgydoma. Jausi pagerėjimą iš pirmos dienos, ir neužilgio atrasi save karalium tarp vyrų ant kuno, proto ir širdies. Niekas taip nesunaikina jaunus ir pusamžinius vyrus kaip išbėgimai sėklos nakties laike, arba slaptingas nubėgimas sėklos su šlapumu. Tas padaro žmogų netinkančiu prie darbo, ženatvės ir smagumo. Nedaro skirtumo, ar tas paeina nuo jaunystės blogų darbų, naturališko silpnumo ar nuo pertankaus užganėdinimo lytiškų geidimų.

Męs tikrai tave išgydysime.
Męs gydom ir išgydom sėklos nubėgimus, nervų nusilpnėjimą, užsenėjusį puletekį, syfilį, nenaturališkus bėgimus, patėagystą, inkstų ir pusles ligas, teisybę sakant, **visas Vyrų Ligas.** Visos kliutys laimingam ženybiniam gyvenime bus prašalintos. Tukstančius jaunų ir pusamžinių vyrų kasmet prieš laiką nušluoja į grabą jaunystės išdykumai, per tankus susikuopinimai ir kraujo ligos. Jeigu turi nors vieną iš virš paminėtų ženklų, pasirodyk su mumis pakol da nėra per vėlu.

Roda tau nieko nekaštuoja, o gali užčėdyti daug kentėjimų.

Valandos priėmimo ligonių: nuo 10 ryto iki 4 po piet, ir nuo 6 iki 7 vakare. Nedėliomis ir kitomis šventoms dienoms: nuo 10 ryto iki 12 val. pietų tiktai.

CHICAGO MEDICAL CLINIC
344 SO. STATE STREET CHICAGO, ILL.

EUROPEJIŠKAI-AMERIKONIŠKA Prekybos Kanceliarija
Parengia reikalingas popieras ir dokumentus į sudus arba administracijos kanceliarijas Rusijoje, dovierenastis, aktus pardavimo, parsamdymo sutartis ir kitokius dokumentus.
Sujieško metrikus gimimo, mirties, ženybų ir kitus įpėdinių dokumentus.
Išguldo visokius raštus ir dokumentus į Rusišką, Lenkišką, Lietuvišką Angliška ir Vokišką kalbas.
Veda visokias provas Rusijos, Austrijos, Vokietijos ir Amerikos suduose.
Atlieka visokius reikalus pas Rusijos, Austrijos ir Vokietijos Konsulius.
Veda provas atlyginimo už sužeidimus ir nuostolius.
Atlieka visokius prekybos reikalus Rusijoj, Austrijoj, Vokietijoj ir Amerikoj.
Rašykite savo prigimtoje kalboje šiuo adresu:
Europe-American Commer. Office, 112 So. Clark St., Chicago.
Telephone Main 2255 (3-rd Floor, Room 208.)

Įkurta 1897m.

Garsus sviete Vaistininkybės Profesorius D-ras E. C. COLLINS, Įkurtojas Collinso N. Y. Med. Instituto.

Dykai Ateik patarimo ar rašyk į musų Profesorius savo kalboj ir gauk jų patarimą **dykai.** Idant tikrai duoti **grynus, šviežius vaistus,** musų profesoriai siųs savo garsiuosius vaistus į by kokią sviete dalį prisiuntimo apmokėjimu.

300,000 Išgydyta!
Kam dar tu kenti? 300 00 žmonių, sirgusių sunkiausiomis ligomis, kurių daugumas buvo apleista kitų daktarų bei įstaigų, ta po greitai išgydyta garsiųjų Collinso New Yorko Medikališko Instituto Profesorių.

Nenusimink! Kad ir kažin kokia tavo liga ar nesveikata butų, arba kažin kaip ilgai stovėjusi, šitie patys didieji profesoriai gali teipgi išgydyti tave. **Atelk tuojaus** (ar rašyk) pas juos savo kalboj, o jie prirašys tau **stebuklingus vaistus, suteiks tau greitą palengvinimą** ir padaris tave vėl sveiku!

Nepavesk savo sveikatos ir ateities nežinomiems ar nepritirusiems daktarams!

Nebuk kiaidinamu be atsakymo Medikališkų Institutų apskelbimų!

Collinso New Yorko Medikališkasis Institutas yra **seniausias, didžiausias ir garsiausias,** o M dikališkieji Direktoriai yra garsus profesoriai, kurie tuojaus atsiduoda tavo ligai.

Jei sergi Rumatizmu, Limpama liga, Kraujo užnuodijimu, Odos, bėrimais, Ausų, Galvos, Krutinės, Kepenų ir Skilvio ligų, Hemoroidais, Širdies liga, Kitais vidurių, Kosuliu, Dusuliu, Slepiama liga Gumbo ligų, Blykštlige, Sirguose skaudėjimais ir tt., šaukis, ar rašyk į

Collins New York Medical Institute
140 West 34th St. New York.
Visokias chirurgiškas operacijas daro išlavinti chirurgai.

OFISO VALANDOS:
Nuo 10 ryto iki 1 val. po piet Nuo 2 iki 5 vak.
Septintadieniais:
Nuo 10 val. ryto iki 1 val. po piet.
Antradieniais ir Penktadieniais vakarais:
nuo 7 8 val.

Pasiųsk šiądien už 10c krasos ženklelių gražiai knygai „Vadovas į Sveikatą" **tavo kalboj** garsaus daktaro E. C. Collinso aprašyta visiems, kurie nori, kaip **užlaikyti sveikatą** ir kaip **pasveikti susirgus.**

D-ras J. J. McGlare   D-ras J. F. Coyle Medikališki Direktoriai.

Lenkiszka Gydykla
Sveikatos Patarėjo
D-RO J. THOMPSON'O
Vienintelis ir tikriausias kelias atgriebimui sveikatos yra per Lenkiškąją Gydyklą. Sveikatos patarėjas ir Direktorius tos gydyklos D-ras J. E. Thompsonas, kuris yra geriausiu gydytoju New Yorke, kadangi jis pabaigė Yale universitetą, daug metų praktikavo New Yorko Belleve ligonbuty, teipgi garsiausias visame sviete Vienos ligonbuty, kur ir pragarėjo kaipo garsiausias gydytojas, kuriam ir dabar nėra tos ligos, kurios jis nepataisytų išgydyti.
Lenkiška Gydykla kviečia visus, kurie tik serga kokia liga, nelaukus rašyti ar atsilankyti, o kiekvienas apturės tikrą pagelbą ir išgydymo garantiją. Adresas toksai:
Dr. J. E. Thompson, 342 W. 27th St., New York., F. Y.
GYDYKLA ATDARA: Nuo 9 iki 11 val. ryto ir nuo 2 iki 5 val. vakare. Septintadieniais nuo 1 iki 3 val. po pietų.

Geriausia Proga Amerikos Lietuviams ingyti
14 k. Grynu auksu pavilktas laikrodėlis.

gražiai graviruotais viršais (vyriškas ar moteriškas) su dviem antvožais, koteliu užsukamas ir užstatomas augštos klasos Amerikos mašinerija, **visais akmenais,** garantuojamas 15 metų, kaina $14.00. — **14 k. gryno aukso** pavilktas grandinėlis, garantuojamas 15 metų. — **14 k. gryno aukso** pavilktas žiedas, su tavo vardo pirmutinėmis litaromis, garantuojamas 4 metams. Visi šitie daiktai sykiu kainoja $18.25. Ant laikrodėlio išgraviruota: **Atmintis iš Amerikos.**

Prisiųsk mums už viską $4.74.
Jei daiktai nebus tokie pat, kaip aprašyta, siųsk juos mums atgal, o męs **sugrąžinsime tau pinigus.** Tokios žemos kainos męs duodame tiktai per trumpą laiką, kad užsikabinti kostumerių. Atsiųsk mums 1 k. **Ino 24c.** dvicentiniais krasos ženkleliais, o **likus** us **$4.50** užmokėsi apturėjęs ir apžiurėjęs daiktus kspresui. Šitus daiktus galima pirkti tiktai sykį augštesne kaina. Už 6 laikrodėlius, 6 grandinėlius ir 6 žiedus $25.50 ir 10 ir k **ino 2c.** krasos ženkleliais. Likusius 24.50 užmokėsi atsiimdamas ir peržiurėjęs daiktus ekspreso ofise.

Agents Wholesale Watch Co.
192 West Broadway, Dept. 71
NEW YORK CITY.

Jauni ir seni, turtingi ir vargšai, ateikite ir daleiskite man išskaityti jųsų gyvenimą nuo lopšio iki grabo.
Kaina 50c. Su pasakymu vardo $1.00.
Garsiausias sviete
DELNAŽINYS IR KORTU LEMIKAS
PROF. H. LEIBOWITZ

Aš pasakysiu tamistai su kuom apsivesi ir teipgi vardą ypatos, kuri tave myli.
Jeigu tu nori žinoti kaip sav susivaldyti ir kaip žengti kiekvieną žingsnį gyvenime pasekmingai, kaip nepadaryti jokios klaidos savo užsiėmimuose, kaip apsisaugoti nuo nepasekmių ir nelaimių, kaip išvesti visus užmanymus laimingai: tiesos dalykuose, kelionėse, prietikiuose su priešiais ir draugais, sveikatos, nuopuolių, dalykuose turto ir abelnai visame kas lytisi Tamistos gyvenimą.
Esmi vienatiniu kortų lėmiku (burtininku), kuris gali išmokyti kaip laimėti meilę ar draugiškumą tų, prie kurių širdis linkusi nors jie butų ir gana toli.

Prižadu pasakyti tamistai ar tamistos vyras, moteris ar meilužė teisinga ar prigavinga; kaip apsivesti su ta ypata, prie kurios širdis linkusi; kaip paskubinti apsivedimą su ypata, kurią myli; taipgi kaip įgauti įtekmę ant tų, su kuriais sueini. Aš papasakosiu tamistai praeitę, dabartę ir ateitį. Ateik ir pats persitikrinsi.
270 MAXWELL ST., TARPE HALSTED IR UNION GATVIU
AŠ KALBU LIETUVIŠKAI IR LENKIŠKAI. ATSINEŠK APGARSINIMĄ.

Męs Apdraudžiame
(Insuriname)
Nuo **Ugnies** visoki turtą, ar tai butų namai, naminiai daiktai, vaizba ar kitoniškas turtas.
Nuo **Vagių** ir **Plėšikų.** Nuo **Ligos** ir **Sužeidimų.** Nuo **Mirties.**
Męs apdraudžiame VISKĄ ir nuo VISOKIŲ NELAIMIŲ
Kiekvienoj nelaimėj pinigai yra reikalingi, todėl nusipirkite pas mus Apdraudimo Raštą (Insurance Policy), o atsitikime ar ugnies, ar ligos, ar mirties, ar kitokios nelaimės, nereikalausite rupintis apie pinigus. Apdraudimo Kompanija išmokės jums tiek pinigų, ant kiek jųs busite apsidraudę.
Apsidraudimo kainos yra labai mažos. Su apdraudimo reikalais kreipkitės pas
A. OLSZEWSKI
3252 S. Halsted St. Chicago.

IŠGYDO IN 5 DIENAS
VARICOCELE HYDROCELE (Papurtimas gyslų) Be peilio ar skausmo
Noriu išgydyti kiekvieną vyrą sergantį išpierimu lytiškų dalių gyslų, striktura, užsikrečiamus kraujo nuodus, nervišką sunegalėjimą pažiugimą lytiškų dalių at ligas liečiančias vyrus. — Šitas nuoširdus pasisiulinimus yra atviras visiems, kurie praleido daug pinigų ant daktarų ir vaistų be jokios naudos, ir mano noru yra parodyti visiems šitiems žmonėms, kurie buvo gydomi dešimties ar daugiaus daktarų be jokio pasisekimo, kad aš turiu vienintėlį budą, kuriuomi tikrai išgydau.
Nemokėk už gydymą be naudos — mokėk už tikrą išgydymą.
Aš tikrai išgydau ligas skilvio, plaučių ir inkstų net ir labai užsendintas.

Slaptos vyrų ligos išgydoma greitai, tikrai ir su pilna slaptybe. Nervų nusilpnėjimas, nupuolimas sveikatos, žudymas stiprybės, nubėgimas kraujo, užnuodijimas, šlapuminės gaištys.

Plaučių ligos, Dusulys, Bronchitas ir kitos plaučių ligos tikrai išgydoma mano vėliausiu budu. Širdies ligos.

PATARIMAS IR IŠTYRIMAS DYKAI.

Moterų ligos, Vidurinės ligos, skausmai strėnose, Baltosios tekėjimas ir kitos ligos tikrai išgydomos. Užpakalinės žarnos, užsendintos ir nerviškos ligos moterų.

Užnuodijimas Kraujo, ir visos odos ligos, kaip ve pučkai, piktoji dedervinė, šunvotės, niežulys, hemorhiodai, sutinimas gilių, naikinamti nubėgimai, įsisenėjusios ligos.

AŠ KALBU LIETUVIŠKAI.

DR. ZINS, 41 SO. CLARK ST. (terp Randolph ir Lake Str.) CHICAGO
Valandos: Nuo 8 ryto iki 8 vakaro, Nedeloj, nuo 9 ryto iki 4 po pietų.

Serganti Vyrai!
Jauni ir pusamžiai, kurie kenčiate nuo ligų, nenusiminkite. Susiraminkite! Gelbėkite save! Šaukitėsi prie mųs!

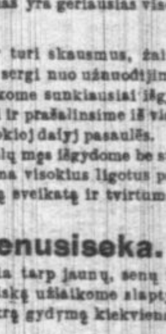

Eikite ten, kur busite gydomi sanžiningai ir greitai pasveiksite! Sučėdysi laiką ir pinigus eidamas į American Medical Dispensary. Patarimas dykai.

Sutinimai ir kitoki nesveikumai yra išgydomi trumpu laiku su keliomis dienoms musų originališku budu gydymo. Atsakančiai pritaikytas musų gydymas yra tikriausias ir nuodugniausias budas ant svieto, pasiekimui nuodugnaus išgydymo. Negaišink laiko ir nestatyk pavojui savo sveikatos, klausdamas patarimo pas aptiekorių ar draugą. Jei nėsi atsakančiai gydomas, tai gali buti tikras, kad turėsi tą ligą per visą savo amžių ir ji visuomet atgabens tamistai nelaimę ir susikrimtimą. Męs išgydome tukstančius tokių ligų, dėlto kad turime joms ypatišką gydymą.

UŽSIKIMŠIMAS ARBA UŽAKIMAS VARPOS. Nedaro skirtumo kaip ilgai kenti nuo užakimo varpos ir kiek daktarų tamistą prigavo ir suvedžiojo, musų gydymas tamistą tikrai išgydys. Su musų gydymu nereikia jokio piaustymo. Musų gydymas yra geriausias visoj pasaulėj, be jokio skausmo jis prašalina nesveikumą ant visados.

UŽNUODIJIMAS KRAUJO. Jei vartojai nuodingus vaistus ir turi skausmus, žaizdas burnoje, gerklėje ar pratrukimus ant kokios nors dalies kuno, tai sergi nuo užnuodijimo kraujo, kurį gali išgydyti **American Medical Dispensary.** Męs jieškome sunkiausiai išgydomų ligų prasčiausiame padėjime. Męs išvalysime tavo kraują grynai ir prašalinsime iš viso kuno įvairius nevalumus bei nuodus trumpesniu laiku negu kas kitas kokioj dalyj pasaulės.

GUMBUOTOS IR SUSISUKĘ GYSLOS. Tokį padėjimą gyslų męs išgydome be sugaišimo laiko, be jokio skausmo ir ant tuojaus. Musų gydymas prašalina visokius ligotus padėjimus, pagamina pilną bėgimą kraujo, sugrąžina greitai normališką sveikatą ir tvirtumą. Skausmai pranyksta visai.

Męs išgydome kuomet kitiems nenusiseka.
Męs teipgi išgydome trumpu laiku visas ligas, kurios apsireiškia tarp jaunų, senų ir pusamžių vyrų. **PASIKLAUSIMAS IR IŠTYRIMAS DYKAI!** Viską užlaikome slaptybėje. Jei busi gydomas musų, niekas to nežinos. Męs turime tam tikrą gydymą kiekvienai ligai.

$10. vertės ištyrimas su X-spinduliais dykai.
Vyrai, mananti apsivesti, privalo atsišaukti pas mus dėl ištyrimo, idant žinoti ar jie tinka apsivedimui ar ne. Kitąsyk gali buti kune kokia liga, kuri kliudytų laimingam gyvenimui apsivedusiems.
Jeigu tamista turi kokį nesveikumą kune, paeinantį nuo peržengimo gamtos tiesų, tai nemėgink jo užslėpti ženatve, nes ženatvė tiktai gelbsti ligai įleisti šaknis giliau į kuną, o tada tavo sveikata galutinai sunyks.
Atsišauk ištyrimui į American Medical Dispensary ofisą ir užsitikrink sau, kad esi tikras apsivesti.
IŠTYRIMAS IR PASITEIRAVIMAS DYKAI!
Nereikalaujame pinigų pradžiai gydymo. Jei negali ateiti pats, rašyk.
American Medical Dispensary
91-93 E. Washington Street Chicago, Ill.
VALANDOS PRIEMIMO: nuo 10 ryto iki 4 po pietų ir nuo 6 iki 7 vakaro. Nedėldieniais ir Šventadieniais nuo 10 ryto iki 1 po pietų.

Visi tie, kurie šaukiasi gydytis TUR šauktis asabiškai dėlto, kad ligos ir kitoki padėjimai negal but gydyti teip gerai per raštus kaip galima gydyti **asabiškai. NERAŠYKITE, BET ATEIKITE.**